

Fondo Europeo Agrícola de
Desenvolvemento Rural:
Europa inviste no rural

APARTADO E.

LIMIA ARNOIA GDR10

📍 Rúa Portelo, 4 2º andar 32660 Allariz
☎ 988 442 535 | 604 026 618
✉ coordinadora@limia-arnoia.gal

📍 Praza das Pitas, 4 32800 Celanova
☎ 604 014 511
✉ técnico@limia-arnoia.gal

📍 Avda. Ourense, 19 32630 Xinzo de Limia
☎ 988 688 779 | 604 027 382
✉ administración@limia-arnoia.gal

E. Análise da situación actual de uso e xestión do territorio correspondente.	4
E.1 Análise do uso e ocupación do territorio rural	4
E.1.1 Usos do solo.....	4
Distribución territorial dos principais usos	7
Evolución dos usos do solo	9
E.1.2 Xestión agrogandeira e forestal do territorio	13
Estrutura das explotacións agrarias e dos aproveitamento da SAU	13
Estrutura das explotacións agrarias a nivel municipal	20
A muller no sector agrario.....	24
E.2 Caracterización da aptitude agraria e do abandono.....	27
E.2.1 Caracterización da aptitude agraria dos solos	28
E.2.2 Aptitude para cultivos de expansión potencial.....	32
Capas de información, fontes cartográficas e bibliográficas empregadas	32
Variables seleccionadas e umbrais.....	34
Cereal	34
Pataca.....	35
Froiteiras	37
Horta.....	38
E.2.3 Identificación de zonas incluídas en selos ou esquemas de certificación da calidade agroalimentaria (D.O, IXP) e/ou forestal	40
E.2.4 Caracterización do abandono das terras agrarias	42
Distribución de usos SIXPAC 2022 nas zonas de maior aptitude agraria.....	42
Análise das zonas infrautilizadas segundo o SIOSE 2017.....	43
Análise das zonas infrautilizadas segundo o SIXPAC 2023.....	44
E.2.4 Tendencias na xestión territorial por parte das explotacións agrogandeiras.....	45
E.2.5 Incidencia dos lumes forestais	47
E.3 Identificación, localización e caracterización das actividades de transformación e comercialización de producións agroforestais.....	53
E.4. Análise da aplicabilidade de instrumentos de recuperación de terras.	56
E.4.1 Caracterización das estruturas de propiedade.....	56
E.4.2 Instrumentos de recuperación e de re-organización executados ou en curso	58
E.4.3 Valoración territorial da aplicabilidade dos instrumentos de recuperación e outros previstos na Lei 11/2021 e Lei 4/2015.....	61
A Iniciativa aterra	61

Instrumentos contemplados a impulsar no marco de aterra	63
Caracterización parroquial	64
E.4.4 Marco de ordenación de incidencia potencial	69
Directrices de Ordenación do Territorio (DOT)	69
Plan Básico Autonómico (PBA)	71
Determinación das Directrices de paisaxe de Galicia	73
Determinación da Estratexia da galega de infraestrutura verde e da conectividade e a restauración ecolóxicas	75
Zonificación dos usos do solo: planeamento urbanístico	75
E.5. Identificación de axentes ou iniciativas interesadas na posta en produción de terra agraria ou no desenvolvemento de actividades de transformación e comercialización de produtos agroforestais	76
ANEXO	78
Distribución usos SIOSE 2017 no ámbito do GDR 10	78
Distribución dos cambios de uso SIOSE 2005 -2014 por concellos	78
Superficie con re-estruturación parcelaria abandonada (% de superficie parroquial).....	94
Superficie a recuperar DO/IXP	96
Superficie terra agraria infrautilizada	96
Resumo da base de datos empregada para o cálculo do IPP.....	99

E. Análise da situación actual de uso e xestión do territorio correspondente.

E.1 Análise do uso e ocupación do territorio rural

O GDR Limia-Arnoia ten implantado un Sistema de Información Territorial¹ (SITLA). O SIT Limia-Arnoia é un SIX-Web dinámico que integra diversas capas de información territorial relevante para a diagnose e a planificación do ámbito xeográfico do GDR. Foi implantado no ano 2021 e está en actualización constante por parte da equipa técnica do GDR. Ademais, conta coas funcionalidades dun SIX-Web para a participación pública², dándolle a opción ao GDR de impulsar accións de participación pública a través do mesmo, tanto para a obtención de información do territorio como para actividades de planificación colaborativa. Así, boa parte da información necesaria para a análise das dinámicas de uso e xestión territorial está incorporada no SIT Limia-Arnoia e dispoñible, tanto para o GDR, como para tódolos actores do seu territorio. Maximízase así o valor da mesma e a contribución do GDR ao coñecemento do espazo por parte de todos os seus habitantes, usuarios e xestores.

E.1.1 Usos do solo.

Existen varias fontes de información para caracterizar a distribución de coberturas e usos no territorio. Porén, todas elas teñen que tomarse con cautela, particularmente cando se fan análises de detalle a pequena escala.

Analizando os grandes tipos de usos no conxunto das cases 190.000 ha que abrangue o GDR, as fontes cartográficas máis recentes cuantifican a Superficie Agraria Utilizada (SAU) no entorno do 22-23%, o arborado arredor do 30% mentres que as superficies a mato ocuparían o 40% do territorio (Táboa 1)³.

Uso	SIOSE 2017		SIXPAC 2022	
	ha	%	ha	%
Terra arable e cultivos permanentes	26.855	14,1%	28.356	14,9%
Pastos	14.962	7,9%	16.458	8,7%
Arborado	63.947	33,7%	49.652	26,1%
Mato	69.725	36,7%	79.607	41,9%
Artificial	8.559	4,5%	9.028	4,8%

¹ <https://limia-arnoia.laborate.es/visor/>

² A modo dun *Public Participatory Geographical Information System (PPGIS)*, tal e como se denominan estes sistemas en un contexto internacional.

³ As diferencias observadas entre as dúas fontes utilizadas, SIOSE e SIXPAC, probablemente se deban máis ás distintas metodoloxías utilizadas e non tanto ao ano de elaboración. Porén, é preciso ter en conta este feito á hora de interpretar os datos.

Outras superficies

5.902 3,1% 6.839 3,6%

Táboa 1. Distribución das grandes clases de uso (E.P. a partir de SIOSE 2017 e SIXPAC 2022)

En canto á SAU, dous terzos da mesma compoñena terras de labradío, cunha presenza moi limitada de cultivos permanentes, e o terzo restante son superficies de pastos herbáceos.

Uso (SIXPAC 2022)	Hectáreas	% sobre SAU
Terra arable	27313,96	60,95%
Froiteiras	792,26	1,77%
Viñedo	216,01	0,48%
Viñedo - Froiteira	1,93	0,00%
Horta	8,44	0,02%
Froitos secos	15,62	0,03%
Froitos secos e viñedo	0,09	0,00%
Invernadoiros e cutivos baixo plástico	3,47	0,01%
Oliveira	4,54	0,01%
Pastos	16.458,37	36,73%

Táboa 2. Distribución da SAU por cultivos (E.P. a partir de SIXPAC 2022)

Así, as dúas fontes cartográficas utilizadas sitúan a superficie total de SAU no entorno das 42.000 e 44.000 ha. Pola súa banda, e tal e como se debullará no apartado [E.1.2 Xestión agrogandeira e forestal do territorio](#), o Censo Agrario 2020 cuantificou para o conxunto do territorio unhas 33.000 ha de SAU, cifra sensiblemente inferior, mentres que os datos agregados das declaracións de superficies asociadas ás solicitudes de axudas da PAC ascenderon, no 2021, a pouco máis de 28.000 ha.

A discrepancia nos datos é, ata certo punto, normal. Censo Agrario e declaracións de superficies son fontes alfanuméricas declarativas mentres que as primeiras son operacións cartográficas que cobren todo o territorio. Tanto a nivel dos obxectivos das diferentes operacións de inventario ou estatísticas, como da metodoloxía empregada, os marcos de elaboración non son directamente comparables.

Formación arborada	Sup (ha)	% sobre arborado
Carballeiras de <i>Quercus pyrenaica</i>	23.952	37%
Bosques mixtos de frondosas autóctonas	17.559	27%
Piñeirais de <i>Pinus Pinaster</i>	8.037	12%
Carballeiras de <i>Q. robur</i> y/o <i>Q. petraea</i>	4.686	7%
Piñeirais de <i>Pinus sylvestris</i>	4.323	7%
Mestura de coníferas e frondosas autóctonas	1.441	2%
Outras especies de produción en mestura	850	1%
Bosque de ribeira	740	1%
Outro tipo de formacións	3.351	5%

Táboa 3. Composición da superficie arborada (E.P. a partir de MFE 2011)

En todo caso, unhas fontes complementan ás outras e, con iso en mente, se utilizarán para caracterizar o territorio do GDR, en particular a súa dimensión agraria. Porén, tendo en conta

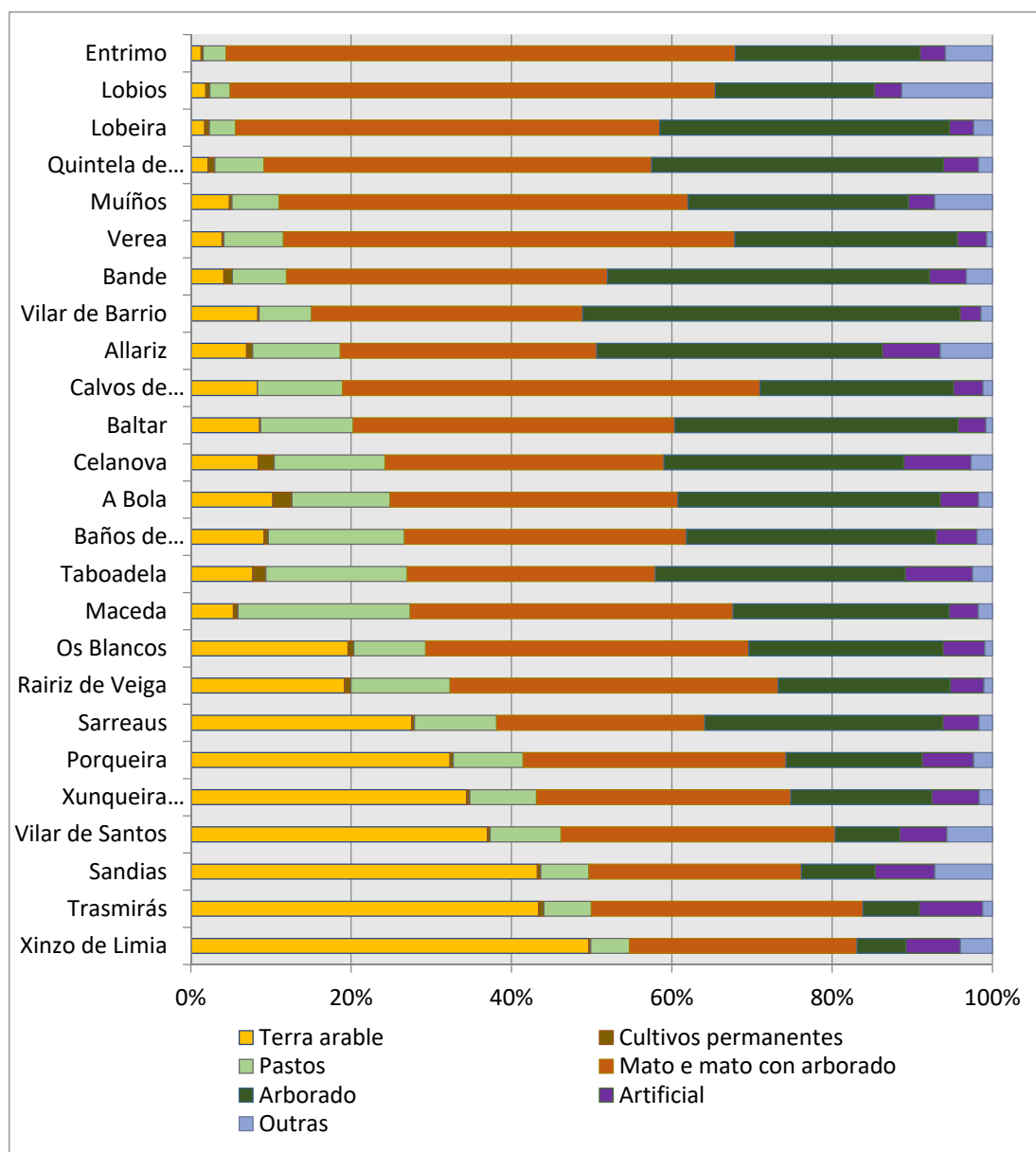

o anterior, non se trata aquí de acadar a máxima precisión nas cifras absolutas, algo que por outro lado non é necesario a nivel operativo, senón de aproximar as principais características e diferencias territoriais relativas.

Á espera da finalización do Inventario Forestal continuo de Galicia, o Mapa Forestal de España (MFE) é a fonte de información que permite coñecer con maior detalle as características da superficie arborada. Porén, a última referencia dispoñible data do ano 2011. Para ese ano, o MFE cuantificaba en algo máis de 77.000 ha a superficie arborada, sensiblemente por enriba das estimacións máis recentes proporcionadas por SIOSE 2017 e SIXPAC 2022 (Táboa 1). Segundo o propio MFE (Táboa 3), as formacións dominantes no conxunto do GDR eran as de *Quercus pyrenaica* e outros bosques de frondosas autóctonas, que representaban máis do 60% do arborado. Os piñeirais sumarían arredor do 20%.

Figura 1. Distribución de usos a nivel municipal. Porcentaxe dos grupos principais sobre extensión municipal (E.P. a partir de SIXPAC 2022)

Distribución territorial dos principais usos

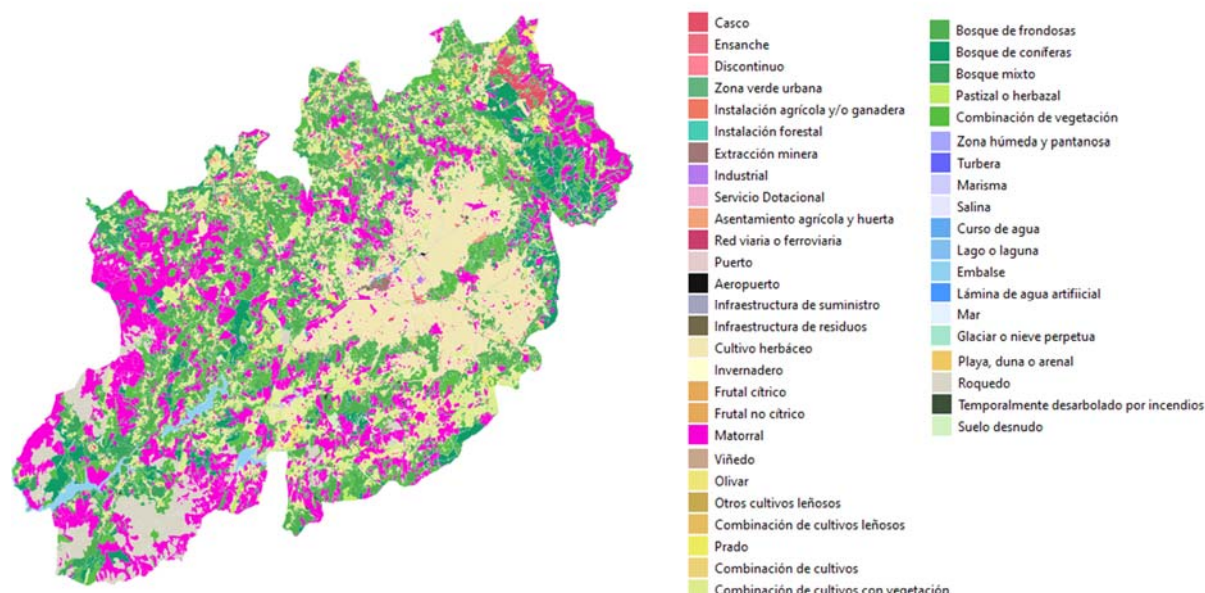
A distribución de usos amosa fortes contrastes no territorio, con zonas claramente diferenciadas. Así, na comarca da Limia concéntranse boa parte das terras de cultivo, mentres que as superficies de mato e o arborado dominan as estremeiras (Figura 1). Cabe destacar as superficies de rochedo nos municipios sur-occidentais.

Tal e como se observa de forma visual na **iError! No se encuentra el origen de la referencia.**, Xinzo de Limia, Trasmiras e Sandiás presentan máis do 50% do seu territorio ocupado por SAU (SIXPAC 2022), e xuntos aglutinan case o 30% de toda a SAU do territorio

do GDR. Pola contra, os municipios de Bande, Vereá, Muíños, Quintela de Leirado, Lobeira, Lobios e Entrimo, que representan un terzo da extensión total do GDR, apenas suman, entre todos, o 10% da SAU de Limia-Arnoia e en ningún deles a superficie agraria chega ao 15% de ocupación no seu ámbito xeográfico.

Figura 2. Distribución das coberturas do solo (SIOSE 2014) (IGN 2022)

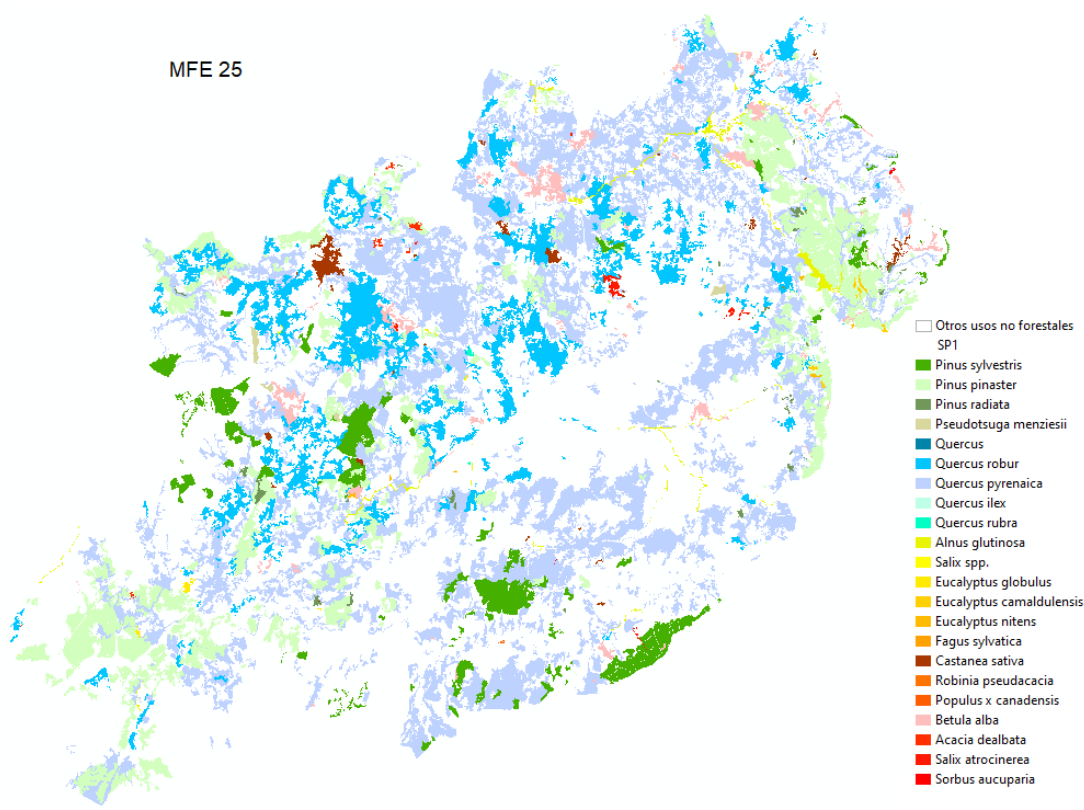

Na outra cara da moeda, o mato é a cobertura maioritaria, superando o 50% da extensión municipal, en Entrimo, Lobios, Vereá, Lobeira, Calvos de Randín e Muíños. Os seis municipios suman máis de 35.000 ha deste tipo de cobertura. Tan só tres municipios, Xinzo, Sandiás e Sarreaus, están por debaixo do 30% de superficie ocupada por mato.

En canto á superficie arborada, obsérvase de novo certa especialización espacial, con sete municipios que concentran arredor da metade da extensión de bosques do GDR. De maior a menor proporción, trátase de Vilar de Barrio, Bande, Lobios, Balar, Allariz, Muíños e Maceda. Nestes municipios, os bosques representan de media o 32% da extensión municipal, porcentaxe que chega ao 47% e 40% en Vilar de Barrio e Bande respectivamente. No outro extremo sitúase Xinzo de Limia, Trasmiras e Vilar de Santos, nos que a superficie arborada non chega a representar o 10% (6%, 7% e 8% respectivamente).

Figura 3. Distribución do usos forestais predominantes en 2011 no GDR

Fonte: Elaboración propia a partir dos datos do Mapa Forestal de España (MFE25)

Evolución dos usos do solo

Non dispoñemos dunha serie prolongada de fontes cartográficas estables que permitan analizar de forma robusta e consistente a evolución de usos do territorio nun período prolongado. Porén, podemos facer unha aproximación a partir das distintas fontes dispoñibles, tendo en conta as cautelas xa mencionadas con anterioridade.

Así, cabe utilizar como fonte de información previa á existencia do SIOSE o Mapa de Cultivos e Aproveitamentos do MAPA, que conta con edicións do 1989 e 2009 (MCA1989 e MCA2009 respectivamente). Dado que o SIOSE é a operación cartográfica que veu a substituír a estas últimas no último decenio, colleremos como referencia a súa edición do 2017 para a extracción dos datos máis recentes.

A distribución de usos para os tres anos de referencia mencionados amósase na Táboa 4.

Uso	MCA1989		MCA2009		SIOSE2017	
	ha	%	ha	%	ha	%
SAU	63.495	33%	46.024	24%	41.817	22%
Arborado	37.508	20%	66.317	35%	63.947	34%
Mato	83.611	44%	71.498	38%	69.725	37%
Outras	5.485	3%	6.260	3%	14.461	8%

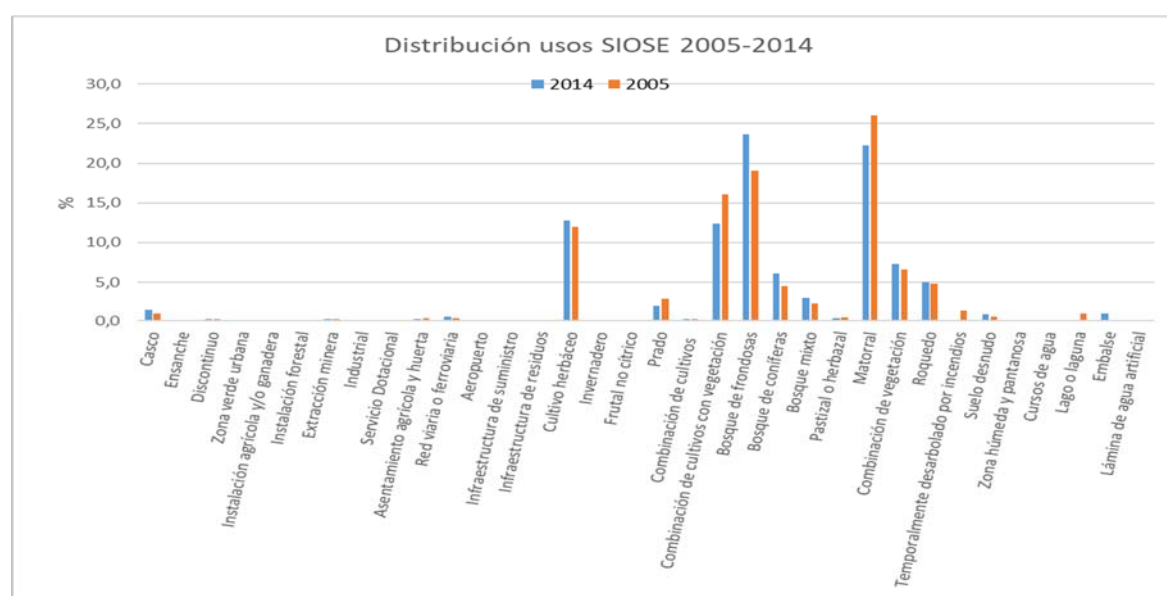
Táboa 4. Evolución principais clases de uso no GDR (E.P. a partir de MCA 1989, MCA 2009 e SIOSE 2017)

Máis aló das diferencias potencialmente debidas aos marcos metodolóxicos das sucesivas operacións cartográficas, así como da necesaria simplificación das lendas que permitan as comparacións, os datos apuntan a tendencias cambiantes nas dinámicas de usos globais a nivel do GDR en función do período observado. Por unha banda, as dúas primeiras décadas do período analizado terían un descenso significativo das superficies de SAU, cunha baixada de arredor do 28% no período 1989-2009, así como, de forma menos acusada, das de mato (-14%). O arborado incrementouse, segundo as fontes utilizadas, nun remarcable 78%. Ditas dinámicas semellan ter cambiado no período máis recente. Dende o MCA2009 ata o SIOSE 2017 apréciase unha maior estabilidade relativa, cando menos a nivel global⁴. Porén, cabe salientar que o descenso da extensión de SAU tería continuado, cunha perda doutras 4.000 ha, co que a diminución no período 1989-2017 chegaría ao 35%.

Se centramos a análise exclusivamente no SIOSE, nas súas edicións de 2005 e 2014, a imaxe é tamén de relativa estabilidade, cun lixeiro descenso da SAU, aínda que as direccións de cambio observadas para arborado e mato parecen ser contrarias ás observadas con anterioridade. Porén, dado que o período de análise é diferente, non podemos concluír, cando menos a nivel de GDR, que os procesos observados sexan contraditorios.

Figura 4. Distribución do SIOSE 2005-2014 no GDR

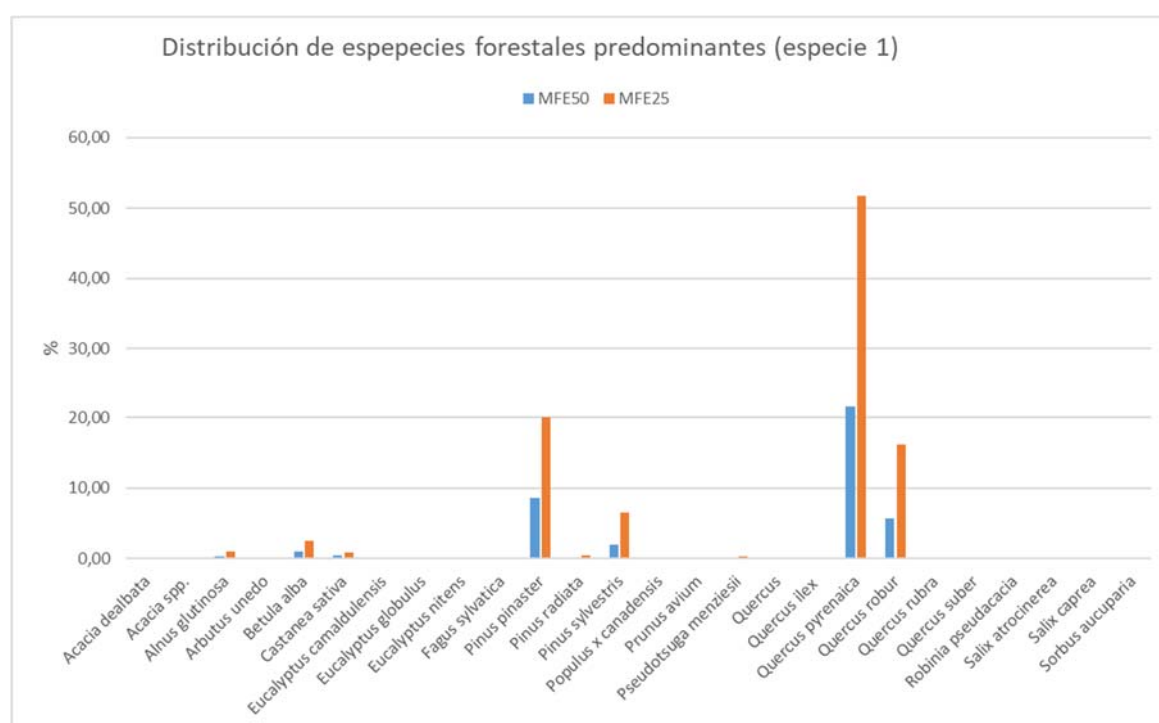
Fonte: Elaboración propia a partir dos datos descargados en <https://www.siose.es/presentacion>

A nivel do arborado, analizouse tanto a súa versión máis recente a escala 1:25.000 (MFE25) do ano 2011, como a do ano 1999 a escala 1:50.000 (MFE50). Durante este período 1.255 ha pasaron a ter cobertura arbórea, en liña coa tendencia antes observada nos datos do SIOSE.

⁴ Os datos agregados a nivel de GDR poden agochar diferencias a nivel espacial, con trasvase de superficies entre usos de maior envergadura que se compensen uns cos outros.

Figura 5. Distribución do usos forestais predominantes en 1999 e 2011 no GDR

Fonte: Elaboración propia a partir dos datos do Mapa Forestal de España (MFE25 e 50)

En canto a distribución de especies forestais, as especies que máis se incrementaron son *Quercus pyrenaica*, que ocupaba o 50% da superficie total arborada no 2011, *Pinus pinaster*, cun 20%, *Quercus robur*, con arredor do 15% e *Pinus sylvestris*, cun pouco máis do 5%.

A nivel espacial, poden consultarse unha simplificación dos mapas do SIOSE 2014 e 2005 activando as capas correspondentes no SITLA [aquí](#).

En canto ós cambios de uso, e tomando como referencia os datos do SIOSE 2005 e 2014, 3.155 ha pasaron de outros usos a Agrícola ou asimilable, delas 2.480 procedentes de mato. Entorno a 4.292 ha transformáronse en bosque de coníferas, a maioría procedentes de mato. Unhas 10.384 ha pasaron a bosque de frondosas, delas 4.846 procedentes de uso agrícola ou asimilable. A bosque mixto pasaron 1.644 ha das que 361 procedían de uso agrícola, e das 7.807 que pasaron a mato 3.376 procedían de uso agrícola.

Uso SIOSE 2005	Uso SIOSE 2014	Sup. (ha)
Agrícola ou asimilable	Bosque de coníferas	243,87
Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	4.846,70
Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	361,71
Agrícola ou asimilable	Mato	3.375,84
Agrícola ou asimilable	Outros	51,16
Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	1.223,63
Bosque de coníferas	Agrícola o asimilable	26,55
Bosque de coníferas	Bosque de frondosas	140,08
Bosque de coníferas	Bosque mixto	42,96
Bosque de coníferas	Mato	971,32

Uso SIOSE 2005	Uso SIOSE 2014	Sup. (ha)
Bosque de coníferas	Outros	33,15
Bosque de coníferas	Urbano, artificial ou asimilable	11,04
Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	403,00
Bosque de frondosas	Bosque de coníferas	141,96
Bosque de frondosas	Bosque mixto	548,04
Bosque de frondosas	Mato	451,99
Bosque de frondosas	Outros	17,18
Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	204,99
Bosque mixto	Agrícola o asimilable	15,66
Bosque mixto	Bosque de coníferas	21,31
Bosque mixto	Bosque de frondosas	97,60
Bosque mixto	Mato	100,08
Bosque mixto	Outros	4,48
Bosque mixto	Urbano, artificial ou asimilable	16,35
Mato	Agrícola o asimilable	2.480,13
Mato	Bosque de coníferas	3.821,69
Mato	Bosque de frondosas	5.033,44
Mato	Bosque mixto	657,27
Mato	Outros	1.776,63
Mato	Urbano, artificial ou asimilable	163,30
Outros	Agrícola o asimilable	127,28
Outros	Bosque de coníferas	62,10
Outros	Bosque de frondosas	238,38
Outros	Bosque mixto	32,78
Outros	Mato	2.873,56
Outros	Urbano, artificial ou asimilable	27,33
Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	103,14
Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de coníferas	1,25
Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	28,55
Urbano, artificial ou asimilable	Bosque mixto	1,19
TOTAL CAMBIO DE USO GDR		30.824,27 ha

Táboa 5. Cambios de uso no GDR entre o SIOSE 2005 e o SIOSE 2014

No [anexo](#) engadiuse unha táboa de cambio de uso por concello entre os grupos simplificados dos mapas do SIOSE, pero a modo de resumo, e como pode verse na seguinte táboa, os concellos que en tiveron unha maior porcentaxe de cambio ($\geq 45\%$) foron A Bola (cun 54%, do que o 48% pasou de agrícola ou asimilable a bosque de frondosas), Vilardesantos, ou Taboada, fronte a Muíños, Verea ou Lobios por baixo do 5%.

Concello	% superficie cambio de uso
Allariz	5,27
Baltar	12,73
Bande	16,18

Concello	% superficie cambio de uso
Baños de Molgas	28,92
Os Blancos	38,65
A Bola	54,01
Calvos de Randín	10,19
Calanova	16,72
Entrimo	12,38
Xinzo de Limia	12,23
Xunqueira de Ambía	43,11
Lobeira	20,17
Lobios	3,70
Maceda	7,74
Muíños	2,18
Porqueira	41,85
Quintela de Leirado	13,97
Rairiz de Veiga	19,69
Sandiás	9,50
Sarreaus	16,06
Taboadela	44,93
Trasmirás	40,97
Verea	2,43
Vilar de Barrio	12,50
Vilar de Santos	50,60
Porcentaxe cambio uso no GDR	16,22

Táboa 6. Cambios de uso no GDR entre o SIOSE 2005 e o SIOSE 2014 por concello

E.1.2 Xestión agrogandeira e forestal do territorio

Estrutura das explotacións agrarias e dos aproveitamento da SAU

De acordo cos datos do Censo Agrario 2020 (INE, 2022)⁵ no territorio do GDR Limia-Arnoia localízanse 2.241 explotacións, que representan case un terzo das censadas na provincia de Ourense, aínda que só un 4% do total galego.

Territorio	Produción Total Estándar Media (PET) (€)*	Idade media xefatura de explotación	Xefatura de explotación mulleres (%)	Xefatura de explotación menor de 40 anos (%)	SAU media (ha)	Unidades de gando media (UGM)
Limia-Arnoia	120.583 €	62,2	46%	12%	14,7	72,9
Ourense	45.226 €	65,5	42%	8%	7,7	25,2

⁵ Fonte: INE, www.ine.es Censo Agrario 2020, os resultados derivados dos microdatos foron elaborados polos autores desta parte da estratexia e por tanto son os únicos responsables da exactitude ou fiabilidade dos mesmos.

Territorio	Produción Total Estándar Media (PET) (€)*	Idade media xefatura de explotación	Xefatura de explotación mulleres (%)	Xefatura de explotación menor de 40 anos (%)	SAU media (ha)	Unidades de gando media (UGM)
Galicia	40.314 €	63,0	47%	9%	10,1	24,4

Táboa 7. Estrutura das explotacións agrarias. Principais variables (E.P. a partir de microdatos do Censo Agrario 2020, INE 2022)

No seu conxunto e en contexto provincial e galego, o sector agrario no GDR ten unha dimensión económica reseñable, cunha Produción Estándar Total (PET) media que triplica a media galega. Esa maior dimensión débese fundamentalmente ao subsector gandeiro, e en particular ás granxas de granívoros (porcino e aves) tal e como se observa nos datos categorizados por Orientación Técnico-Económica (OTE) (Táboa 8). A nivel de base territorial, tamén de media, de novo as explotacións de Limia-Arnoia presentan un tamaño sensiblemente maior que o conxunto provincial e galego (Táboa 7). Así, no seu conxunto as explotacións do territorio suman unhas 33.000 hectáreas de Superficie Agraria Utilizada (90% da superficie censada total), o que representa algo máis do 40% da SAU censada en Ourense e arredor dun 6% da censada no país.

Este maior tamaño medio, tanto a nivel económico como de superficie, vai acompañado dunha maior proporción de xefes de explotación (XdE) menores de 40 anos (arredor dun 12%), se ben a idade media no conxunto é, ao igual que no contexto xeral, moi elevada, superando os sesenta e dous anos. Ademais, o 51% dos XdE teñen máis de 60 anos, o que amosa o gran reto de relevo xeracional (porén, inferior a Ourense e Galicia, cun 61% e 54% respectivamente). Pola súa banda, as porcentaxes de mulleres xefas de explotación son semellantes á media galega, lixeiramente por debaixo do 50%.

Logo desta visión xeral que contextualiza o sector agrario do GDR no contexto galego, é necesario destacar que existe unha grande diversidade tanto territorial como sectorial no seo do seu territorio.

A nivel sectorial, na Táboa 8 amósanse as principais características estruturais das explotacións agrarias, agrupadas pola súa orientación técnico-económica (OTE).

	Nº	% GDR	Produción Estándar Media (€)*	% GDR	SAU media (ha)	% GDR	Unidades de gando media (UGM)	% GDR
Agricultura xeral	905	40%	37.035,49 €	12%	15,3	42%	0,3	0,2%
Horticultura	95	4%	25.553,15 €	1%	5,8	2%	0,7	0,0%
Cultivos leñoso	130	6%	5.971,19 €	0%	1,9	1%	0,0	0,0%
Herbívoros	508	23%	36.202,39 €	7%	25,1	39%	27,1	8,4%
Granívoros	313	14%	666.078,36 €	77%	8,3	8%	467,8	89,6%
Policultivos	135	6%	10.518,49 €	1%	7,9	3%	0,5	0,0%
Gandería mixta	14	1%	217.549,90 €	1%	40,9	2%	150,8	1,3%
Cultivos e gandería	126	6%	17.191,97 €	1%	10,8	4%	6,5	0,5%
Non clasificadas	15	1%	-€	0%	4,9	0%	0,0	0,0%
TOTAL	2241	100%	120.582,84 €	100%	14,7	100%	72,9	100%

Táboa 8. Estrutura das explotacións segundo OTE. Principais variables (E.P. a partir microdatos Censo Agrario 2020, INE 2022)

Tal e como se adiantaba o sector agrario está fortemente especializado, se atendemos ao volume da Produción Estándar, na produción de porcino e aves. Aínda que só representan o 13% das explotacións censadas no 2020, este sub-sector achega o 77% da PTE e reúne practicamente o 90% das UGM do territorio. Porén, tan só xestiona de xeito directo o 8% da SAU e, de media, estas explotacións só teñen unhas 8 ha. Pola contra, os grupos de herbívoros, fundamentalmente bovino de orientación cárnica, e agricultura xeral (cereais e pataca), reúnen arredor do 90% da SAU, con 15 ha e 25 ha de media, respectivamente, aínda que apenas suman o 20% da produción estándar total estimada no territorio do GDR polo censo agrario 2020. A produción de horta e cultivos leñosos é practicamente residual, a pesar que se consideran producións con potencial de crecemento (ver sección [E.2.2 Aptitude para cultivos de expansión potencial](#)).

A nivel demográfico, a OTE de granívoros é que presenta xefes de explotación, de media, de menor idade, por debaixo dos 60 anos, sensiblemente por debaixo do resto de orientacións (ver Táboa 9). Pola contra, é o grupo coa menor porcentaxe de xefas de explotación mulleres, só presentes nun terzo das unidades produtivas. As xefas de explotación son maioría, pola contra, nas orientacións de policultivos e cultivos e gandería; orientacións que como vimos na táboa anterior teñen baixa importancia relativa tanto en número como en SAU e PET.

As explotacións gandeiras son as que maior porcentaxe de XdE mozos presentan, achegándose ao 20% nas tres orientacións especializadas e diferenciándose claramente do resto. Porén, de novo contextualizando en termos absolutos, os grupos nos que se concentran o maior número XdE mozos son os de agricultura xeral, herbívoros e granívoros: un total de 222 explotacións. No conxunto, a porcentaxe de XdE é dun 12%, sensiblemente por enriba das medias provinciais (8%) e do país (9%).

	Idade media XdE	% XdE mulleres	Explotacións con XdE de 40 anos ou menos			Explotacións con XdE de máis de 60 anos		
			Nº (%) do total)	ST (%) do total)	PET (%) do total)	Nº (%) do total)	ST (%) do total)	PET (%) do total)
Agricultura xeral	64,8	52%	10%	22%	28%	58%	34%	22%
Horticultura	67,5	49%	4%	1%	3%	71%	51%	49%
Cultivos leñosos	73,8	37%	2%	10%	6%	80%	65%	69%
Herbívoros	57,2	40%	17%	20%	16%	38%	20%	25%
Granívoros	54,4	32%	16%	17%	16%	26%	33%	31%
Policultivos	68,4	63%	6%	8%	10%	69%	54%	42%
Gandería mixta	59,9	43%	21%	33%	34%	50%	44%	60%
Cultivos e gandería	60,8	58%	14%	18%	14%	53%	48%	35%
TOTAL	62,2	46%	12%	20%	18%	51%	30%	30%

Táboa 9. Características estruturais das explotacións por OTE. Demografía (E.P. a partir de microdatos do Censo Agrario 2020, INE 2022)

En tódolos grupos se aprecia unha porcentaxe elevada de explotacións con XdE maior de 60 anos (Táboa 9). Arredor da metade das explotacións se atopan nesa situación, aínda que a proporción baixa en termos de superficie total e PET ata un 30% no conxunto do GDR para ámbalas dúas variables. Así, arredor de 10.000 ha de superficie total (un pouco menos en

termos de SAU) estarían sendo xestionadas por explotacións cun XdE próximo á idade de xubilación, aspecto a ter en conta nos escenarios de mobilidade de terras e dinámica de usos futuros. Con todo, os datos son un pouco máis favorables para o GDR Limia-Arnoia que para as medias de Ourense e Galicia, cun 61% e 54% de XdE maiores de 60 anos respectivamente.

	SAU total (ha)	% SAU en propiedade	Terras arables (% SAU)	Pastos permanentes (% SAU)	% SAU Ecolóxico	Carga gandeira (UGM/ha)
Agricultura xeral	13.840	35%	88%	12%	0,18%	0,0
Horticultura	551	37%	72%	25%	0,14%	0,1
Cultivos leñoso	248	73%	10%	23%	0,36%	0,0
Herbívoros	12.730	19%	24%	76%	8,81%	1,1
Granívoros	2.593	26%	54%	45%	0,01%	56,5
Policultivos	1.064	51%	55%	42%	0,00%	0,1
Gandería mixta	573	13%	49%	51%	0,00%	3,7
Cultivos e gandería	1.364	28%	51%	48%	0,23%	0,6
Non clasificadas	73	80%	88%	12%	0,00%	0,0
TOTAL	33.035	29%	57%	43%	0,01%	2,4

Táboa 10. Características básicas da SAU por OTE (E.P. a partir de microdatos do Censo Agrario 2020, INE 2022)

A SAU componse, no conxunto do territorio, dunha proporción lixeiramente superior de terras de labradío que de pastos, aínda que veremos con posterioridade que existen marcadas diferencias territoriais. Como era de esperar, a distribución diferénciase claramente en función da OTE das explotacións (Táboa 10).

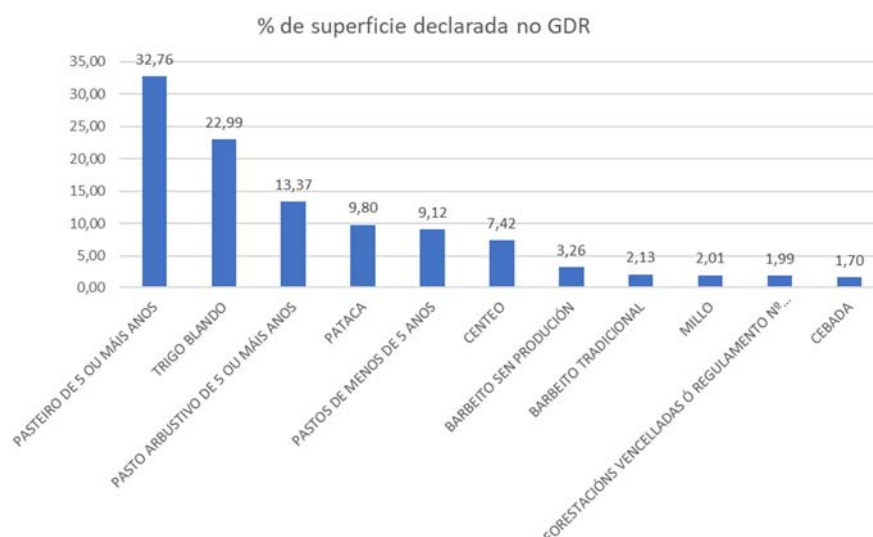
A nivel estrutural, os datos do 2020 amosan como as explotacións foron incrementando sensiblemente a proporción de SAU en arrendamento en relación a aquela en propiedade. No territorio de Limia-Arnoia, a SAU baixo algún tipo de cesión nas explotacións censadas é de media superior ao 70%, 10% máis que no conxunto de Galicia, e mesmo supera o 80% nas OTE de gandería máis extensiva. Isto indica, cando menos nalgúns zonas e para as explotacións existentes, unha capacidade e dinamismo elevado no acceso a novas superficies. A presenza de superficies en esquemas de agricultura ecolóxica é, segundo os datos do Censo Agrario, moi residual (xa sexa superficie certificada ou en período de conversión). Tan só ten certa presenza na OTE de herbívoros, e non chega ao 10% nese grupo de explotacións.

Pola contra, a forte concentración gandeira na OTE de granívoros, mencionada con anterioridade (Táboa 10), resulta nunhas cargas gandeiras extremadamente elevadas en relación á SAU para ese conxunto de explotacións. Arredor do 90% das unidades gandeiras do territorio se concentran en explotacións que xestionan de forma directa tan só o 8% da SAU. Porén, estes datos non amosan nin representan a carga relativa en relación á xestión dos xurros, que pode abarcar unha superficie maior, aproveitada por explotacións diferentes ás de orixe dos mesmos.

Para unha análise máis pormenorizada no tipo de aproveitamentos na SAU analizáronse as declaracións de superficies asociadas ás solicitudes de axuda da PAC do ano 2021⁶. A superficie declarada no GDR acada as 28.312 ha, distribuída en 59 producións diferentes e 66.344 recintos.

Figura 6. Distribución das producións que ocupan máis dun 1% da superficie total declarada no GDR

Fonte: Elaboración propia a partir dos datos descargados en <https://www.fega.gob.es/atom/es.fega.sigpac.xml>

⁶ O Sistema de Información Xeográfica de Parcelas Agrícolas, SIXPAC, permite a identificación xeográfica das parcelas declarada polos agricultores e gandeiros, en calquera réxime de axuda relacionado coa superficie cultivada ou aproveitada polo gando. En España, o Real decreto 1077/2014, do 19 de decembro de 2014, constitúe a normativa pola que se regula o Sistema de información xeográfica de parcelas agrícolas, establecendo as normas de aplicación en España do SIXPAC e a súa utilización como instrumento de xestión no marco do Sistema Integrado de Xestión e Control (SIXC) para os réximes de axuda relacionados coa superficie nas solicitudes de axudas da política agrícola común (PAC). No SIXC almacénanse tódalas parcelas e recintos que perciben axudas da PAC, con información pormenorizada do tipo de aproveitamento e liña de axuda. Unha parte desa información pode descargarse de <https://www.fega.gob.es/atom/es.fega.sigpac.xml>.

Figura 7. Distribución, por superficie declarada, das producións que teñen máis de 100 ha no GDR

Fonte: Elaboración propia a partir dos datos descargados en <https://www.fega.gob.es/atom/es.fega.sigpac.xml>

Esta superficie declarada distribúese en 1.306 expedientes, que poden asimilarse a declarantes diferentes, 704 deses expedientes conteñen recintos en máis de un concello do GDR. O número de recintos que contén cada expediente varía de 1 a 820, e non ten correlación directa coa superficie.

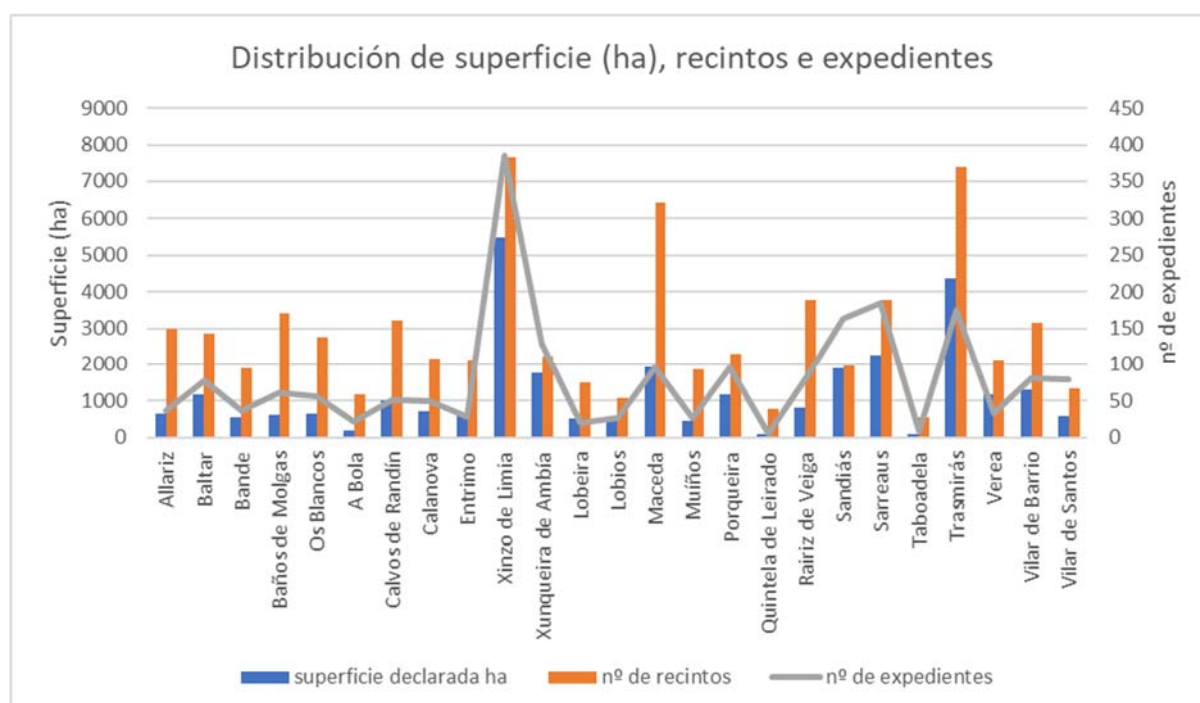
Concello	superficie declarada ha	nº de recintos	nº de expedientes	% de superficie declarada
Allariz	648,51	2977	37	7,5
Baltar	1167,76	2850	77	12,4
Bande	556,57	1904	36	5,6
Baños de Molgas	629,88	3419	61	9,3
Os Blancos	664,15	2757	57	14,0
A Bola	177,99	1187	21	5,1
Calvos de Randín	1019,11	3223	51	10,4
Calanova	709,66	2158	49	10,5
Entrimo	681,1	2139	28	8,1
Xinzo de Limia	5478,45	7661	386	41,3
Xunqueira de Ambía	1757,22	2214	129	29,2
Lobeira	509,93	1520	20	7,4
Lobios	505,15	1088	26	3,0
Maceda	1936,3	6453	96	19,0
Muíños	441,61	1860	26	4,0
Porqueira	1189,8	2287	96	27,4

Quintela de Leirado	82,26	783	5	2,6
Rairiz de Veiga	829,72	3786	81	11,5
Sandiás	1891,35	1954	163	35,8
Sarreaus	2266,98	3775	185	29,3
Taboadela	99,47	543	8	4,0
Trasmirás	4381,31	7399	174	77,3
Verea	1163,2	2136	33	12,4
Vilar de Barrio	1317,76	3152	81	12,4
Vilar de Santos	573,5	1325	80	27,7

Táboa 11 Superficie declarada e número de recintos, dos expedientes que declaran máis de 100 ha no GDR
<https://www.fega.gob.es/atom/es.fega.sigpac.xml>

Figura 8. Distribución de superficie declarada, número de recintos e de expedientes por concello

Fonte: Elaboración propia a partir dos datos descargados en <https://www.fega.gob.es/atom/es.fega.sigpac.xml>

Estrutura das explotacións agrarias a nivel municipal

Tal e como se adiantou existen marcadas diferencias territoriais. Cinco municipios concentran algo máis do 50% da SAU do territorio do GDR, localizándose en Xinzo de Limia practicamente a quinta parte do total (Xunqueira de Ambía, Maceda, Sandiás e Trasmiras completan o quinteto, Táboa 12). Do mesmo xeito, eses mesmos municipios, co 39% das explotacións agrarias censadas, aglutinan o 49% tanto da PET como das UGM. En relación ás UGM, se engadimos aos cinco municipios mencionados, os de Baltar, Os Blancos, Calvos de Randín, Sarreaus, Rairiz de Veiga e Vilar de Barrio, sumaríase o 85% da cabana. Só Xinzo de Limia, Maceda e Sarreaus concentran o 50% da cabana censada.

Municipio	Explotacións censadas		Producción Estándar Total (PET)		SAU		Unidades gandeiras	
	Nº	% sobre total do GDR	Total censado (€)	% sobre total do GDR	Total censado (ha)	% sobre total do GDR	Total censado (UGM)	% sobre total do GDR
Allariz	84	4%	3.306.931 €	1%	914,9	3%	1.692	1%
Baltar	100	4%	9.795.580 €	4%	1.441,7	4%	6.486	4%
Bande	63	3%	1.888.745 €	1%	579,5	2%	1.403	1%
Baños de Molgas	62	3%	2.876.146 €	1%	796,2	2%	2.288	1%
Os Blancos	79	4%	9.534.402 €	4%	953,1	3%	7.644	5%
A Bola	29	1%	1.153.987 €	0%	128,8	0%	137	0%
Calvos de Randín	70	3%	13.960.191 €	5%	1.249,1	4%	8.322	5%
Celanova	114	5%	7.990.646 €	3%	1.001,9	3%	3.988	2%
Entrimo	41	2%	1.223.954 €	0%	367,2	1%	809	0%
Xinzo de Limia	395	18%	49.493.996 €	18%	7.240,3	22%	21.264	13%
Xunqueira de Ambía	114	5%	8.727.169 €	3%	1.932,4	6%	4.101	3%
Lobeira	40	2%	4.633.869 €	2%	601,5	2%	4.138	3%
Lobios	75	3%	3.879.903 €	1%	1.142,7	3%	2.232	1%
Maceda	113	5%	45.168.817 €	17%	2.061,5	6%	40.306	25%
Muíños	47	2%	584.379 €	0%	390,0	1%	306	0%
Porqueira	88	4%	4.429.329 €	2%	1.529,3	5%	1.270	1%
Quintela de Leirado	18	1%	443.538 €	0%	225,0	1%	281	0%
Rairiz de Veiga	83	4%	15.061.401 €	6%	1.172,5	4%	9.886	6%
Sandiás	119	5%	16.382.555 €	6%	1.882,0	6%	8.416	5%
Sarreaus	143	6%	30.868.433 €	11%	2.244,6	7%	19.190	12%
Taboadela	32	1%	1.348.074 €	0%	194,0	1%	1.063	1%
Trasmiras	129	6%	12.686.497 €	5%	1.882,1	6%	5.310	3%

Municipio	Explotacións censadas		Producción Estándar Total (PET)		SAU		Unidades gandeiras	
	Nº	% sobre total do GDR	Total censado (€)	% sobre total do GDR	Total censado (ha)	% sobre total do GDR	Total censado (UGM)	% sobre total do GDR
Verea	47	2%	4.349.786 €	2%	818,1	2%	2.606	2%
Vilar de Barrio	86	4%	11.983.189 €	4%	1.543,9	5%	6.792	4%
Vilar de Santos	70	3%	8.454.635 €	3%	742,5	2%	3.541	2%
TOTAL GDR Limia-Arnoia	2.241		270.226.150 €		33.034,6		163.471	

Táboa 12. Caracterización do sector agrario a nivel municipal. Principais variables (E.P. a partir microdatos Censo Agrario 2020)

Pola contra, un bo número de municipios presentan un sector agrario moito máis reducido. Un total de 14 municipios (sombreados en azul na Táboa 12) reúnen tan só o 25% da SAU, e menos do 20% da PET e das UGM, aínda que xuntan algo máis dun terzo de explotacións. Dedúcese polo tanto que tamén o tamaño medio das mesmas é sensiblemente inferior á media.

A análise demográfica amosa, de novo, marcadas diferencias territoriais (Táboa 13). Se ben en tódolos municipios as idades medias das persoas XdE son moi elevadas, aqueles que concentran o groso da actividade agraria segundo o visto previamente son tamén os que, con carácter xeral, teñen persoas máis novas ao fronte das explotacións. Así, só Xinzo de Limia, Sandiás e Trasmiras teñen XdE con idades medias lixeiramente inferiores aos 60 anos. Eses tres municipios tamén concentran un terzo dos XdE menores de 40 anos aínda que, neste senso, cabe salientar que Baltar, Rairiz de Veiga, Vilar de Barrio e Celanova, non estando no grupo de maior dinamismo agrogandeiro, tamén presentan un ratio de persoas mozas nas explotacións agrarias sensiblemente por enriba da media. Eses catro municipios acumulan outro cuarto das xefaturas de explotación menores de 40 anos.

Por outra banda, un total de seis municipios presentan idades medias maiores de 65 anos (Allariz, A Bola, Lobeira, Lobios, Quintela de Leirado e Taboadela) (Táboa 13).

NomeConcel	Idade media XdE	XdE menores de 40 anos		XdE maiores de 60 anos		
		Nº	Superficie total (ha)	Nº	Superficie total (ha)	PET media (€/exp.)
Allariz	67,3	9	190	57	540	19.760
Baltar	60,4	15	365	46	501	48.858
Bande	64,1	7	166	37	210	14.289
Baños de Molgas	61,1	10	322	28	232	5.666
Os Blancos	62,2	10	251	40	299	35.978
A Bola	67,7	2	42	17	42	13.143
Calvos de Randín	64,4	6	178	42	586	20.738
Celanova	64,3	13	123	69	330	47.540
Entrimo	61,8	5	93	20	122	7.404
Xinzo de Limia	59,8	51	1.619	176	2.544	86.204
Xunqueira de Ambía	61,5	13	462	57	659	33.844

NomeConcel	Idade media XdE	XdE menores de 40 anos		XdE maiores de 60 anos		
		Nº	Superficie total (ha)	Nº	Superficie total (ha)	PET media (€/exp.)
Lobeira	65,5	2	104	21	225	105.571
Lobios	66,2	4	394	47	249	33.356
Maceda	60,2	14	329	51	766	494.045
Muíños	64,3	6	70	30	204	5.926
Porqueira	64,0	9	627	46	342	13.579
Quintela de Leirado	69,9	1	5	12	162	16.628
Rairiz de Veiga	62,0	14	407	40	247	127.055
Sandiás	59,4	11	248	49	575	58.225
Sarreaus	62,9	8	136	78	777	97.495
Taboadela	70,9	2	79	25	66	47.042
Trasmiras	58,2	21	569	55	563	52.628
Verea	63,6	4	132	23	185	8.063
Vilar de Barrio	62,2	13	141	43	323	66.913
Vilar de Santos	63,2	8	152	35	250	69.505
TOTAL GDR Limia-Arnoia	62,2	258	7.203	1144	10.998	71.864

Táboa 13. Demografía das explotacións agrarias (E.P. a partir de microdatos Censo Agrario 2020)

En máis da metade dos municipios da Limia-Arnoia, os XdE con máis de 60 anos son maioría (por enriba do 50% das xefaturas). Tendo en conta que este colectivo está próximo á xubilación, é de interese analizar o posible impacto territorial, en termos de dinámica de uso ou económica, que suporía o cesamento de actividade das súas explotacións. Mesmo nos municipios máis dinámicos na actualidade (Xinzo, Sandiás, Trasmiras, Sarreaus e Maceda), habería unhas 5.000 ha susceptibles de quedaren liberadas nos vindeiros anos.

Outro aspecto estrutural a analizar en perspectiva xeográfica e o grao de intensificación gandeira. Tal e como se pode apreciar na Táboa 14, e atendendo aos datos do Censo Agrario 2020, boa parte da SAU tería unha carga gandeira, en xestión directa⁷, de menos de 2 UGM/ha. Pola contra, algo menos de 4.000 ha terían unhas cargas gandeiras directas significativamente maiores.

	Carga gandeira media (UGM/ha SAU)	Carga Menor 2 UGM/ha			Carga Maior 2 UGM/ha		
		Nº Explot	SAU total (ha)	Carga media (UGM/ha SAU)	Nº Explot	SAU total (ha)	Carga media (UGM/ha SAU)
Allariz	1,8	70	759	0,8	14	156	7,2
Baltar	4,5	79	1.235	0,5	21	207	28,5
Bande	2,4	55	561	0,7	8	18	56,3
Baños de Molgas	2,9	55	780	0,7	7	16	111,5
Os Blancos	8,0	67	745	0,4	12	208	35,2
A Bola	1,1	22	107	0,7	7	21	3,0
Calvos de Randín	6,7	57	1.131	0,5	13	118	65,6

⁷ Asumindo que tan só recibe os xurros derivados do gando das propias explotacións e, polo tanto, obviando posibles trasvases de xurros dende explotacións excedentarias e outras deficitarias, algo que acontece con frecuencia, pero de difícil cuantificación.

	Carga gandeira media (UGM/ ha SAU)	Carga Menor 2 UGM/ha			Carga Maior 2 UGM/ha		
		Nº Explot	SAU total (ha)	Carga media (UGM/ha SAU)	Nº Explot	SAU total (ha)	Carga media (UGM/ha SAU)
Celanova	4,0	89	924	0,6	25	78	44,4
Entrimo	2,2	32	350	0,9	9	17	29,7
Xinzo de Limia	2,9	321	6.127	0,1	74	1113	18,6
Xunqueira de Ambía	2,1	101	1.701	0,2	13	232	16,5
Lobeira	6,9	24	505	1,0	16	96	37,7
Lobios	2,0	60	1.107	0,3	15	36	52,2
Maceda	19,6	79	1.618	0,9	34	443	87,6
Muíños	0,8	42	377	0,6	5	13	7,4
Porqueira	0,8	82	1.473	0,1	6	56	19,2
Quintela de Leirado	1,2	16	224	1,2	2	1	4,1
Rairiz de Veiga	8,4	64	925	0,7	19	247	37,2
Sandiás	4,5	99	1.655	0,2	20	227	35,6
Sarreaus	8,5	115	1.978	0,6	28	267	67,8
Taboadela	5,5	29	185	0,8	3	9	104,0
Trasmiras	2,8	114	1.821	0,1	15	61	82,2
Verea	3,2	38	808	0,8	9	11	182,6
Vilar de Barrio	4,4	69	1.422	0,7	17	122	47,5
Vilar de Santos	4,8	56	634	0,1	14	109	32,1
GDR-Todas	4,9	1.835	29.154	0,4	406	3880	39,0

Táboa 14. Intensificación gandeira a nivel municipal (E.P. a partir microdatos Censo Agrario 2020)

Analizando a carga gandeira media a nivel municipal, dato interesante dado que pode integrar de xeito máis real as posibles transferencias de xurros entre explotacións excedentarias e deficitarias, por exemplo, tipicamente, entre explotacións con OTEs especializadas granívoros (porcino ou aves) e aquelas centradas na agricultura (p.ex. cereal ou tubérculos), identifícanse unha serie de municipios con cargas medias elevadas. En particular, Maceda, Sarreaus, Rairiz de Veiga, Taboadela, Lobeira, Calvos de Randín e os Blancos, con valores por enriba das 5 UGM/ha de SAU.

A muller no sector agrario

Tal e como se indicou con anterioridade, o 46% das xefaturas das explotacións agrarias censadas no 2020 ocupábaas unha muller (Táboa 15). A nivel estrutural, apréciase como dito conxunto de explotacións ten un tamaño medio menor no conxunto do territorio, manifestándose a varios niveis. Por unha banda, a base territorial das explotacións con mulleres na xefatura xestionan, de media, case cinco hectáreas menos que aquelas dirixidas por homes, un 28% menos. A nivel gandeiro esa porcentaxe aumenta a un 37% de UGMs por debaixo nas explotacións de mulleres en relación ás de homes. Isto leva a un tamaño económico medio sensiblemente inferior: a PET media é, para as explotacións xestionadas por mulleres, un 41% inferior a aquelas con homes na xefatura. En canto á tenencia da terra,

a taxa de arrendamento é lixeiramente menor, aínda que segue a ser moi elevada e supera o 65% da SAU por termo medio.

	XdE Mulleres	XdE Homes	Todas
Nº explotacións	1.039	1.202	2.241
PET - Media (€)	87.206	149.434	120.583
PET - Total (€)	90.606.813	179.619.336	270.226.150
Idade media xefatura explotación	65,3	59,5	62,2
Nº xefaturas mulleres	1.039	1.202	2.241
Superficie explotación media (ha)	13,5	18,7	16,3
Superficie total (ha)	13.985	22.479	36.464
SAU media (ha)	12,2	16,9	14,7
SAU total (ha)	12.662	20.373	33.035
SAU en propiedade (%)	33,8%	25,3%	28,6%
Terra arable media (ha)	7,1	9,4	8,3
Terra arable total (ha)	7.392	11.290	18.681
Pastos media (ha)	5,0	7,4	6,3
Pastos totais (ha)	5.175	8.881	14.056
Unidades de gando. Media (UGM)	57.536	105.936	163.471
Unidades de gando. Total (UGM)	55	88	73

Táboa 15. Estrutura das explotacións agrarias. Distribución por xénero (E.P. a partir microdatos Censo Agrario 2020)

Ademais, destaca a maior idade media das xefas de explotación, que se sitúa xa por enriba dos 65 anos, cando no caso dos homes, aínda estando moi preto, aínda non chega aos 60 anos. Tal e como se aprecia na Táboa 16 a desviación comeza claramente nos grupos de idade máis xoves. Tan só un 3,6% das xefas de explotación teñen menos de 40 anos, cando esa proporción ascende ao 13% no caso dos homes. O ritmo de relevo xeracional presenta un claro sesgo de xénero, sendo a taxa de incorporación das mulleres, cando menos a nivel de xefatura de explotación, sensiblemente menor.

		XdE Mulleres	XdE Homes	Todas
Xefatura <= 40 anos	Nº	38	157	195
	Superficie - Media (ha)	31,9	31,7	31,7
	PET - Media (€)	130.037	205.583	190.861
	Unidades Gandeiras. Media (UGM)	70	111	103
Xefatura >= 60 anos	Nº	683	571	1.254
	Superficie - Media (ha)	8,9	10,8	9,8
	PET - Media (€)	65.160	81.751	72.715
	Unidades Gandeiras. Media (UGM)	48	51	49

Táboa 16 Estrutura das explotacións agrarias. Distribución por clases etarias (E.P. a partir de microdatos Censo Agrario 2020)

Pola contra, as maiores de 60 anos representan case o 66% das mulleres dirixindo explotacións cando no caso dos homes esa porcentaxe se sitúa no 47%. Así, o grao de envellecemento nas xefas de explotación é moi elevado no conxunto do territorio e, como se poderá observar na Táboa 18, tan só as explotacións dirixidas por mulleres en Xinzo de Limia teñen máis do 40% de xefaturas menores de 60 anos.

Como nota positiva, semella que nas franxas de idade máis novas o tamaño medio iguálase, cando menos a nivel de superficie dispoñible. Porén, isto non repercute de forma lineal no volume económico, debido á que nas orientacións gandeiras as explotacións dirixidas por homes teñen, por termo medio, maior número de cabezas de gando, fenómeno que non se observa con tanta claridade analizando o global dos tramos de idade (Táboa 17). En todo caso, a menor taxa de relevo pode ser unha causa explicativa da menor dimensión das explotacións agrarias das mulleres no conxunto global, dado que como se viu, as explotacións con xefes de explotación maiores de 60 anos son por termo xeral de menor tamaño.

		Agricultura xeral	Horticultura	Cultivos leñoso	Herbívoros	Granívoros	Policultivos	Gandería mixta	Cultivos e gandería	Non clasificadas
Mulleres	Nº	467	47	48	204	101	85	6	73	8
	PET - Media (mil €)	25,1	14,8	4,0	29,6	688,8	12,1	26,0	16,9	-
	Idade media	68	71	78	59	56	68	63	64	72
	SAU - Media (ha)	12	4	2	21	7	9	23	11	
	Unidades Gandeiras. Media (UGM)	0	1	0	22	518	1	25	7	-
Homes	Nº	438	48	82	304	212	50	8	53	7
	PET - Media (mil €)	49,8	36,1	7,1	40,7	655,3	7,8	361,2	17,6	-
	Idade media	61	64	71	56	54	69	58	57	60
	SAU - Media (ha)	19	7	2	28	9	6	54	11	5
	Unidades Gandeiras. Media (UGM)	0	0	0	31	444	0	245	6	-

Táboa 17. Estrutura das explotacións en función da OTE e o xénero da XdE. Principais variables (E.P. con microdatos Censo Agrario 2020)

A nivel municipal reproducense, con carácter xeral, os patróns observados no conxunto do territorio do GDR. AS XdE mulleres son maioría en tan só sete municipios (A Bola, Os Blancos, Entrimo, Muíños, Porqueira, Sarreaus e Vilar de Barrio) nos que, salvo a excepción de Sarreaus, o sector agrario é marxinal (Táboa 18). Xinzo de Limia tamén concentra, con diferenza, a maior porcentaxe de explotacións do territorio con XdF mulleres, un 18% do total do GDR, a mesma porcentaxe que para o global das unidades. Ségueno Sarreaus, onde a presenza das mulleres como XdE é, en termos relativos, máis destacada, e Vilar de Barrio e Porqueira.

		Terra SAU Media	arable. Media	Pastos. Media	Unidades Gandeiras. Media	XdE <=40 anos	XdE >60 anos
	Nº	(ha)	(ha)	(ha)	(UGM)	(Nº)	(%)
Allariz	41	9,7	1,3	8,1	17,6	1	76%
Baltar	49	15,1	5,5	9,6	23,4	1	65%
Bande	26	6,5	1,5	4,7	7,0		73%
Baños de Molgas	29	13,5	1,7	11,5	38,9	1	72%
Os Blancos	40	10,2	5,8	4,3	90,9	1	60%
A Bola	18	5,7	2,1	3,3	5,5		61%
Calvos de Randín	32	22,7	10,9	11,8	57,8	1	69%
Celanova	41	8,1	0,9	7,0	14,0	2	78%
Entrimo	22	5,5	0,8	4,5	14,3	2	68%
Xinzo de Limia	187	15,4	13,7	1,7	29,4	11	56%
Xunqueira de Ambía	48	12,4	9,2	3,1	51,5	2	71%
Lobeira	15	12,5	0,5	12,0	66,1		60%
Lobios	33	5,5	1,1	4,2	22,1		73%
Maceda	34	17,9	1,3	16,5	678,9	1	62%
Muíños	28	6,6	1,5	5,1	5,0	1	75%
Porqueira	51	10,2	7,2	2,9	17,9	2	63%
Quintela de Leirado	7	18,6	0,2	18,2	24,1		86%
Rairiz de Veiga	40	8,1	4,0	4,1	74,0	2	73%
Sandiás	46	11,2	10,7	0,5	33,3	1	63%
Sarreaus	80	14,5	10,9	3,6	66,6	1	65%
Taboadela	9	3,9	0,6	3,1	4,7		100%
Trasmiras	61	12,0	10,7	1,2	18,9	3	62%
Verea	21	11,5	1,7	9,8	10,3		76%
Vilar de Barrio	47	14,5	7,3	7,1	51,4	5	60%
Vilar de Santos	34	8,7	7,3	1,3	7,2		71%

Táboa 18. Explotacións dirixidas por mulleres. Variables de estrutura e demografía a nivel municipal (E.P. cos microdatos do Censo Agrario 2020)

O relevo xeracional a cargo de mulleres, moi escaso en termos globais tal e como se indicou, concéntrase en boa medida en Xinzo de Limia, onde se atopa practicamente un terzo das XdE mulleres menores de 40 anos. En doce municipios, máis do 70% das XdE mulleres superan os 60 anos de idade e noutros oito non hai ningunha XdE menor de 40.

En canto á base territorial, en só cinco municipio as explotacións con XdF mulleres superan, por termo medio, as 15 hectáreas de SAU (Táboa 18). En Calvos de Randín a SAU media por explotación achégase ás 23 ha. A nivel gandeiro, as OTEs de granívoros xestionadas por mulleres concéntranse sobre todo en Maceda.

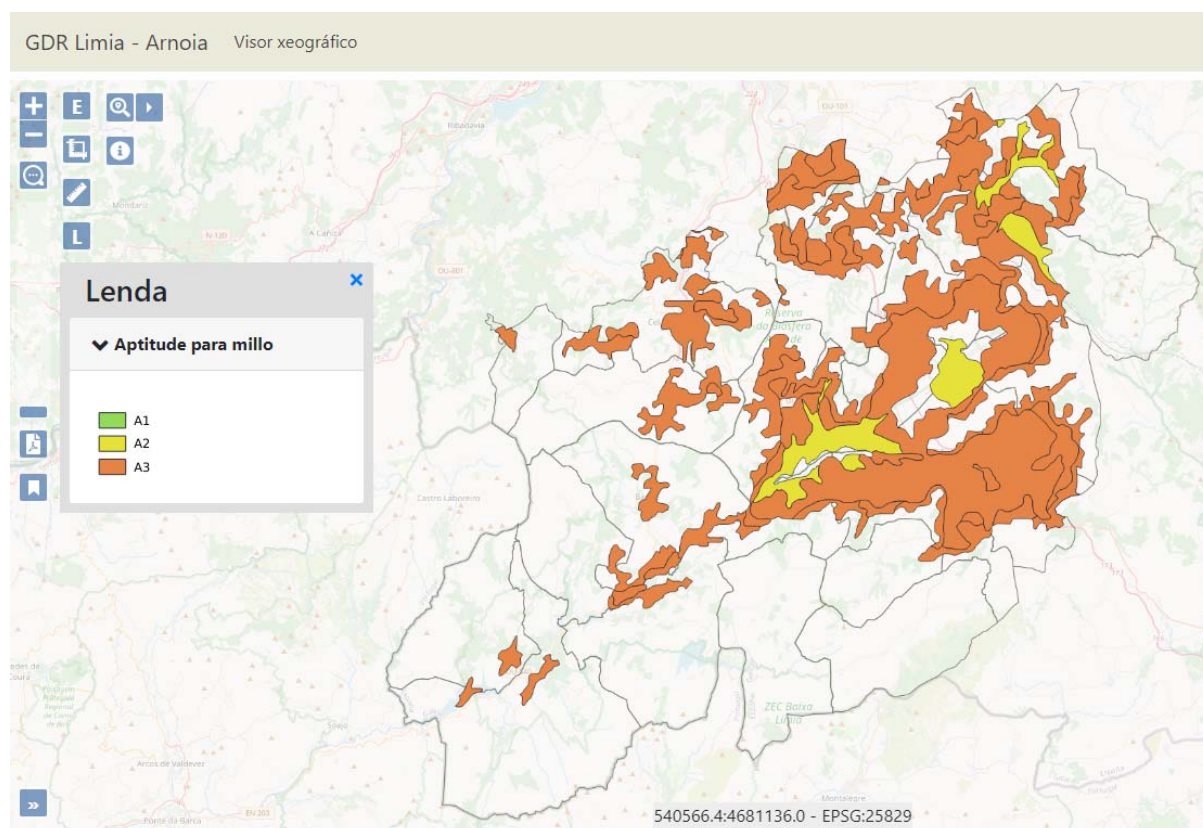
E.2 Caracterización da aptitude agraria e do abandono.

E.2.1 Caracterización da aptitude agraria dos solos

A falta de dispoñer dos catálogos de solos e agropecuarios e forestais definidos na lei 11/2021 de recuperación da terra agraria de Galicia, o traballo de maior envergadura realizado en Galicia ata a actualidade, no que a clasificación agronómica se refire, segue a ser o de Díaz-Fierros & Gil Sotres (1984), publicado baixo o título "Capacidad productiva de los suelos de Galicia". O enfoque metodolóxico e o propio mapa (para determinados fins) seguen a ter plena validez na actualidade.

Figura 9. Clasificación da aptitude para millo no ámbito do GDR

Fonte: [SIT-Limia-Arnoia](#)

Globalmente o ámbito do territorio amosa unha aptitude agronómica do solo relativamente modesta, mesmo limitada. Considerando o mapa de Díaz-Fierros, e sen ter en conta a posibilidade de rega, as superficies con boa capacidade produtiva para o cultivo do millo (utilizado como referencia para as terras de labradío) ocupan unha extensión reducida. No seu conxunto, o mapa identifica tan só unhas 5.430 ha clasificadas con aptitude de tipo A2 para millo e unhas 50.800 ha adicionais de aptitude tipo A3, en total arredor dun 29% da superficie. Esta distribución non é homoxénea en tódolos municipios, concentrándose as terras de mellor aptitude agraria nos concellos de Xinzo de Limia, Baños de Molgas, Sarreaus, Trasmiras, Maceda, Rairiz de Veiga, Sandiás e Xunqueira de Ambía. Nesta clasificación non se ten en conta a posibilidade de rega, que aumentaría as superficies aptas a terreos que, doutro xeito, non contarían coas condicións de humidade necesarias.

Municipio	Millo A2	Millo A3	Prado A1	Prado A2	Prado A3
Allariz	-	3.172	5.271	281	3.008

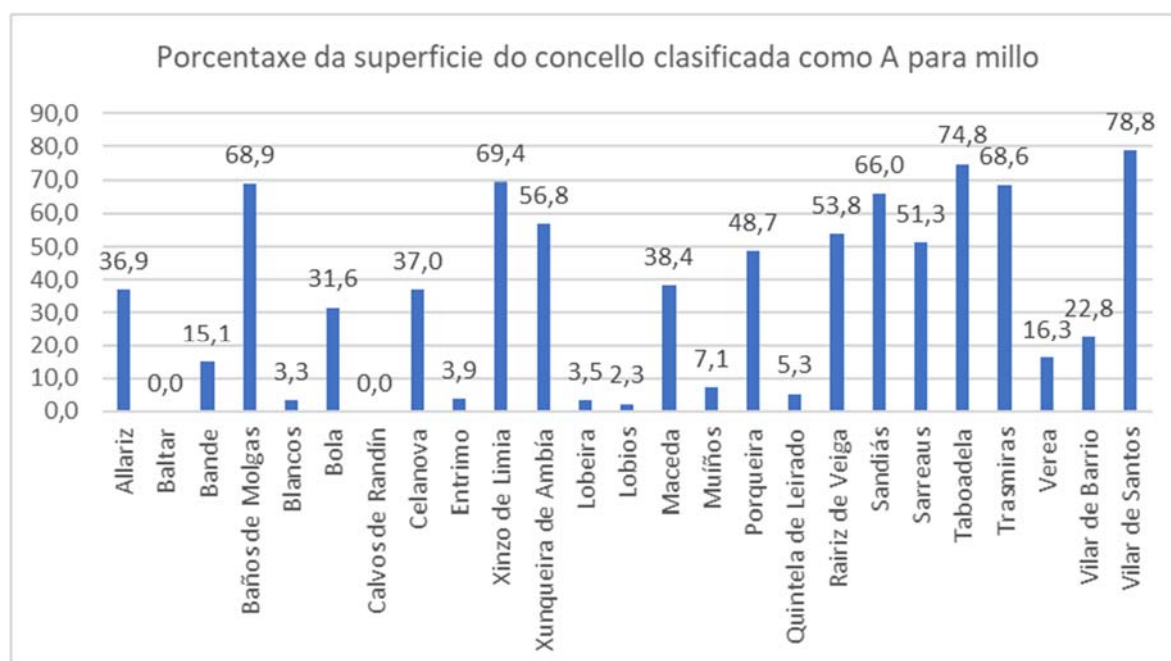

Municipio	Millo A2	Millo A3	Prado A1	Prado A2	Prado A3
Baltar	-	-	-	3.936	1.827
Bande	-	1.513	2.864	2.324	3.669
Baños de Molgas	659	3.994	4.941	40	1.209
Os Blancos	-	158	158	2.723	1.372
A Bola	-	1.110	2.456	1.032	-
Calvos de Randín	-	-	-	4.002	3.356
Celanova	-	2.484	3.831	2.535	189
Entrimo	-	324	895	305	1.541
Xinzo de Limia	995	8.231	9.275	1.235	2.336
Xunqueira de Ambía	189	3.227	3.682	156	2.099
Lobeira	-	230	1.130	380	3.359
Lobios	-	381	1.972	2	3.082
Maceda	566	3.327	4.166	1.335	3.393
Muíños	-	765	2.161	1.317	3.927
Porqueira	466	1.661	2.567	541	1.229
Quintela de Leirado	-	166	1.153	160	1.196
Rairiz de Veiga	773	3.083	4.385	888	716
Sandiás	727	2.764	3.712	212	1.356
Sarreaus	171	3.786	3.957	831	269
Taboadela	-	1.894	2.058	-	459
Trasmiras	-	3.902	4.376	1.082	86
Verea	-	1.540	2.702	2.772	2.489
Vilar de Barrio	292	2.133	2.426	486	5.251
Vilar de Santos	591	1.030	1.681	100	288
Total Limia-Arnoia	5.431	50.877	71.818	28.674	47.709

Táboa 19. Aptitude da terra para cultivo de millo e pradeira (ha) (E.P. a partir de Corbelle et al., 2014)

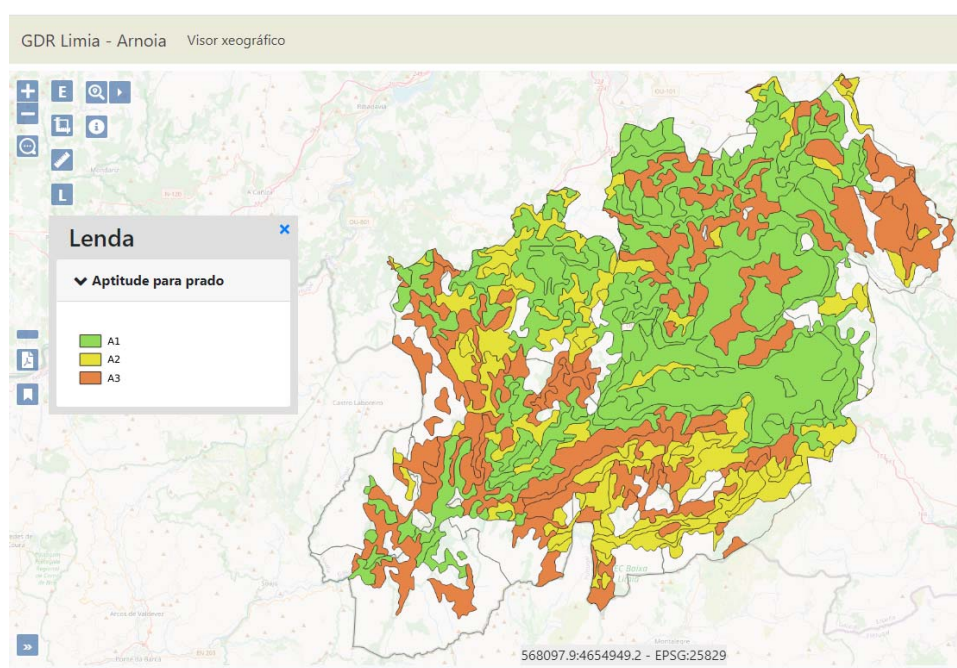
As terras con peor aptitude agraria concéntranse nos concellos do suroeste do GDR.

Figura 10. Aptitude para millo no ámbito do GDR por concellos

Fonte: Elaboración propia a partir do "Mapa dixital de capacidade produtiva dos solos de Galicia" Corbelle et al.

Figura 11. Clasificación da aptitude para prado no ámbito do GDR

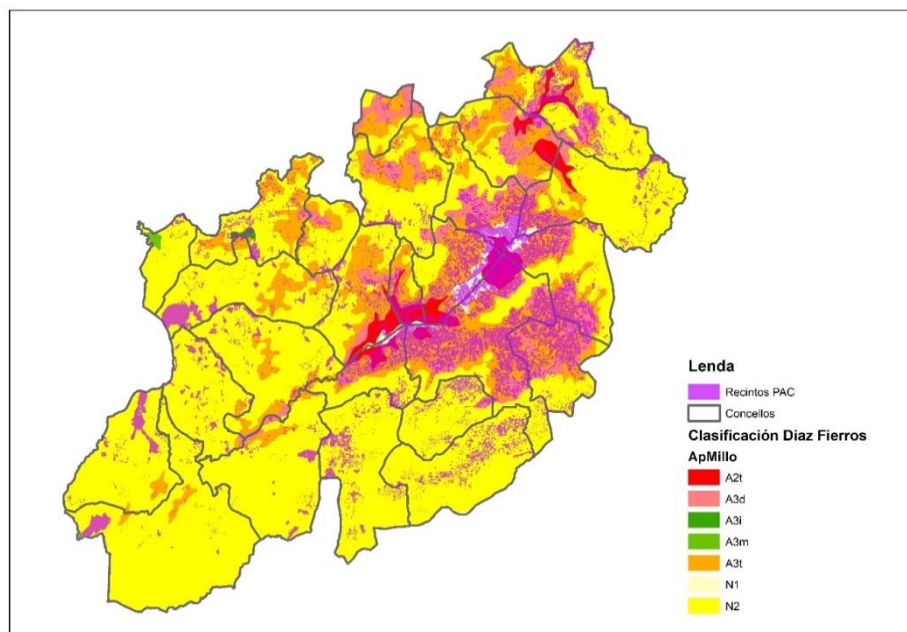

Fonte: Fonte: Captura [SIT-Límia-Arnoia](#)

As terras aptas para prado, tendo este aproveitamento uns requirimentos agronómicos menores, teñen unha presenza moito máis abundosa. Porén, a zona suroccidental do territorio presenta, tamén para prado, unha capacidade produtiva limitada. Boa parte dos municipios do centro e norte presentan en xeral boas condicións. Algo máis do 40% do territorio tería solos de tipo A1 para prado.

Figura 12. Distribución da superficie declarada PAC sobre a aptitude para millo definida por Díaz-Fierros e Gil Sotres

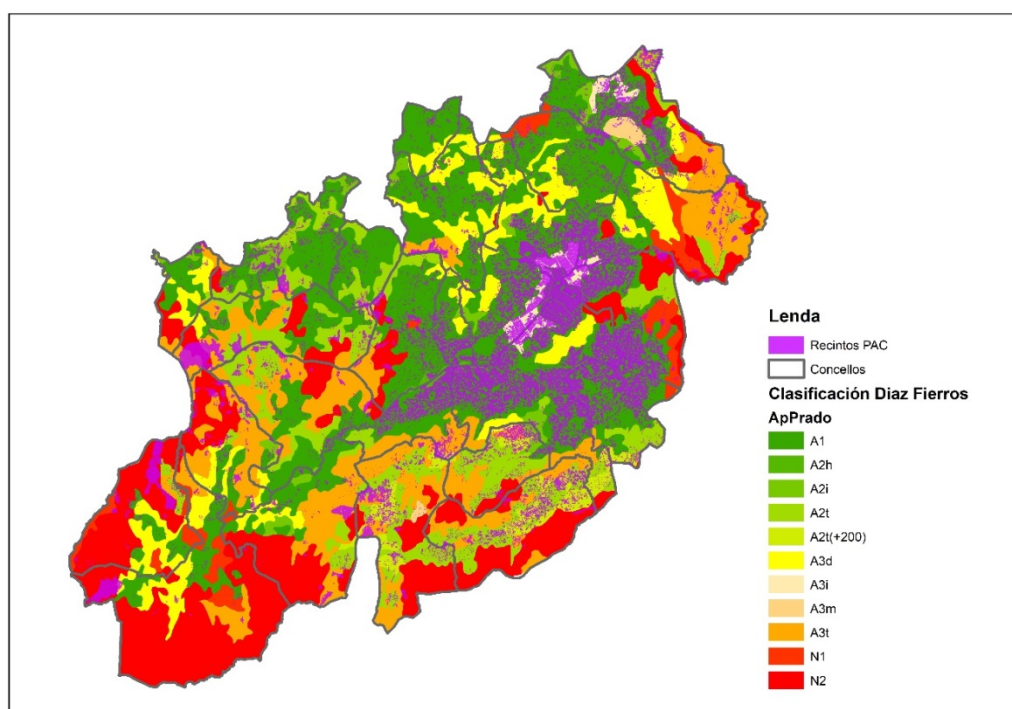

Fonte: Elaboración propia a partir de "Francisco Díaz-Fierros Viqueira, Fernando Gil Sotres: Capacidad productiva de los suelos de Galicia" e dos datos descargados en <https://www.fega.gob.es/atom/es.fega.sigpac.xml>

Analizando as superficies declaradas nas solicitudes de axudas da política agrícola común (PAC) para o ano 2021, obsérvase que das 28.312 ha declaradas, unha superficie aproximada de 17.000 ha (o 60%) atópase nas terras clasificadas como A para o cultivo de millo por Díaz-Fierros. O trigo ocupa o 30% desa superficie, seguido do pasteiro de cinco ou máis anos (25%) e da pataca (13%).

Figura 13. Distribución da superficie declarada PAC sobre a aptitude para prado definida por Díaz-Fierros e Gil Sotres

Fonte: Elaboración propia a partir de "Francisco Díaz-Fierros Viqueira, Fernando Gil Sotres: Capacidad productiva de los suelos de Galicia" e dos datos descargados en <https://www.fega.gob.es/atom/es.fega.sigpac.xml>

E.2.2 Aptitude para cultivos de expansión potencial

O GDR identifica un conxunto de cinco aproveitamentos agrarios con especial interese pola súa proxección a futuro e pola existencia de demanda real e actual de terras no seu ámbito de actuación. Por iso, ademais da análise do potencial produtivo xenérico, en base ás producións testigo utilizadas por Díaz-Fierros e analizadas no apartado anterior, considérase interesante facer unha análise territorial específica para cada un deles. En concreto, ademais dos pastos, que é un dos mesmos, trátase:

- Cereal: en zonas fóra da Limia, onde xa é habitual.
- Pataca: en zonas fóra da Limia, onde xa é habitual. Pataca IXP e pataca de sementeira en zonas máis abstinentes que producen semente de maior calidade.
- Horta: do tipo dos cultivos máis comúns, Repolo, Verza, Porros, Xudía e Tomate.
- Froito: limitados aos máis demandados e comúns como Mazá e Pera.

Os resultados das análises poden consultarse no visor [SIT-Limia-Arnoia](#) no grupo de capas "aptitude". Nos seguintes apartados móstrase a metodoloxía seguida en canto a fontes de información xeral e variables empregadas en cada cultivo, cunha imaxe dos resultados a nivel GDR.

Capas de información, fontes cartográficas e bibliográficas empregadas

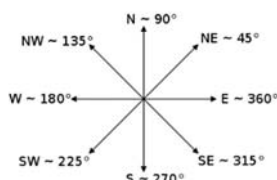

As variables empregadas por parte do sistema para avaliar a aptitude dun lugar determinado para unha produción dada, e que se mencionan ó longo desta memoria, xunto coa súa fonte orixinal, son as que se indican na seguinte táboa:

Variable	Fonte de información
Altitude	MDT25 do Instituto Geográfico Nacional. Sistema ETRS89, proxección UTM, fuso 29N (epsg:25829).
Pendente	En porcentaxe. Calculada sobre o MDT25 do Instituto Geográfico Nacional. Sistema ETRS89, proxección UTM, fuso 29N (epsg:25829).
Orientación *	Con orixe no E e sentido antihorario (https://grass.osgeo.org/grass78/manuals/r.slope.aspect.html). Calculada sobre o MDT25 do Instituto Geográfico Nacional. Sistema ETRS89, proxección UTM, fuso 29N (epsg:25829).
Capacidade agronómica produtiva	Corbelle Rico, E., Vila García, D. e CrecenteMaseda, R. (2014). <i>Mapa dixital de capacidade produtiva dos solos de Galicia</i> . Laboratorio do territorio, Universidade de Santiago de Compostela. Dispoñible en http://sit.usc.es/ . Díaz-Fierros Viqueira, F. e Gil Sotres, F. (1984). <i>Capacidad productiva de los suelos de Galicia</i> . Servizo de Publicacións e Intercambio Científico, Universidade de Santiago de Compostela.
Entidades	Descargados do Plan Básico Autonómico http://mapas.xunta.gal/visores/descargas-pba/
pH do solo	Lado, Luis; Tapia, Luis; Taboada, Teresa; Pérez-Rodríguez, Marta; Macias-Vázquez, I. Felipe e Martínez-Cortizas, Antonio. (2018). Atlas digital de propiedades de suelos de Galicia. 10.15304/9788416533848. Consultado en: http://rgis.cesga.es/index.html
Nº días consecutivo s no ano con SCHS húmida e Tª solo > 8°C	Lado, Luis; Tapia, Luis; Taboada, Teresa; Pérez-Rodríguez, Marta; Macias-Vázquez, I. Felipe e Martínez-Cortizas, Antonio. (2018). Atlas digital de propiedades de suelos de Galicia. 10.15304/9788416533848. Consultado en: http://rgis.cesga.es/index.html
Días acumulados SCHS seca a Tª solo > 5°C	Lado, Luis; Tapia, Luis; Taboada, Teresa; Pérez-Rodríguez, Marta; Macias-Vázquez, I. Felipe e Martínez-Cortizas, Antonio. (2018). Atlas digital de propiedades de suelos de Galicia. 10.15304/9788416533848. Consultado en: http://rgis.cesga.es/index.html
SIXPAC	Año 2015 (https://fogga.xunta.gal/es/sixpac)
Volumes edificados de Catastro	Táboa CONSTRU (<i>Subparcelas urbanas que representan los volúmenes edificados dentro de una parcela</i>), descargada da Sede Electrónica del Catastro (https://www.sedecatastro.gob.es/).
Límite municipal	Instituto Geográfico Nacional (https://www.ign.es/web/ign/portal)

Táboa 20 Variables e fontes para estimación de aptitudes para selección de cultivos (E.P.)

* No caso da orientación os valores resultado do ráster de saída co que se traballou correspóndense co seguinte diagrama⁸:

⁸ <https://grass.osgeo.org/grass78/manuals/r.slope.aspect.html>

Variables seleccionadas e umbrais

As variables indicadas na sección anterior foron as seleccionadas, en diferente combinación tal e como se indica no apartado seguinte, para caracterizar a capacidade de acollida do territorio para as catro producións obxecto de estudo. Ademais establecéronse catro niveis de aptitude para cada un dos sectores asociados ao risco previsto na implantación da produción. Así, para cada produción, unha zona pode ser considerada non apta, de risco alto, medio ou baixo. Un maior risco indica unha probabilidade máis alta de que algunha das variables consideradas para o sector acade nalgún momento un valor crítico que afecte de xeito sensible aos resultados produtivos. Polo tanto, as zonas con risco baixo serían as máis aptas para acoller esa produción.

Nos seguintes apartados a denominación será como zonas tipo A para as de risco baixo, B para as de risco medio e C para as de risco C. As zonas non clasificadas nalguna destas categorías por parte do algoritmo de busca serían non aptas para a produción de que se trate. Debe terse en conta que unha parte das variables que poden ser limitativo para o cultivo e polo tanto facer que unha zona se declare como non apta poden ter unha máis ou menos doada corrección por medios antrópicos non recollidos aquí, ex. a humidade no solo pode controlarse mediante rega e drenaxe. Isto fai que moitas zonas cartografadas como non aptas podan dedicarse ao cultivo logo dunha inversión en corrixilas variables que o limitaban.

Cereal

Para unha localización máis extensa de terras tomouse como especie índice o centeo que ten unha das maiores amplitudes nos requirimentos dos cereais.

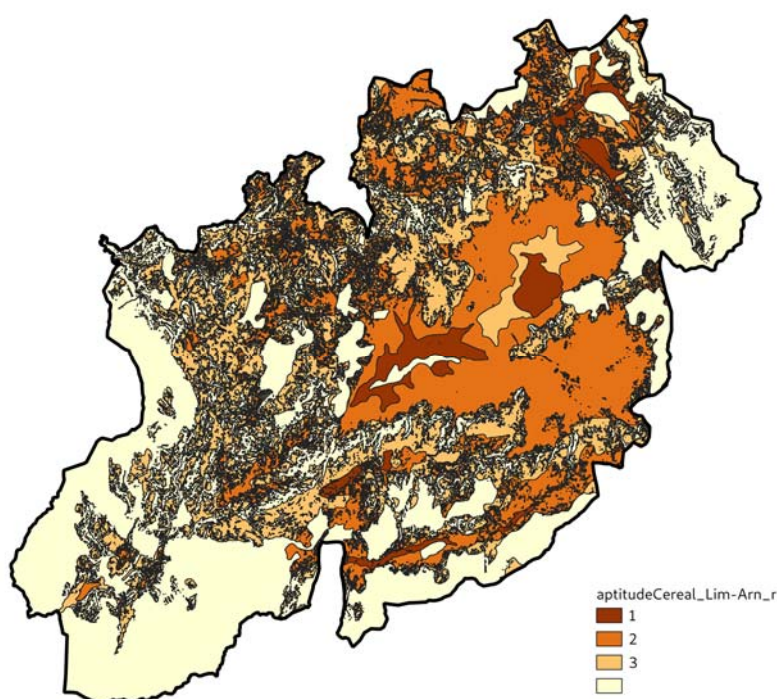
Buscáronse idealmente os seguintes requirimentos:

- Solos profundos, de máis de 30 cm e ben drenados
- Solos fértiles e con pH neutro ou algo ácido
- Substratos silíceos
- Texturas francas ou areosas
- Pendentes do terreo onde se poida facer laboreo mecanizable

E elaboración da cartografía e clasificación en distintas clases de aptitude levouse a cabo ca seguinte táboa:

	A	B	C
Pendente (calculados sobre o MDT25 do Instituto Geográfico Nacional)	0-10 %	0-10 %	<=20 %
Mapa_dixital_capacidade_solo Diaz Fierros (auga no solo)	4 ou 5	4-7	4-9
Mapa_dixital_capacidade_solo Diaz Fierros (estrutura)	A	A , B ou C	A, B,C, D ou E
Mapa_dixital_capacidade_solo Diaz Fierros (clima)	M , P, ou T	M, P ou T	M, P ou T

Figura 14. Aptitude para cereal en Limia-Arnoia (E.P.)

O mapa en detalle pode consultarse no visor SIT-Limia-Arnoia (<https://limia-arnoia.laborate.es/visor/>) no grupo de capas "Aptitude" como a capa de nome "Cereal". Os mapas das variables a partir dos que se elaborou, pendente do terreo, calidade da estrutura do solo, da auga e o clima do solo poden visualizarse no mesmo grupo facéndooas activas e variando a súa transparencia de ser necesario.

Patata

Buscáronse idealmente os seguintes requirimentos :

- Solos profundos, de máis de 60 cm e ben drenados.
- Solos fértiles
- Sen pedregosidade nin afloramentos rochosos extensos
- Sen pendentes pronunciadas

A clasificación en distintas clases de aptitude levouse a cabo ca seguinte táboa:

	A	B	C
Pendente (calculados sobre o MDT25 do Instituto Geográfico Nacional)	0-10 %	0-10 %	<=20 %
Mapa_dixital_capacidade_solo Diaz Fierros (auga no solo)	4 ou 5	4-7	4-7
Mapa_dixital_capacidade_solo Diaz Fierros (estrutura)	A	A ou B	A, B,C ou D
Mapa_dixital_capacidade_solo Diaz Fierros (clima)	P	P	P

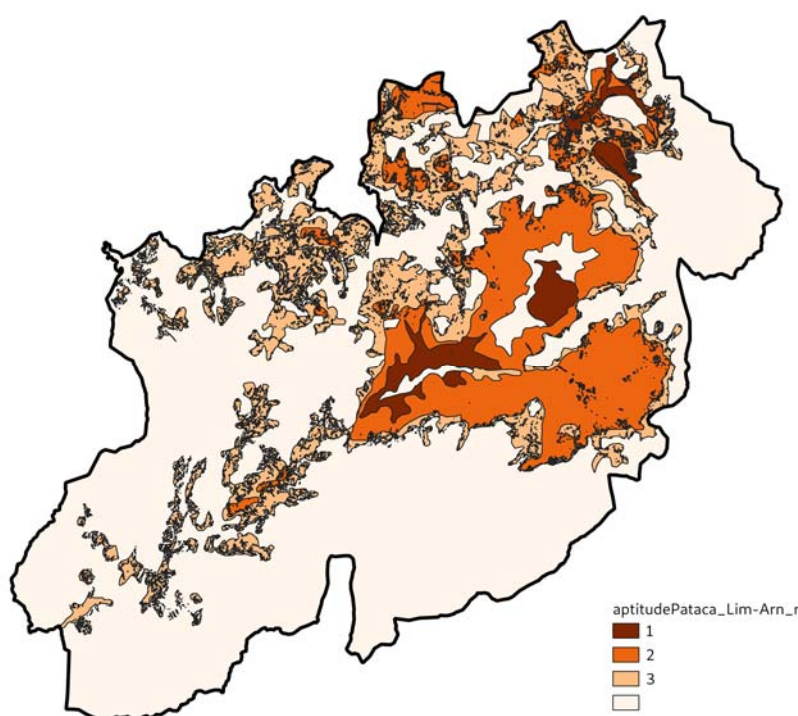

Fondo Europeo Agrícola de
Desenvolvemento Rural:
Europa inviste no rural

Figura 15. Aptitude para pataca (E.P.)

O mapa en detalle pode consultarse no visor [SIT-Limia-Arnoia](#) no grupo de capas "Aptitude" como a capa de nome "Pataca". Os mapas das variables a partir dos que se elaborou, pendente do terreo, calidade da estrutura do solo, da auga e o clima do solo poden visualizarse no mesmo grupo facéndooas activas e variando a súa transparencia de ser necesario.

Froiteiras

Para unha localización máis extensa de terras tomouse como especie índice a maceira que ten unha das maiores amplitudes nos requirimentos das froiteiras tradicionais.

Buscáronse idealmente os seguintes requirimentos :

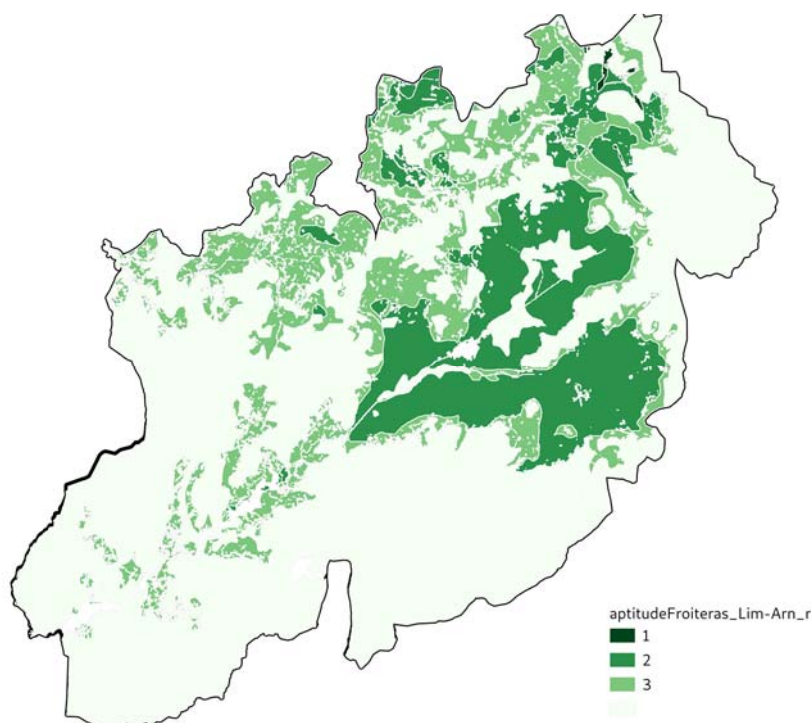
- Solos profundos, de máis de 60 cm e ben drenados.
- Solos fértiles e con pH neutro ou algo ácido
- Substratos silíceos
- Ausencia de xeadas tardías
- Texturas francas ou areosas
- Altitudes menores de 800 metros e sen pendentes pronunciadas

A clasificación en distintas clases de aptitude levouse a cabo ca seguinte táboa:

	A	B	C
Pendente (calculados sobre o MDT25 do Instituto Geográfico Nacional)	0-10 %	<=20 %	20 – 30 %
Mapa_dixital_capacidade_solo Diaz Fierros (auga no solo)	4-5	4-7	4-7
Mapa_dixital_capacidade_solo Diaz Fierros (estrutura solo)	A	A ou B	A, B,C ou D
Mapa_dixital_capacidade_solo Diaz Fierros (clima)	M ou P	M ou P	M ou P
pH solos	6- 7	5-6	5-6

Figura 16. Aptitude para froiteiras (E.P.)

O mapa en detalle pode consultarse no visor SIT-Limia-Arnoia (<https://limia-arnoia.laborate.es/visor/>) no grupo de capas "Aptitude" como a capa de nome "Froiteiras". Os mapas das variables a partir dos que se elaborou, pendente do terreo, calidade da estrutura do solo, da auga e o clima do solo, e pH do solo poden visualizarse no mesmo grupo facéndolas activas e variando a súa transparencia de ser necesario.

Horta

Á hora de localizar as terras axeitadas para esta produción e definir o nivel de risco asociado, o algoritmo de busca contempla as seguintes variables e umbrais para cada un dos niveis:

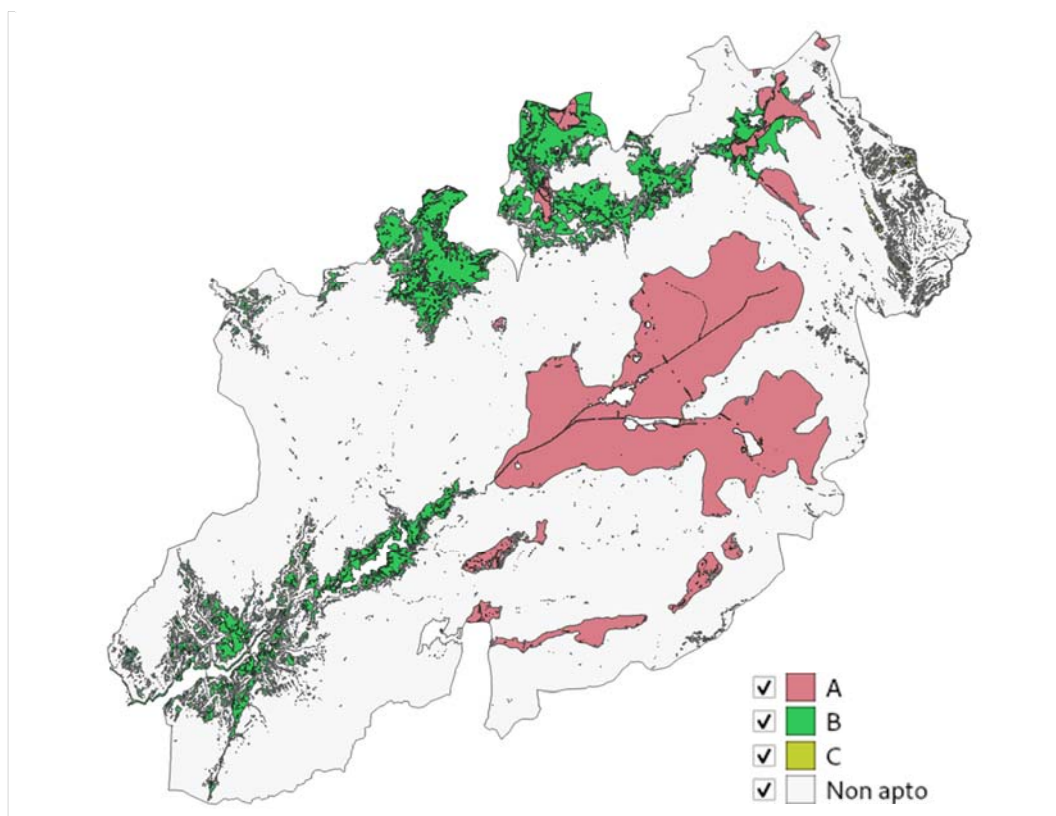
	A	B	C
Pendente (calculados sobre o MDT25 do Instituto Geográfico Nacional)	0-10 %	≤ 20 %	20 – 30 %
Mapa_dixital_capacidade_solo Díaz Fierros	A para solo	A ou B para solo	C e D para solo
pH solos	5 - 7	5-7	Resto
nº días consecutivos no ano con SCHS húmida e T^a solo $> 8^{\circ}C$	> 180	120-180	< 120
Días acumulados SCHS seca a T^a solo $> 5^{\circ}C$	< 40	< 60	> 60

Deste conxunto de variables (idóneas para o cultivo de por exemplo xudía, pemento, e tomate) débéronse omitir na zona as referentes ao sección de control da humidade do solo pois aplicándoas non aparece ningunha zona apta (as escalas xerais de traballo da cartografía

empregada). O que parece indicar que para o cultivo da horta no GDR a dispoñibilidade de rego sería un limitante maior, que ca cartografía dispoñible non se pode abarcar. Polo tanto empregáronse só as tres primeiras variables para obter o mapa que se presenta no seguinte apartado, tendo en conta que moi probablemente a rega necesitará estar asegurada incluso nas zonas con mellor aptitude.

Figura 17. Aptitude para horta (E.P.)

O mapa en detalle pode consultarse no visor [SIT-Limia-Arnoia](#) no grupo de capas "Aptitude" como a capa de nome "Horta". Os mapas das variables a partir dos que se elaborou, pendente do terreo, calidade do solo e pH do solo pode visualizarse no mesmo grupo facéndooas activas e variando a súa transparencia de ser necesario.

Superficies aptas para os cultivos potenciais de expansión

No conxunto do GDR a análise deu como resultado a cuantificación das superficies por clases de aptitude e aproveitamento potencial que se indican na Táboa 21.

Cultivo	% (sobre GDR)	Superficie (ha)	Aptitude
Froiteiras	0,2%	342	1
	17,3%	32.387	2
	19,3%	36.177	3
	63,2%	118.589	Non apto
Cereal	3,3%	6.282	1

Cultivo	% (sobre GDR)	Superficie (ha)	Aptitude
Horta	23,5%	44.649	2
	29,1%	55.410	3
	44,1%	83.749	Non apto
	14,5%	27.190	1
	8,7%	16.233	2
	0,8%	1.490	3
	76,0%	142.500	Non apto
Pataca	3%	5.249	1
	14%	26.195	2
	18%	33.634	3
	66%	125.011	Non apto

Táboa 21. Superficies potenciais para aproveitamentos de froiteiras, cereal, horta e pataca, por clases (E.P.)

E.2.3 Identificación de zonas incluídas en selos ou esquemas de certificación da calidade agroalimentaria (D.O, IXP) e/ou forestal

No territorio do GDR contase con varios selos de calidade. Algúns cobren a totalidade da área, e outras só unha parte do territorio. Faise un resumo na seguinte táboa.

DO / IXP	Nome	Superficie que ocupa (ha)
IXP	Castaña de Galicia	Todo o concello
	Mel de Galicia	Todo o concello
	Tarta de Santiago	Todo o concello
	Grelos de Galicia	Todo o concello
	Pan Galego	Todo o concello
	Augardente de Galicia	Todo o concello
	Licor café	Todo o concello
	Licor de Herbas de Galicia	Todo o concello
	Vaca galega	Todo o concello
	Ternera Gallega	Todo o concello
	Lacón Gallego	Todo o concello
	Pataca de Galicia	76.543 ha
	Viño da Terra – Val do Miño	303 ha
	Boi galego	Todo o concello
	Queixo de Tetiña	Todo o concello
DO		

Táboa 22. DO e IXP no territorio do GDR

A IXP Pataca de Galicia distribúese ó longo de 11 concellos da comarca de A Limia: Baltar, Os Blancos, Calvos, Forxa, Rairiz de Veiga, Sandiás, Sarreaus, Trasmirás, Vilar de Barrio, Vilar de

Santos e Xinzo de Limia. Se analizamos a superficie de [terra infrautilizada](#) que se atopa no ámbito territorial que ocupa a IXP Pataca atopamos que un 27 % de terra infrautilizada, aínda que só un 0,86 % se sitúa en zonas de clase 2 (A2 para millo e A1 para prado) e un 8% en clase 3 (A3 para millo e A1 ou A2 para prado).

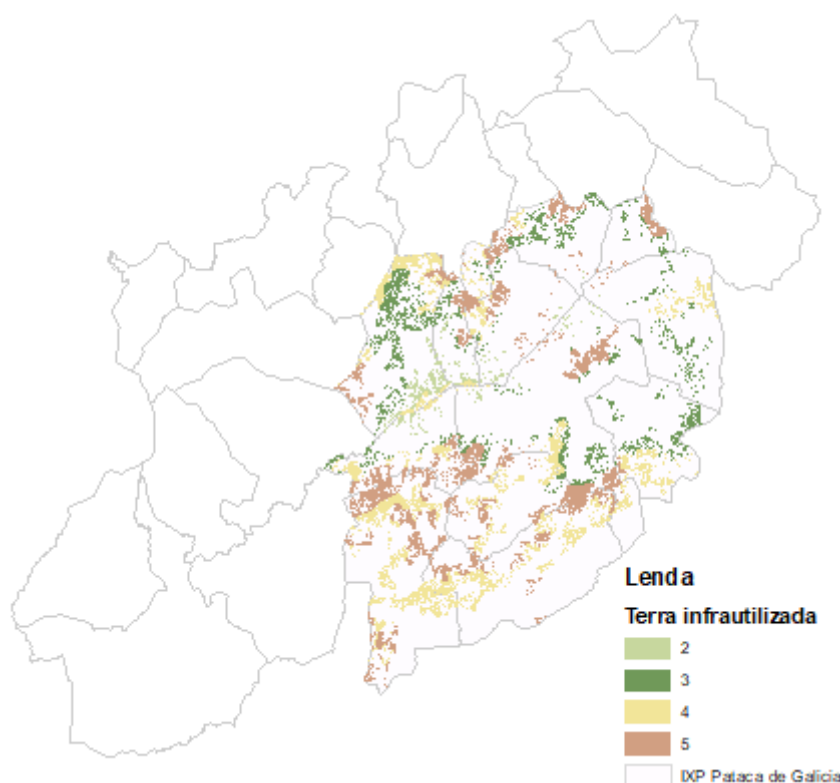
DO / IXP	Nome	Superficie que ocupa (ha)	Superficie terra infrautilizada (ha)	% de terra infrautilizada
IXP	Pataca de Galicia	76.543 ha	Clase 2: 659,36	0,86
			Clase 3: 6.259,81	8,17
			Clase 4: 8.263,08	10,80
			Clase 5: 6.032,90	7,88
	Viño da Terra – Val do Miño	303 ha	Clase 3: 18,85	6,22
			Clase 4:	5,40
			16,35Clase 5: 0,33	0,11

Táboa 23. Terra infrautilizada dentro das IXP que non ocupan todo o territorio do GDR

A IXP Viño da Terra – Val do Miño, só se atopa na parte occidental de Quintela de Leirado, se analizamos a superficie de [terra infrautilizada](#) que se atopa no ámbito territorial que ocupa a IXP esta ronda o 12%.

Figura 18 Localización da IXP Pataca de Galicia ámbito do GDR, e distribución de Terra infrautilizada

E.2.4 Caracterización do abandono das terras agrarias

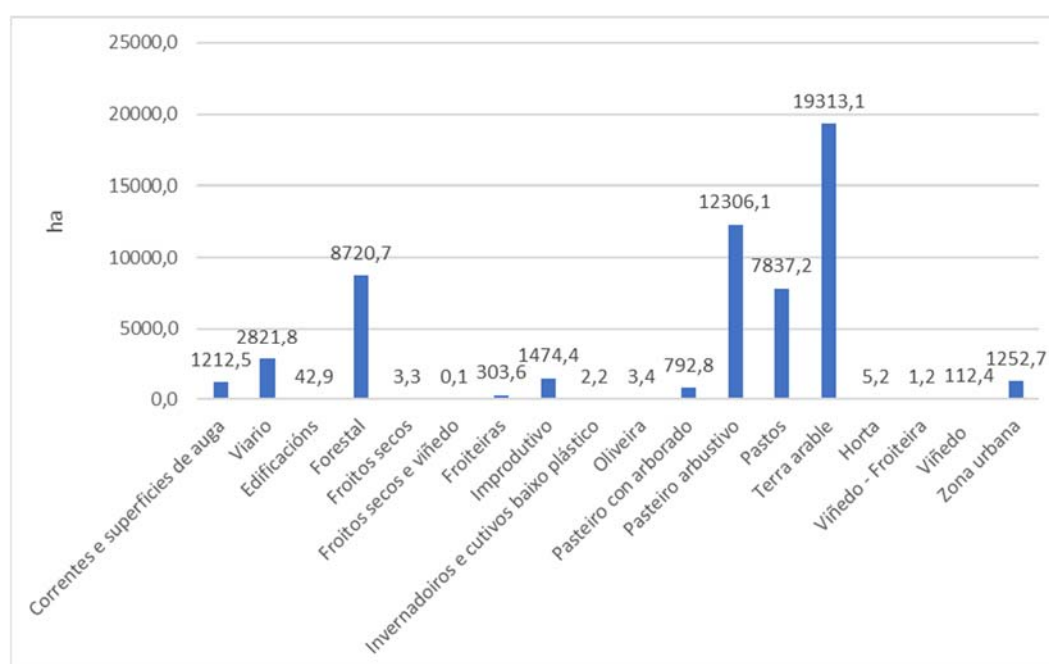
Co obxectivo de localizar as zonas de maior aptitude agraria infrautilizadas, analizáronse as fontes de información SIXPAC 2022, SIOSE 2017 e SIXPAC 2023, xunto coa clasificación proposta no Mapa de capacidade produtiva de Díaz-Fierros.

Distribución de usos SIXPAC 2022 nas zonas de maior aptitude agraria

Tomando como referencia a distribución de usos SIXPAC para o ano 2022 das áreas clasificadas con aptitude A para millo (A1, A2 ou A3 segundo Mapa de capacidade produtiva de Díaz-Fierros), o 34% estaría dedicado a terra arable, os pasteiros (arborado, arbustivo e pasto) acadarían o 37% da superficie e o forestal un 16%. É dicir, algo máis dun terzo das terras de maior aptitude do territorio, que tan só ocupan un 29% da extensión do GDR, terían, segundo estas estimacións, certo grao de infrautilización ou abandono.

Figura 19. Ocupación do solo nas terras de aptitude A para millo (E.P a partir de SIGPAC 2022 e Díaz-Fierros 1984)

Con todo, a maior parte das terras máis aptas son terras de labradío ou de pastos, sumando ámbolos dous usos unhas 27.000 hectáreas nas superficies de maior capacidade produtiva.

En concreto, unhas 13.000 hectáreas de superficie con aptitude A para millo estaría ocupada na actualidade por mato, ou mato con arborado, no conxunto do territorio. Cabe destacar tamén as case 9.000 hectáreas que terían unha cobertura arbórea (**iError! No se encuentra el origen de la referencia.**).

Análise das zonas infrautilizadas segundo o SIOSE 2017No SIT Limia-Arnoia (SILTIA) pode visualizarse a capa de infrautilización da terra de aptitude agraria, na que se clasificou o territorio en cinco categorías (1 a 5) a partir do Mapa de Capacidade Productiva de Galicia (Díaz-Fierros e Sotres, 1984) e o SIOSE 2017 (IGN 2022). Do SIOSE 2017 seleccionáronse os valores que se consideraron asimilables a mato, e que se corresponden no campo *Id_cobertura maxima* cos valores 300 ,301 ,302 e 32 e realizouse unha intersección co mapa dixitalizado da capacidade produtiva dos solos de Galicia, desbotando aquelas xeometrías que non se solapan con aptitudes A1, A2 ou A3 para millo ou prado, e reclasificando segundo os seguintes criterios:

Valor 1: A1 millo e A1 prado (non presente no GDR Limia Arnoia)

Valor 2: A2 millo e A1 prado

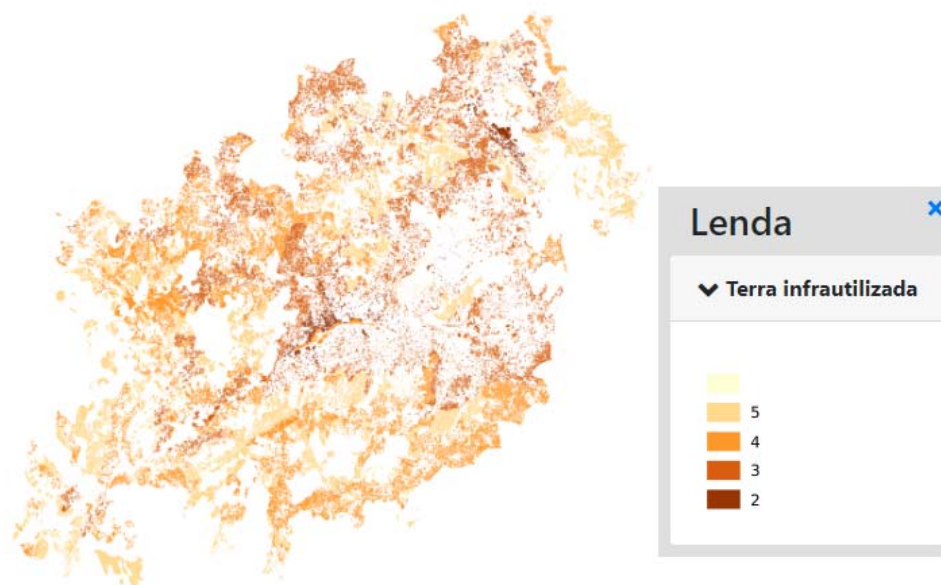
Valor 3: A3 millo e A1 ou A2 prado

Valor 4: sen aptitude para millo e A1 ou A2 para prado

Valor 5: A3 prado

Figura 20. Localización de terras infrautilizadas no territorio de Limia-Arnoia. SIT Limia-Arnoia (E.P. a partir de SIOSE 2017 e Díaz-Fierros 1984)

Nas Zonas de Especial Protección dos Valores Naturais, obteríamos os seguintes valores de terra con aptitude agraria infrautilizada:

Valor 2: 393 ha

Valor 3: 588 ha

Valor 4: 1.491 ha

Valor 5: 3.137 ha

No caso dos Montes Veciñais en Man común, os resultado serían:

Valor 2: 238 ha

Valor 3: 1.140 ha

Valor 4: 4.360 ha

Valor 5: 9.424 ha

De acordo ós datos anteriores, os MVMC contan con superficie con potencial para a súamobilización e/ou dinamización, cuestión que será desenvolva en apartados posteriores desta memoria.

Pódense visualizar os mapas no visor do [SITLA](#) activando as capas "terra infrautilizada" (grupo Aptitude e abandono) e MVMC (no grupo de capas Estrutura da propiedade) ou Rede Natura (no grupo de capas Medio ambiente).

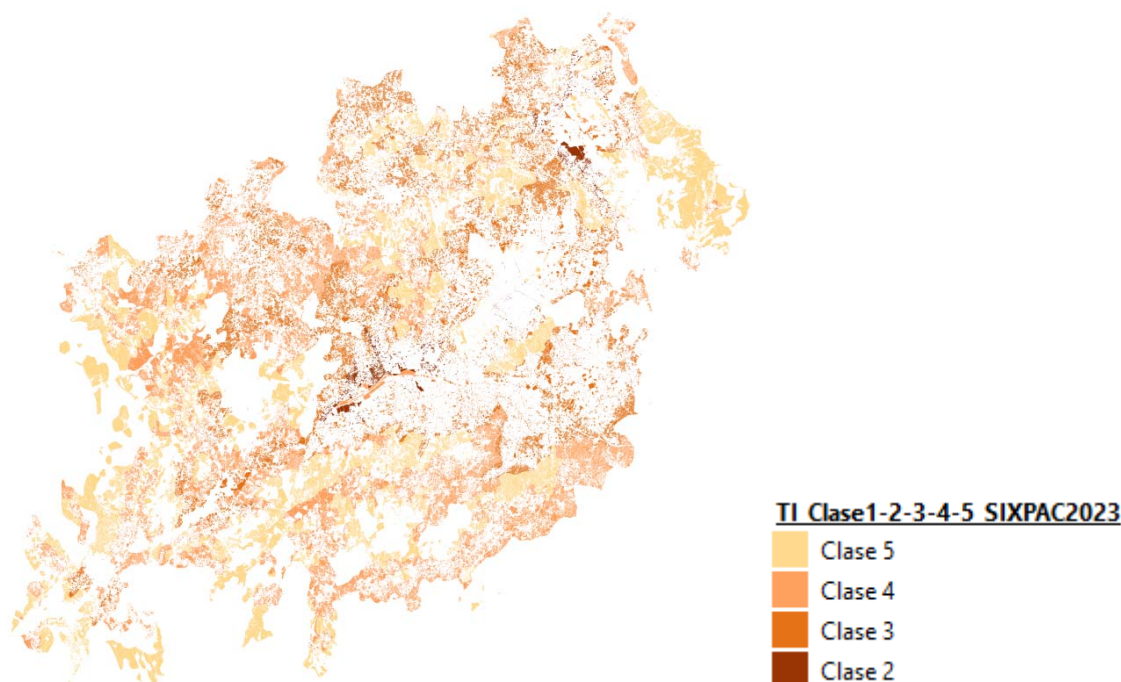
Análise das zonas infrautilizadas segundo o SIXPAC 2023

Do mesmo xeito que no apartado anterior, explórase a fonte de información SIXPAC 2023 co fin de observar o valores de aptitude agraria nas zonas infrautilizadas, clasificándoos seguindo

o mesmo proceso mediante o Mapa de Capacidade Productiva de Galicia (Díaz-Fierros e Sotres, 1984). Os resultados móstranse no seguinte mapa:

Figura 21. Localización de terras infrautilizadas no territorio de Limia-Arnoia (E.P. a partir de SIXPAC 2023 e Díaz-Fierros 1984)

Os resultados amosan os valores (asimilables ás Clases da lenda) seguintes:

Valor 2: 840 ha

Valor 3: 12.225 ha

Valor 4: 18.793 ha

Valor 5: 22.536 ha

Comparando as dúas fontes de información (SIOSE 2017 e SIXPAC 2023), obsérvase que para a aptitude A millo, correspondentes ós valores (ou clases) 2 e 3, a terra infrautilizada ocupa superficies semellantes, estando en torno ás 13.000 ha.

E.2.4 Tendencias na xestión territorial por parte das explotacións agrogandeiras

Tal e como se adiantou na Táboa 13, a realidade demográfica das explotacións agrarias do territorio amosa un forte envellecemento e, tamén, diferencias territoriais marcadas. No seu conxunto, identifícanse un elevado número de explotacións con persoas xefas de explotación maiores de 60 anos o que amosa un elevado grao de incerteza en canto á evolución futura das superficies que xestionan, por unha banda, e do volume produtivo, por outra. Afondando un pouco máis na información da Táboa 9 xa presentada no apartado [E.1.2 Xestión agrogandeira e forestal do territorio](#), obsérvase como efectivamente unha parte importante da capacidade agraria de Limia-Arnoia estaría afectada por esa incerteza (Táboa 24).

OTE	Nº	Superficie total (ha)	PET Total (mil€)	Gando. Totais (UGM)	SAU en prop. Total (ha)	Terras arables. Totais (ha)	Pastos. Totais (ha)
Agricultura xeral	569	5.312	8.569	48	2.442	3.963	1.016
Horticultura	71	333	1.225	29	160	217	68
Cultivos leñoso	106	242	539	1	139	23	25
Herbívoros	222	3.486	5.536	3.860	878	1.012	2.331
Granívoros	100	1.093	71.499	56.178	233	549	325
Policultivos	97	687	670	47	312	295	271
Gandería mixta	8	261	1.834	1.204	31	119	139
Cultivos e gandería	71	818	1.312	461	236	453	315
TOTAL	1.244	12.233	91.185	61.829	4.430	6.632	4.490

Táboa 24. Explotacións con XdE maiores de 60 anos. Principais variables (E.P. a partir microdatos Censo Agrario 2020).

Nas OTE de Agricultura Xeral e Herbívoros preto de 9.000 ha de superficie poderían quedar liberadas no curto prazo, unhas 5.000 ha de terras arables e case 2.500 ha de pastos. Cabe destacar, que boa parte das mesmas están na actualidade en arrendamento (arredor dun 60%), polo que de pecharse as explotacións entrarían, previsiblemente, no mercado de terras de novo. Ademais, unhas 4.400 ha de SAU, propiedade das explotacións en risco, poderían quedar tamén sen xestión activa e polo tanto ser obxectivo prioritario para as accións de mobilización de terras agraria, en prevención do seu abandono ou eventual cambio de uso. Na Táboa 25 amósase a distribución municipal dese conxunto de explotacións. Así, o municipio con máis superficie afectada sería Xinzo de Limia. O seu dinamismo actual non escapa, polo tanto, da incerteza demográfica e máis de 2.300 hectáreas enfrontan o reto do relevo xeracional nos vindeiros cinco anos. Os outros municipios máis agrarios suman unha extensión doutras 3.800 ha (Xunqueira de Ambía, Tramiras, Sandiás, Sarreaus e Maceda).

	Nº	Sup. total (ha)	PET Total (mil €)	Gando. Totais (UGM)	SAU en prop. Total (ha)	Terras arables. Totais (ha)	Pastos. Totais (ha)	XdE > 60 anos e Carga > 5 UGM/ha		
								N	UGM	SAU (ha)
Allariz	59	541	1.601	601	230	124	333	4	172	0
Baltar	54	583	2.818	1810	266	211	305	6	1667	34
Bande	37	210	529	153	127	40	131	2	105	1
Baños de Molgas	30	254	184	74	101	50	173	1	12	1
Os Blancos	43	324	1.447	1166	129	184	101	2	1120	26

A Bola	18	49	241	39	22	14	15			
Calvos de Randín	43	606	880	599	159	184	386	1	271	0
Celanova	76	388	3.494	1500	176	49	247	9	1298	11
Entrimo	24	149	172	73	60	13	95			
Xinzo de Limia	196	2836	17.462	10328	1012	2451	327	16	9261	508
Xunqueira de Ambía	63	690	2.336	1196	249	498	173	3	878	27
Lobeira	22	226	2.223	1690	82	13	117	8	1667	77
Lobios	51	259	2.061	1308	104	41	143	8	1180	12
Maceda	56	859	25.643	24664	199	99	683	9	24253	200
Muíños	31	205	183	42	95	35	104			
Porqueira	49	371	667	229	176	291	73	1	169	1
Quintela de Leirado	14	166	204	192	27	2	144			
Rairiz de Veiga	46	305	5.318	2833	144	121	139	6	2782	21
Sandiás	56	674	3.689	1738	206	607	48	5	1580	29
Sarreaus	84	910	8.089	5867	310	585	276	11	5543	69
Taboadela	25	66	1.176	945	52	9	39	2	896	1
Trasmiras	64	663	3.144	1324	228	539	98	3	1168	12
Verea	27	253	1.905	864	56	41	163	2	742	0
Vilar de Barrio	46	417	3.206	1271	123	254	137	4	1148	0
Vilar de Santos	40	272	2.510	1323	139	212	50	3	1313	8
GDR-Mulleres	683	6097	44.505	32725	2411	3381	2172	33	31010	209
GDR-Homes	571	6181	46.680	29104	2060	3287	2326	73	26215	827
GDR-Todas	1254	12277	91.185	61829	4471	6668	4499	106	57225	1036

Táboa 25. Explotacións con XdE maior de 60 anos. Distribución municipal e estrutura (E.P. a partir microdatos Censo Agrario 2020)

Por outra banda, unha parte da cabana gandeira podería verse afectada. O groso neste caso concéntrase nas OTEs de granívoros. O 90% das UGM en explotacións con xefaturas de máis de 60 anos concéntrase nesa orientación produtiva e á súa vez representan algo máis dun terzo da cabana gandeira desa OTE. Neste caso, pódese facer unha dobre valoración do posible escenario de cese de actividade.

Dunha banda, a xa comentada posible perda de capacidade produtiva, que tería neste caso un impacto fundamentalmente económico e non tanto na xestión directa da SAU. Por outro lado, dunha posible oportunidade para reconducir a forte intensificación gandeira dalgúns municipios, explorando as opcións que vencellasen relevo xeracional potencial con cambio de orientación produtiva. Así, algo máis de 100 ganderías que superan na actualidade as 5 UGM/ha de SAU de carga gandeira estarían nesa situación, algo a ter en conta especialmente naqueles municipios con maior carga gandeira actual como Maceda e Sarreaus.

E.2.5 Incidencia dos lumes forestais

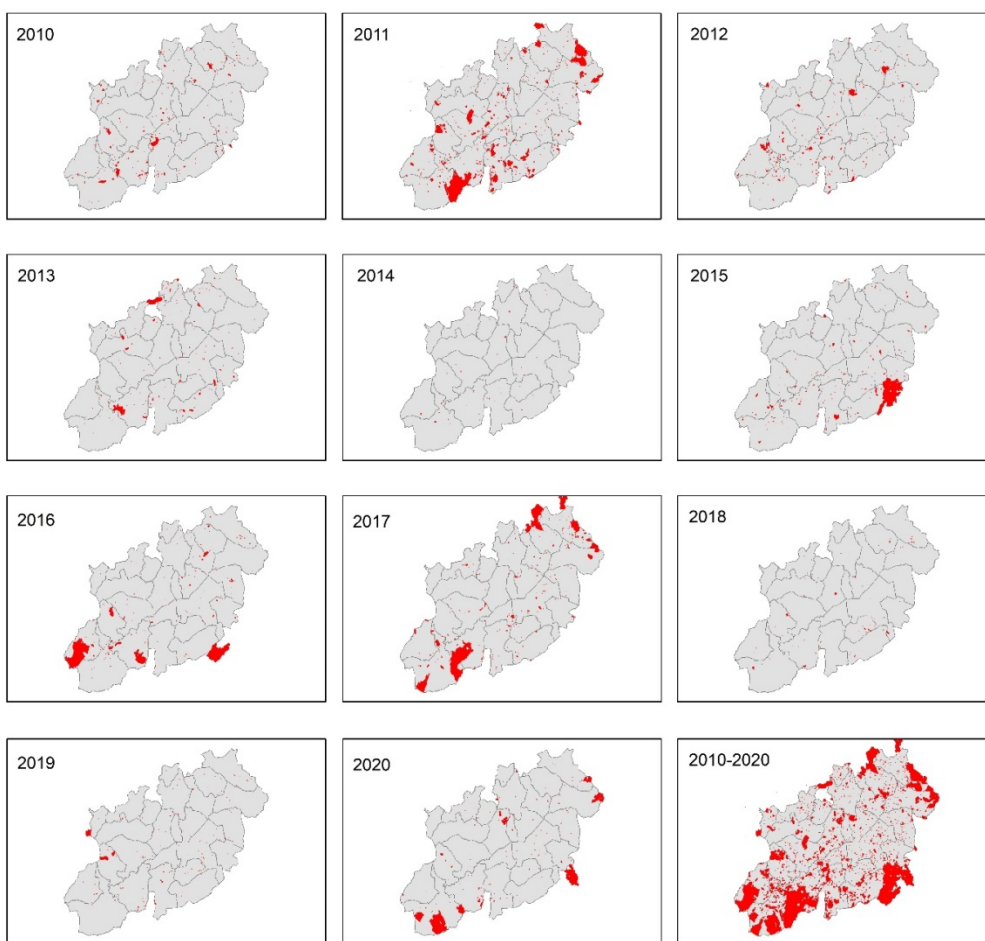
Segundo os datos proporcionados no plan básico autonómico para o período 2010-2020, no GDR producíronse máis de 2.800 incendios, dos cales 673 foron no ano 2011. A superficie total calcinada no período supera as 40.000 ha, sendo os anos 2011 e 2017 ós que peores datos rexistran.

Fondo Europeo Agrícola de
Desenvolvemento Rural:
Europa inviste no rural

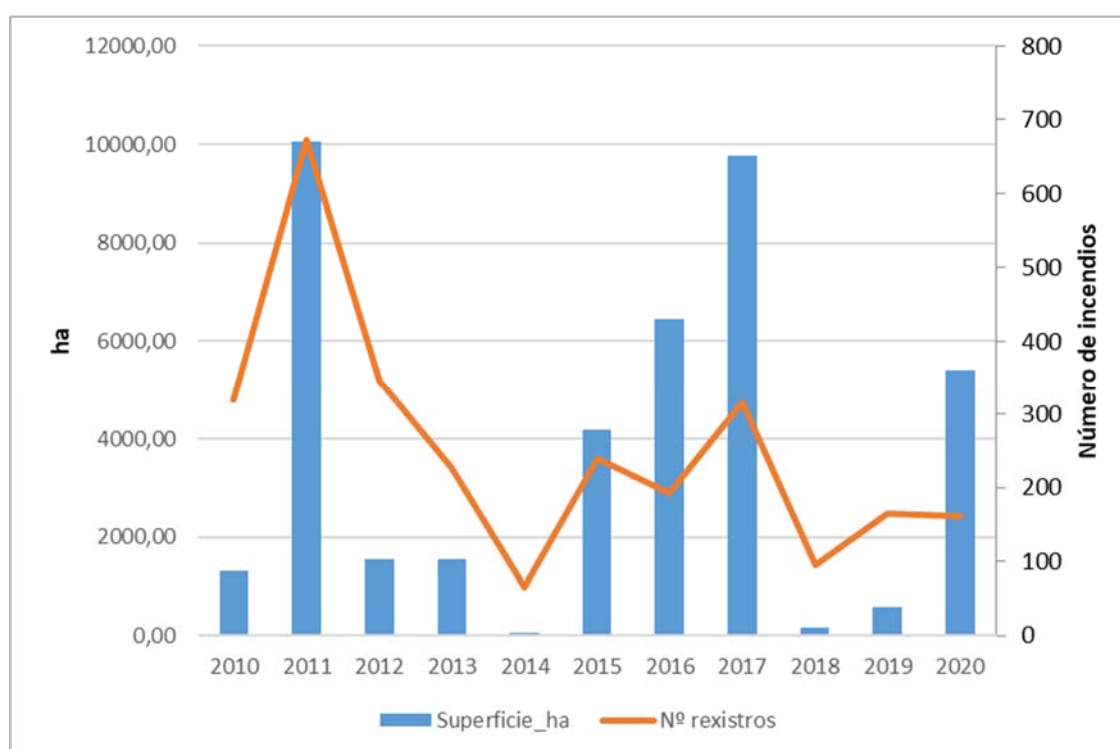
Figura 222. Distribución dos incendios forestais no período 2010-2020

Fonte: (E.P a partir do Plan básico autonómico.)

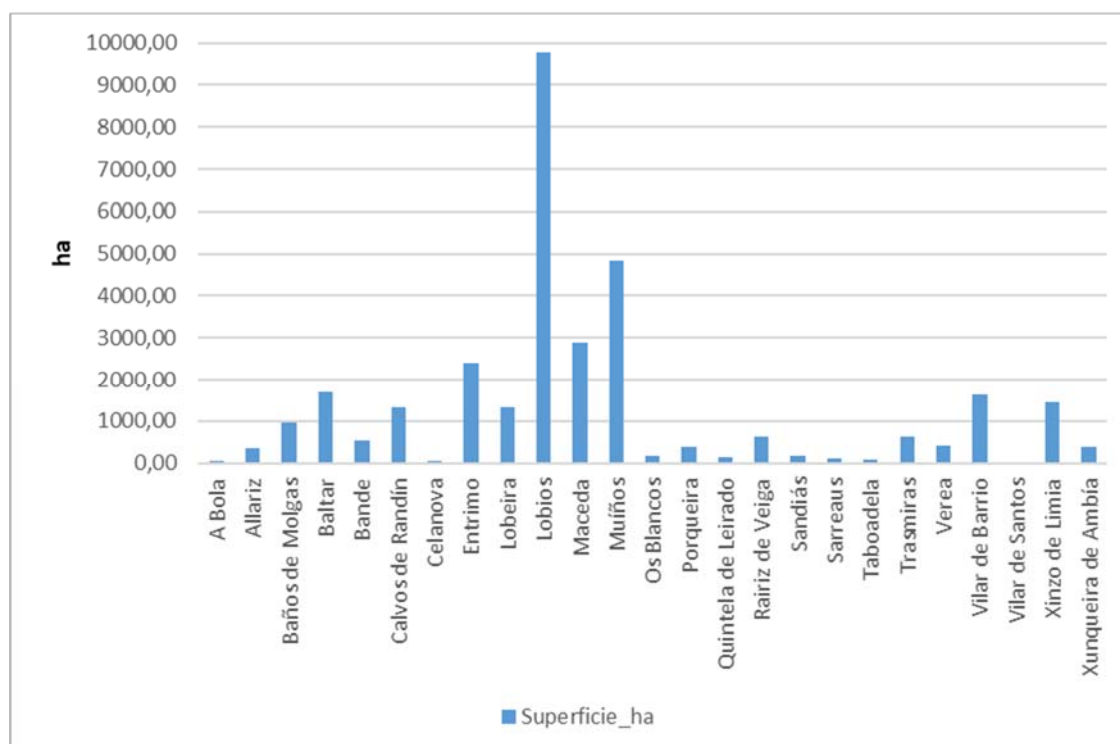

Figura 233. Superficie queimada e número de incendios rexistrados no período 2010-2020

Fonte: Elaboración propia a partir de datos do Plan básico autonómico.

Figura 244. Superficie queimada por concellos no período 2010-2020

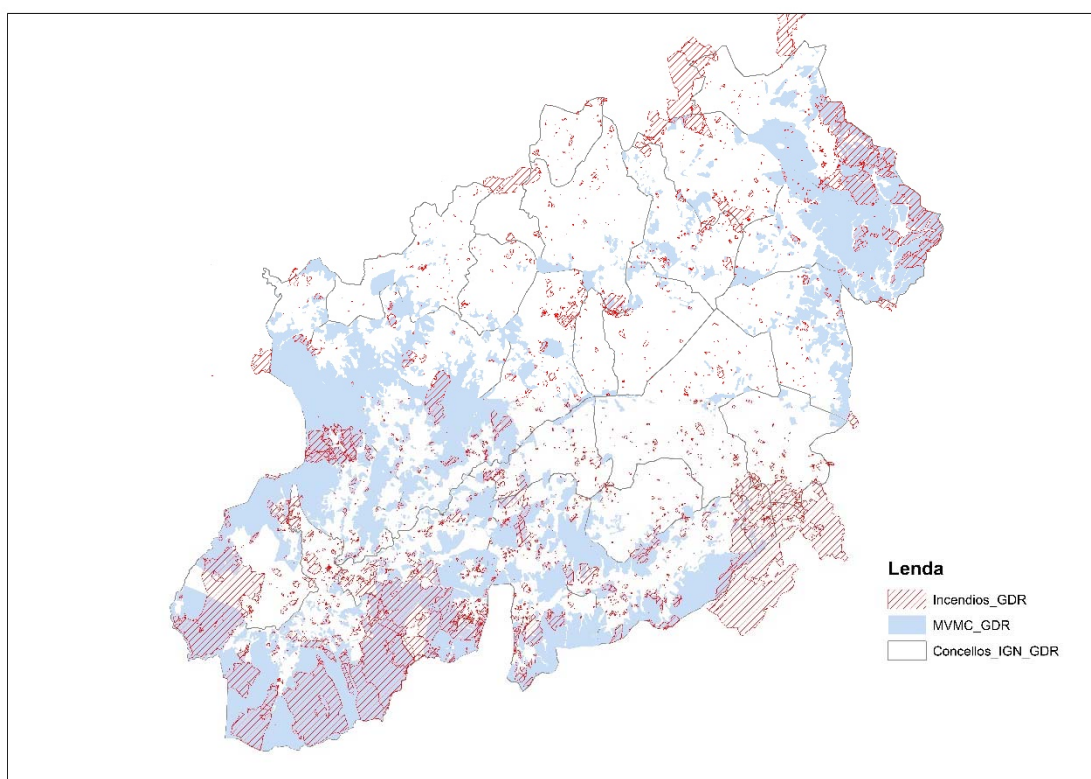

Fonte: Elaboración propia a partir de datos do Plan básico autonómico.

Unha parte importante destes incendios rexistráronse nos Montes Veciñais do GDR, como se pode apreciar na seguinte imaxe.

Figura 255. Incidencia dos incendios rexistrados no período 2010-2020 nos MVMC

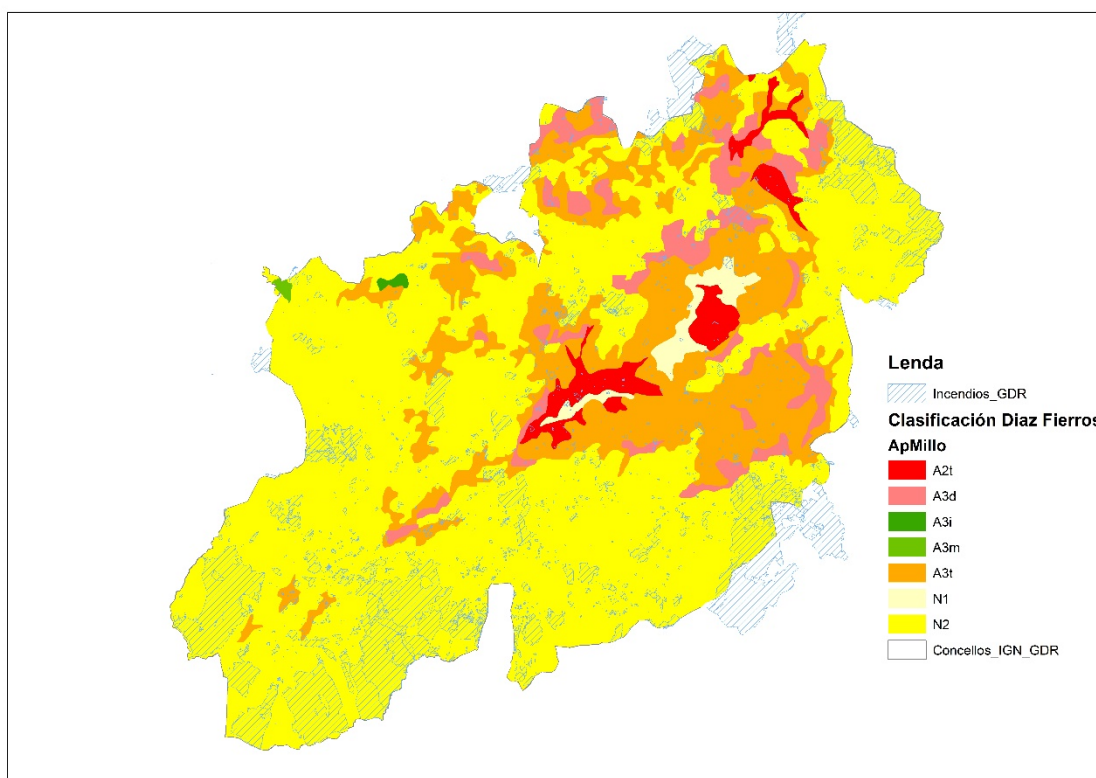

Fonte: Plan básico autonómico.

Tal e como cabería esperar houbo unha menor incidencia dos incendios forestais nas zonas de maior actividade agraria.

Figura 266. Incidencia dos incendios rexistrados no período 2010-2020 e aptitude do solo para millo

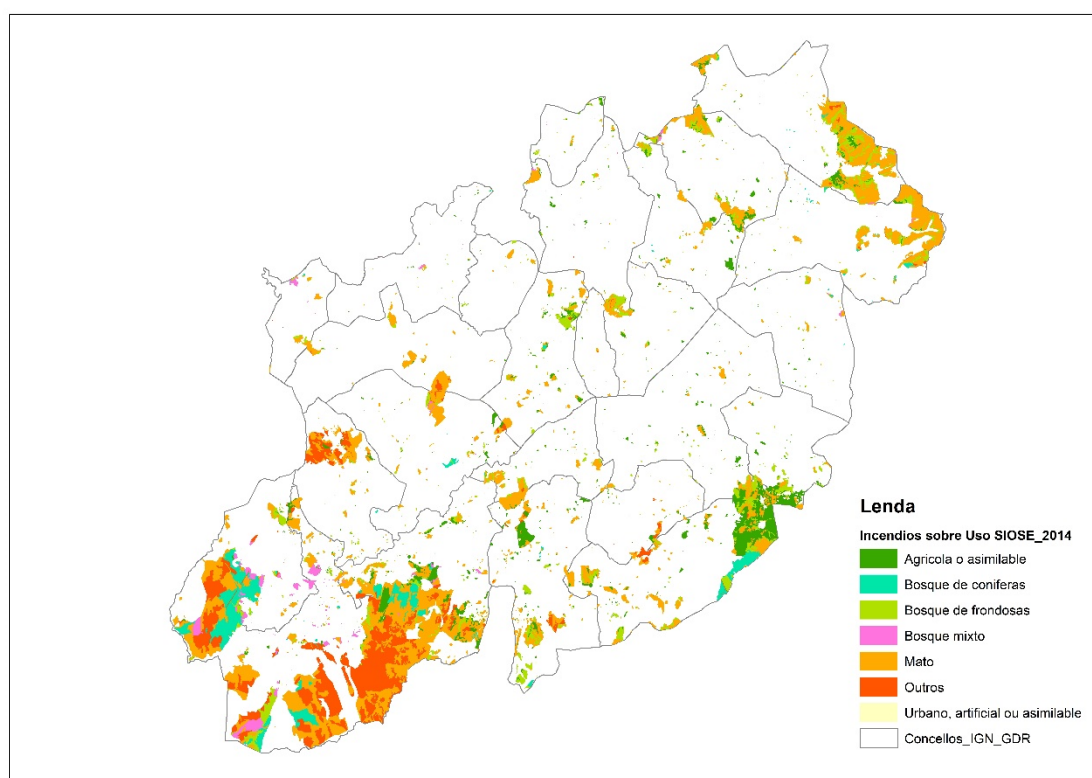

Fonte: E.P a partir de Plan básico autonómico, Díaz Fierros et al., Corbelle et al.

A incidencia dos incendios forestais tamén resulta maior nas zonas clasificadas como mato no SIOSE 2014, tal e como cabería agardar, por outra banda.

Figura 277. Usos do solo no SIOSE 2014 Simplificado das zonas afectadas polos incendios rexistrados 2010-2020

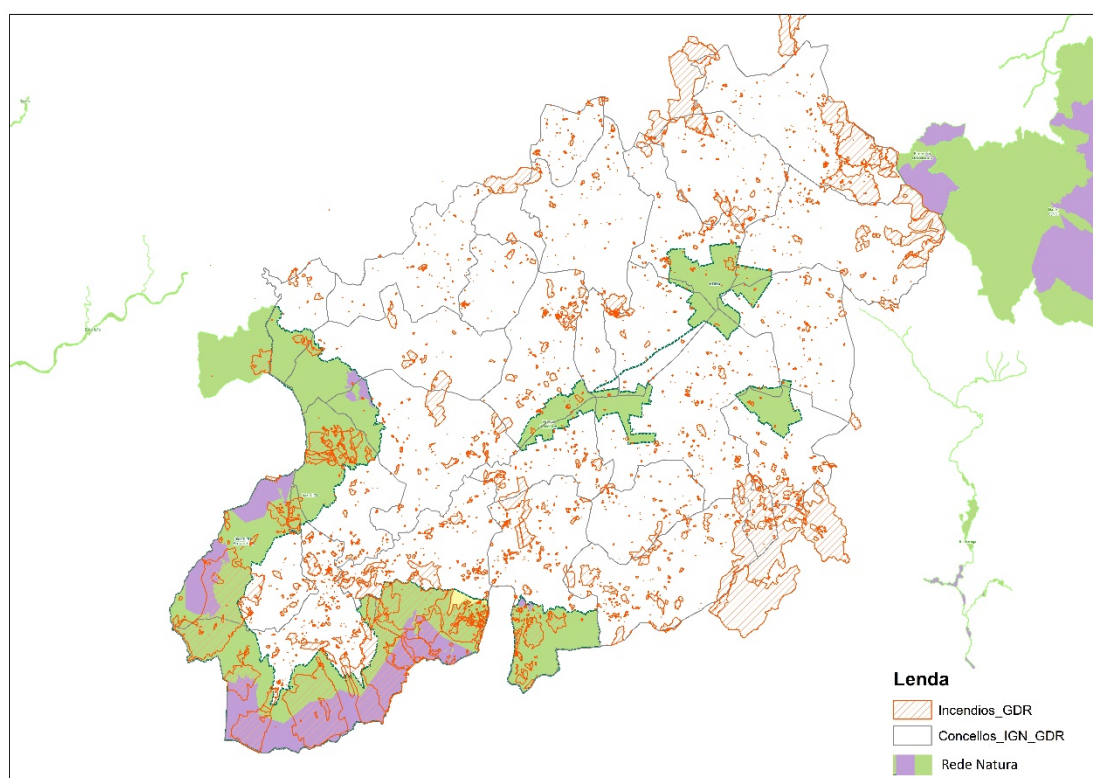
Uso SIOSE simplificado 2014 area incendiada	Superficie (ha)
Urbano, artificial o asimilable	76,93
Bosque mixto	750,78
Bosque de coníferas	2.124,05
Agrícola o asimilable	3.135,50
Bosque de frondosas	3.362,09
Outros	5.069,30
Mato	13.592,33

Fonte: Elaboración propia a partir de datos do SIOSE 2014 e do Plan Básico Autonómico

Os espazos da Rede Natura 2000 tamén se viron afectados polos incendios forestais, principalmente os que limitan con Portugal.

Figura 288. Incidencia dos incendios rexistrados no período 2010-2020 sobre espazos da Rede Natura 2000

Fonte: Elaboración propia a partir de datos do Plan básico autonómico

E.3 Identificación, localización e caracterización das actividades de transformación e comercialización de producións agroforestais.

Inventaríanse neste apartado as principais industrias agroalimentarias no ámbito do GDR, empregando dúas fontes, por un lado as empresas alimentarias inscritas (RGSEAA) por municipio (Aesan - Agencia Española de Seguridad Alimentaria y Nutrición), e polo outro as empresas que elaboran produtos cos distintivos de calidade DOP ou IXP. O total de empresas alimentarias inscritas ascende a 213, e distribúense por concellos como recolle a seguinte táboa.

Concello	Nº Empresas Alimentarias Inscritas (RGSEAA)
Allariz	40
Baltar	3
Baños de Molgas	3
Celanova	25
Entrimo	8
Lobios	6
Maceda	7

Rairíz de Veiga	3
Sandiás	5
Sarreaus	7
Taboadela	8
Trasmiras	7
Verea	2
Vilar de Barrio	2
Vilar de Santos	15
Xinzo de Limia	67
Xunqueira de Ambía	4
Muíños	1
TOTAL GDR 10	213

Táboa 26. Empresas Alimentarias Inscritas (RGSEAA) por municipio [Aesan - Agencia Española de Seguridad Alimentaria y Nutrición](#)

No ámbito do GDR cóntase con 11 empresas que elaboran produtos cos distintivos de calidade DOP ou IXP.

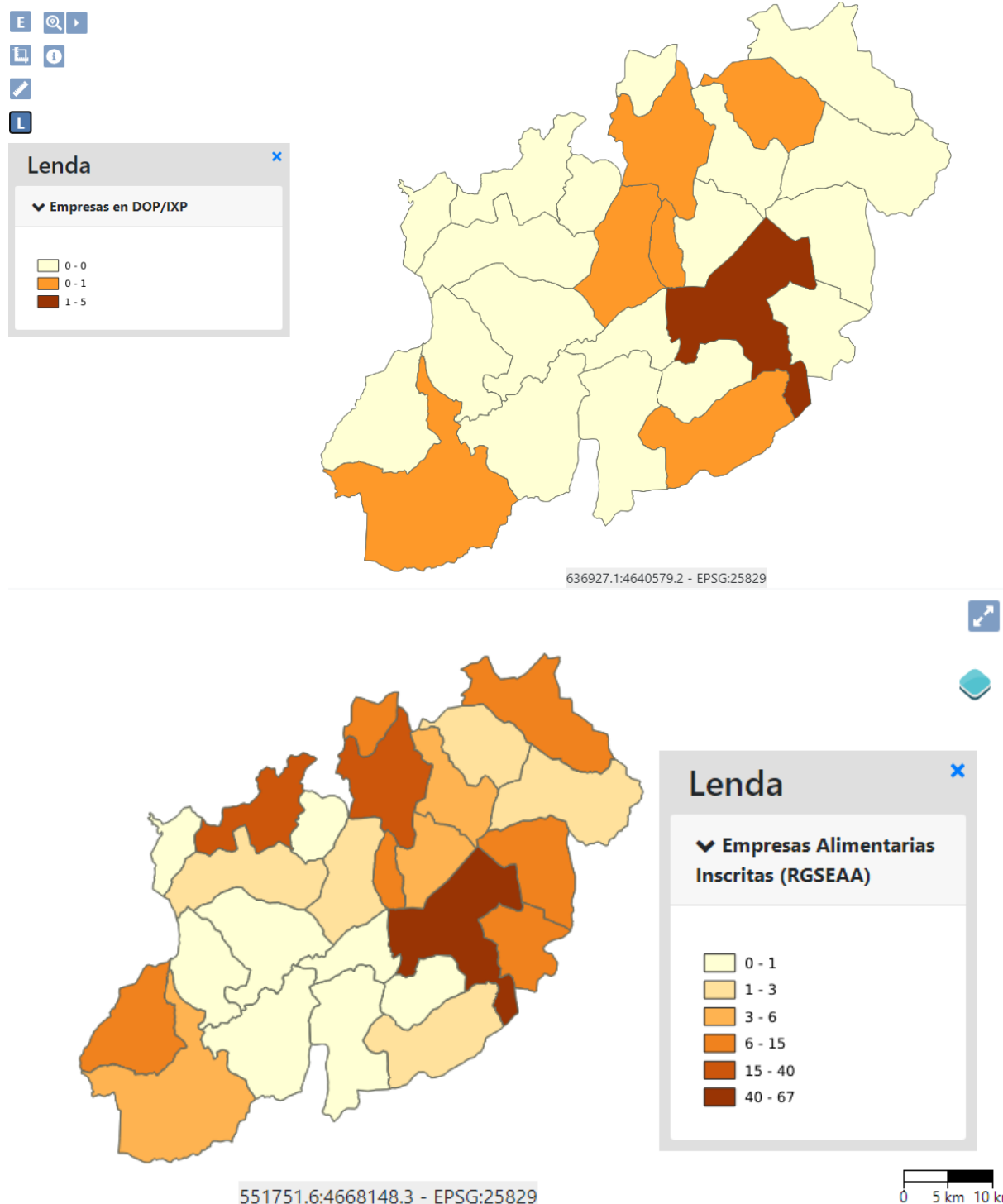
Nome	Concello	DO
Cid Cid, Julia	Allariz	C.R.I.X.P. "Mel de Galicia"
Salgado Justo, Benita	Baltar	C.R.I.X.P. "Mel de Galicia"
Merino Cid, Mari Carmen	Baños de Molgas	C.R.I.X.P. "Mel de Galicia"
Coop. Agraria Serra Do Xurés, S.C.L.	Lobios	C.R.I.X.P. "Mel de Galicia"
Juan Carlos Pereiros Pereiros	Rairiz de Veiga	C.R.I.X.P. "Ternera Gallega"
Patatas Gándara, S.L.	Vilar de Santos	C.R.I.X.P. "Pataca de Galicia"
Almacenes Gamallo, S.A.	Xinzo de Limia	C.R.I.X.P. "Pataca de Galicia"
Droguería Agrícola, S.A.	Xinzo de Limia	C.R.I.X.P. "Pataca de Galicia"
Francisco Paz, S.L.	Xinzo de Limia	C.R.I.X.P. "Pataca de Galicia"
Gallega de Patatas, S.L.	Xinzo de Limia	C.R.I.X.P. "Pataca de Galicia"
Patatas Conde, S.L.	Xinzo de Limia	C.R.I.X.P. "Pataca de Galicia"

Táboa 277. Empresas que elaboran produtos cos distintivos de calidade DOP ou IXP [Directorio de industrias agroalimentarias / Oficina Virtual do Medio Rural \(xunta.gal\)](#)

No apartado "industria" do SIT Limia-Arnoia poden atoparse os mapas correspondentes:

Figura 299. Distribución por concello das empresas que elaboran produtos cos distintivos de calidade DOP ou IXP e empresas alimentarias inscritas.

E.4. Análise da aplicabilidade de instrumentos de recuperación de terras.

Neste apartado faise unha estimación de posibles áreas de intervención por parte dos principais instrumentos de mobilización e recuperación de terras agrarias.

E.4.1 Caracterización das estruturas de propiedade

O territorio do GDR Limia-Arnoia presenta unha elevada fragmentación da propiedade rústica, en liña co contexto xeral da provincia de Ourense e de Galicia. Porén, os principais indicadores amosan valores máis acusados: nos 25 municipios do GDR súmanse case 1 millón de parcelas rústicas e arredor de 117.000 titulares catastrais. En tódolos municipios o número de titulares supera o de habitantes, e no caso de Calvos de Randín e Entrimo mesmo o duplica. O tamaño medio de parcela catastral é de apenas 0,2 ha, tendo en conta que nesta media se contabilizan tamén os MVMC, que como veremos a continuación teñen unha dimensión media moi superior. O número de parcelas por titular é de aproximadamente cinco para o conxunto do GDR.

Concello	Nº de parcelas rústica (2022)	Sup (ha)	Nº propietarios Rústica	Nº propietarios Rústica/habitante (nomenclátor 2021)	Nº de parcelas por propietario de rústica	Tamaño medio parcela (ha)
Allariz	63.255	7.723,14	8.201	1,56	7,71	0,12
Baltar	25.682	9.381,25	3.074	1,62	8,35	0,37
Bande	57.219	9.827,74	4.943	1,76	11,58	0,17
Baños de Molgas	47.060	6.662,92	6.049	1,97	7,78	0,14
Os Blancos	27.540	4.714,98	3.336	1,79	8,26	0,17
A Bola	43.665	3.435,28	4.900	1,49	8,91	0,08
Calvos de Randín	54.025	9.758,31	4.208	2,72	12,84	0,18
Celanova	41.764	6.555,86	9.651	1,10	4,33	0,16
Entrimo	24.370	8.195,47	2.843	2,01	8,57	0,34
Xinzo de Limia	39.354	12.420,39	9.809	1,23	4,01	0,32
Xunqueira de Ambía	22.262	6.038,67	4.613	1,77	4,83	0,27
Lobeira	26.412	6.841,97	3.098	1,63	8,53	0,26
Lobios	41.264	16.762,48	3.633	1,39	11,36	0,41
Maceda	37.266	10.136,68	5.746	1,42	6,49	0,27
Muíños	57.338	10.853,44	4.149	1,33	13,82	0,19
Porqueira	20.768	4.269,90	3.279	1,55	6,33	0,21
Quintela de Leirado	29.120	3.124,40	2.625	1,56	11,09	0,11
Rairiz de Veiga	64.902	7.137,64	5.586	1,42	11,62	0,11
Sandiás	17.616	5.023,72	3.246	1,75	5,43	0,29
Sarreaus	30.550	7.590,79	4.643	1,57	6,58	0,25
Taboadela	25.462	2.463,99	3.942	1,28	6,46	0,10
Trasmiras	20.556	5.643,14	4.655	1,51	4,42	0,27
Verea	66.589	9.391,31	4.725	1,68	14,09	0,14
Vilar de Barrio	30.484	10.583,99	4.693	1,62	6,50	0,35

Concello	Nº de parcelas rústica (2022)	Sup (ha)	Nº propietarios Rústica	Nº propietarios Rústica/habitante (nomenclátor 2021)	Nº de parcelas por propietario de rústica	Tamaño medio parcela (ha)
Vilar de Santos	9.538	1.815,43	1.764	1,79	5,41	0,19

Táboa 28 Caracterización da estrutura parcelaria por concello segundo [catastro](#)

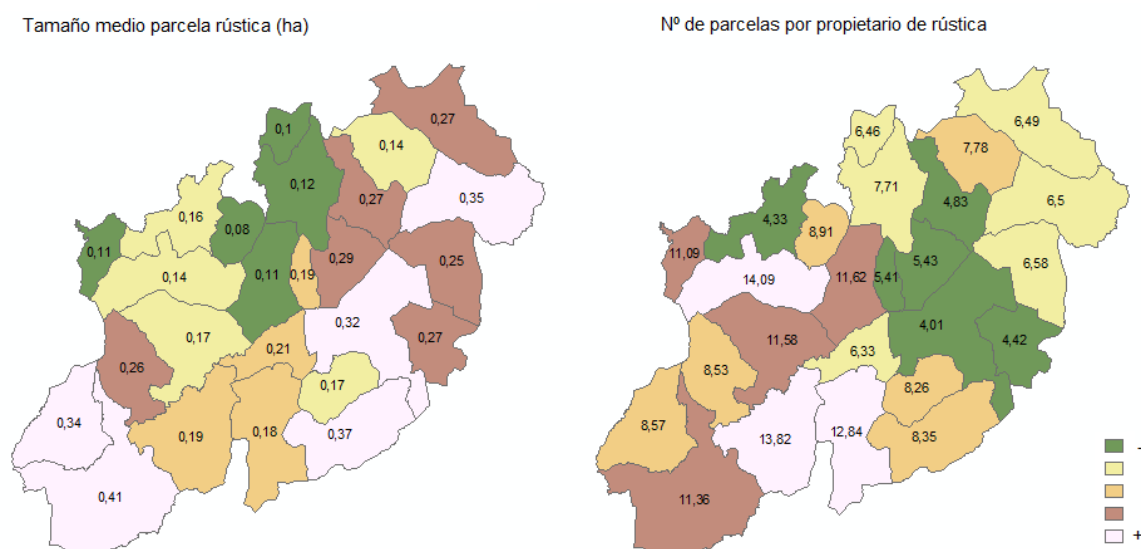
No GDR os MVMC ocupan entono a un 36% da superficie total, distribuídas en 324 MVMC. A proporción de extensión municipal ocupada por MVMC é variable e vai dende un 76% en Lobios a un 0% en Taboadela (estimación a partir dos datos do [Plan Básico Autonómico](#)).

Concello	Nº MVMC	% MVMC sobre municipio	Tamaño medio parcela en MVMC
Allariz	4	6,30	135,26
Baltar	15	48,91	306,34
Bande	29	58,59	199,83
Baños de Molgas	12	9,92	55,88
Os Blancos	7	10,09	68,53
A Bola	2	3,87	67,55
Calvos de Randín	20	55,34	270,68
Celanova	6	9,24	103,55
Entrimo	4	43,55	613,15
Xinzo de Limia	14	3,88	34,34
Xunqueira de Ambía	22	14,25	35,74
Lobeira	26	67,20	177,94
Lobios	15	75,93	851,87
Maceda	26	43,85	159,54
Muíños	26	53,79	218,15
Porqueira	9	13,56	62,34
Quintela de Leirado	11	50,40	143,14
Rairiz de Veiga	8	18,02	118,09
Sandiás	4	5,61	74,05
Sarreaus	16	27,17	131,18
Taboadela	0	0	0
Trasmiras	2	3,87	109,80
Verea	27	48,69	143,30
Vilar de Barrio	15	66,89	475,83
Vilar de Santos	4	3,35	13,85

Táboa 29. Caracterización da estrutura parcelaria por concello (SIXPAC 2021, Plan Básico Autonómico)

Figura 30. Distribución do tamaño medio de parcela catastral rústica e nº de parcelas por propietario

E.4.2 Instrumentos de recuperación e de re-organización executados ou en curso

Actualmente o ámbito do GDR están a desenvolverse un total de oito actuacións públicas de recuperación de terras, catro aldeas modelos e catro polígonos agroforestais, cun total de 4.258 ha afectadas, 9.739 parcelas e 3.827 propietarios. Na seguinte táboa recollese un resumo das actuacións.

Instrumento	Concello	Nome	Estado	Area	Nº parcelas	Nº propietarios
Aldea modelo	Quintela de Leirado	Xacebáns	Aprobada	37	606	127
Aldea modelo	Porqueira	Lobios	Recollida de sinaturas	36	1.139	111
Aldea modelo	Taboadela	Covelo	Aprobada	17	223	109
Aldea modelo	Bande	O Pazo	Recollida de sinaturas	63	803	138
Polígono agroforestal	Allariz	Alta Limia	Acordo actuación previas	957	1.359	701
Polígono agroforestal	Xinzo de Limia	Corno do Monte	Acordo actuación previas	1199	2.444	1.108
Polígono agroforestal	Xinzo de Limia	Lamas Ganade	Acordo actuación previas	1373	1.909	982
Polígono agroforestal	Porqueira	San Salvador de Sabucedo	Acordo actuación previas	576	1.256	551

Táboa 30 Instrumentos de recuperación de terras [Recuperación de terras / AGADER \(xunta.gal\)](#)

Tamén aparecen 12 procesos de Concentración / reestruturación parcelaria en tramitación (ver Táboa 31), sumando unhas 8.000 ha, e 5 solicitudes enviadas a Consellería de Medio Rural (3 en Trasmiras, 1 en Rairiz de Veiga e 1 en Baños de Molgas).

ZONA	CONCELLO	Superficie	Propietarios	Parcelas	Finca
Castelaus	Calvos de Randín	661 ha	422	10871	0
Rubiás dos Mixtos	Calvos de Randín	516 ha	310	5108	0
Feás	Calvos de Randín	500 ha	0	0	0
Randín II	Calvos de Randín	500 ha	0	0	0
Congostro	Rairiz de Veiga	310 ha	439	4752	0
Guillamil - Sabariz	Vilar de Santos	1367 ha	1077	19703	0
Acevedo - Milmanda	Celanova	1143 ha	866	13759	2937
Faramontaos - Proente	Merca, A	742 ha	930	8479	2214
Porqueira II	Porqueira	712 ha	796	9045	2053
Santiago de Vereá	Vereá	845 ha	607	9634	1511
San Pedro de Maus	Vilar de Barrio	257 ha	376	4766	939
Calvos de Randín	Calvos de Randín	350 ha	-	-	-

Táboa 31. Zonas de Concentración / Reestruturación parcelaria en tramitación [Plan Básico Autonómico](#)

Por outra banda téñense executado, e xa finalizado, 62 procesos de Concentración / reestruturación parcelaria, sumando un total de 35.156 ha re-estruturadas, nun total de 18 municipios. Porén, a distribución non é homoxénea. Xinzo de Limia é o municipio con maior superficie incluída, con algo máis de 8.000 ha (case un cuarto do total). No entorno das 4.000 ha está Trasmiras e con algo máis de 3.000 ha re-estruturadas Baltar e Porqueira.

Zona	Concello	Sup	Firma acordo
San Vitoiro - Urrós	Allariz	426 ha	06-mar-20
Garabelos - Bouzo	Baltar	467 ha	31-ene-97
Baltar - Tixós	Baltar	1.227 ha	04-ene-05
Boullosa - Gomariz	Baltar	915 ha	06-ago-01
Niñodaguia	Baltar	569 ha	22-ago-13
Martiñán	Bande	75 ha	25-sep-64
Nigueiroa - Ribeiro - Garabelo	Bande	509 ha	14-mar-02
Os Blancos	Blancos, Os	1336 ha	13-feb-06
Randín	Calvos de Randín	261 ha	25-abr-02
Rioseco	Calvos de Randín	476 ha	24-mar-15
Ulfe	Cartelle	160 ha	16-ago-69
Castromao	Celanova	145 ha	28-nov-85
Vilanova dos Infantes	Celanova	175 ha	10-jul-90
Barxa	Celanova	210 ha	17-sep-74

Zona	Concello	Sup	Firma acordo
Orga - Fechiñas - Soutomel	Celanova	586 ha	10-may-00
Bobadela	Celanova	124 ha	10-dic-70
Fechas	Celanova	72 ha	10-dic-70
Leborín - Barxa-II	Celanova	114 ha	10-dic-70
Rabal	Celanova	248 ha	16-mar-75
Freixo	Celanova	173 ha	13-ago-71
Viveiro	Celanova	165 ha	13-ago-71
Amoroce	Celanova	314 ha	27-oct-11
Tioira	Maceda	354 ha	23-nov-70
Foncuberta	Maceda	185 ha	24-jul-69
Piúca	Maceda	307 ha	23-dic-93
Porqueirós	Muíños	286 ha	25-abr-02
Sabucedo de Porqueira	Porqueira	1.230 ha	27-jul-84
Porqueira	Porqueira	1.150 ha	25-nov-97
Sobreganade	Porqueira	805 ha	01-ago-05
Arcos	Sandiás	200 ha	01-mar-96
Sandiás - Piñeira de Arcos	Sandiás	1.598 ha	17-jun-97
Perrelos	Sarreaus	170 ha	16-dic-71
Sarreaus	Sarreaus	346 ha	25-sep-72
Lodoselo	Sarreaus	425 ha	02-ago-84
Cortegada	Sarreaus	700 ha	09-oct-92
Codosedo - Bresmaus	Sarreaus	730 ha	23-may-91
Viladerrei	Trasmiras	250 ha	29-ene-79
Zos	Trasmiras	755 ha	08-oct-91
Chamusíños	Trasmiras	152 ha	01-feb-91
Trasmiras	Trasmiras	2.584 ha	04-oct-99
Vilar de Lebres	Trasmiras	552 ha	28-may-13
Bóveda	Vilar de Barrio	839 ha	06-mar-98
Padreda - Seiró	Vilar de Barrio	293 ha	20-abr-99
Vilar de Santos - Sandiás	Vilar de Santos	2.408 ha	14-nov-96
Boado - Pidre	Xinzo de Limia	304 ha	20-abr-67
Solveira - Piñeira Seca	Xinzo de Limia	570 ha	01-may-74
Xinzo da Limia	Xinzo de Limia	1.278 ha	15-oct-75
Ganade	Xinzo de Limia	715 ha	21-jun-78
Damil	Xinzo de Limia	257 ha	09-feb-73
Lamas	Xinzo de Limia	880 ha	01-may-76
Rebordachá	Xinzo de Limia	584 ha	01-abr-84
San Pedro de Laroá	Xinzo de Limia	232 ha	01-nov-79
Guntimil-Gudes-Mosteiro	Xinzo de Limia	475 ha	01-feb-82

Zona	Concello	Sup	Firma acordo
Laroá - Seoane de Oleiros	Xinzo de Limia	437 ha	08-jun-93
Parada de Ribeira	Xinzo de Limia	634 ha	27-ago-74
Moreiras - Faramontaos	Xinzo de Limia	458 ha	21-sep-93
Morgade - Pena - Trandeiras	Xinzo de Limia	560 ha	27-feb-91
Cima da Ribeira	Xinzo de Limia	113 ha	11-mar-98
Novás - Gudín	Xinzo de Limia	268 ha	01-dic-00
Monte Boian de San Pedro de Laroá e Damil	Xinzo de Limia	240 ha	20-oct-00
Bustelo - Casasoá	Xunqueira de Ambía	1.672 ha	12-nov-04
A Graña	Xunqueira de Ambía	413 ha	13-oct-21

Táboa 32. Zonas de Concentración / Reestruturación parcelaria [Plan Básico Autonómico](#)

E.4.3 Valoración territorial da aplicabilidade dos instrumentos de recuperación e outros previstos na Lei 11/2021 e Lei 4/2015

A Iniciativa aterra

atterra é unha iniciativa pioneira do GDR Limia-Arnoia que ten o obxectivo de impulsar novos proxectos agrogandeiros no conxunto do seu territorio. **atterra** proporciona un marco estratéxico para a dinamización do sector agrario e a mobilización produtiva de terras agrarias, e tamén se converte nun elemento central ao nivel operativo de actuación do GDR no novo período. A través desta iniciativa, que se constitúe como un dos proxectos piloto centrais do GDR (ver informe de execución), o GDR actuará como dinamizador, facilitador e soporte técnico de novos proxectos de emprendemento agrario, previndo o abandono de superficie agraria útil e impulsando a recuperación de novas superficies aptas para a produción. Ao tempo, converterase nun apoio sólido para aquelas persoas e iniciativas que queiran incorporarse á actividade agraria.

Fondo Europeo Agrícola de
Desenvolvemento Rural:
Europa inviste no rural

Figura 311. Páxina web de Aterra

Ademais do marco estratéxico e de apoio técnico, aterra conta con dous recursos adicionais clave: por unha banda un SIX-Web para facilitar o contacto entre persoas propietarias con demandantes de terras, a través dun [visor web](#) con funcionalidades amigables e, por outra, o fomento do traballo colaborativo e en rede dos axentes locais con capacidade tractora.

No marco da iniciativa **atterra** o GDR impulsará o conxunto de instrumentos ao seu alcance, analizando as necesidades e oportunidades de cada proxecto, e coa flexibilidade necesaria para axilizar os proxectos. Trátase de identificar os mecanismos máis eficientes, de menor custes de transacción e menos gravosos para os axentes implicados. Así, no marco de **atterra** poderán identificarse aquelas zonas e/ou actuacións nos que sexa de interese activar algún dos instrumentos e procedementos previstos na Lei 11/2021 ou Lei 4/2015, así como outros complementarios que se poidan impulsar directamente polo GDR ou os propios parceiros implicados.

Co fin de guiar a nivel estratéxico a iniciativa **atterra** faise unha caracterización do territorio en base a diferentes variables estruturais e de ocupación do solo que permita orientar o tipo de enfoque e/ou actuacións máis acaídos para cada zona, e en particular de aplicación dos

instrumentos previstos na Lei 11/2021 de recuperación da terra agraria de Galicia. No seguinte apartado descríbese o proceso de caracterización territorial realizado.

Porén, esta información non ten como obxecto converterse nunha receita de aplicación ríxida, senón complementar e axudar o traballo de identificación de axentes e áreas prioritarias de acción en función do seu potencial produtivo e social. Dito traballo de identificación e dinamización a nivel local é sen dúbida o máis importante e recae fundamentalmente nas actividades de comunicación e información, facilitación e traballo en rede cos actores do territorio que o GDR está a levar a cabo no marco de **aterra**.

Instrumentos contemplados a impulsar no marco de aterra

Tal e como se indicou a iniciativa **aterra** confire o marco estratéxico e operativo para tódalas accións do GDR no eido da mobilización, mobilidade e recuperación de terras agrarias (a apoio ás incorporacións de novos activos). Nese marco, a través de **aterra** impulsaranse, en función da realidade de cada zona así como das necesidades e capacidades das persoas agricultoras e gandeiras, en activo ou interesadas en incorporarse, os diferentes instrumentos dispoñibles na actualidade.

- Polígonos agroforestais de iniciativa pública: o GDR, en colaboración cos municipios e os posible promotores, apoiará na identificación de zonas potenciais de actuación, así como na dinamización con propietarios e, especialmente, promotores.
- Polígonos agroforestais de iniciativa privada: o GDR colaborará na identificación de explotacións agrarias potencialmente interesadas en impulsar este tipo de instrumento, polas características da súa base territorial e da súa contorna. En particular, prestarase especial atención a persoas mozas e mulleres que, como vimos, xestionan de media menores extensións.
- Aldeas modelo: o GDR, en colaboración cos municipios e a poboación local, apoiará na identificación de aldeas con potencial, así como na dinamización da mesma, en especial no desenvolvemento de estratexias integrais que fomenten as sinerxías entre a xestión agrogandeira da contorna e posibles actividades relacionadas no núcleo, a través dos respectivos plans de dinamización.
- Banco de explotacións: o GDR contribuirá á identificación de potenciais cedentes e cesionarios, aspecto este central da iniciativa **aterra**.
- Banco de terras de Galicia: nos casos nos que así se vexa oportuno, o GDR trasladará ao Banco de Terras de Galicia aqueles acordos que sexa convinte formalizar, propoñéndose como entidade colaboradora do mesmo e, deste xeito, aumentando a presenza do mesmo a nivel local para facilidade dos usuarios finais.
- Re-organización parcelaria (de iniciativa pública ou privada): o GDR considerará esta opción nas zonas máis agrarias do territorio, buscando que a aplicación deste instrumento teña un elevado ratio de custe-beneficio. Porén, daralle prioridade, sempre que sexa posible, ao instrumento de permutas.
- Permutas: dende o GDR explorarase, xunto coas principais organizacións agrarias da zona, a posible utilización da ferramenta [AGRUPE](#), en colaboración coa Universidade de A Coruña e a Universidade de Santiago de Compostela.
- Dinamización dos MVMC: o GDR está a realizar unha avaliación da situación dos MVMC no seu territorio co fin último de impulsar un plan de dinamización dos mesmos a medio e longo prazo en colaboración coas súas comunidades. Actualmente está en

contacto para a reactivación da Comunidade de Vilar de Santos e a activación de 50 ha produtivas.

Caracterización parroquial

Tal e como se indicou no apartado previo, co fin de guiar a nivel estratéxico a iniciativa **aterra**, fíxose unha caracterización do territorio a nivel parroquial en base as estruturas de propiedade e xestión, capacidade produtiva e grao de aproveitamento actual. Dita caracterización de gabinete busca apoiar a identificación de zonas potenciais de aplicación dos diferentes instrumentos a impulsar no marco de actuación de **aterra**, como por exemplo aqueles previstos na Lei 11/2021 de recuperación da terra agraria de Galicia. En todo caso, cómpre lembrar que esta aproximación de gabinete é un complemento á información obtida en campo, directamente dos actores locais, tendo esta última maior relevancia á hora de priorizar as actuacións.

Para cada instrumento de recuperación e/ou mobilización de terras agrarias seleccionáronse de forma preliminar unha serie de variables relevantes⁹. Considérase relevante aquela variable que define unha condición ou característica territorial que o instrumento pode abordar de forma efectiva para mellorar o aproveitamento agrario da terra. Tamén, aquelas que fan prever un funcionamento axeitado do instrumento. A Táboa 33 recolle as variables seleccionadas e para que instrumento se consideran relevantes. Dita relación de variables é dinámica e irase axustando paulatinamente a medida que se contraste coa información obtida en campo.

Calculouse o valor de tódalas variables para as 231 parroquias do GDR Limia-Arnoia. Posteriormente normalizáronse a escala 0-1, sendo 0 o valor mínimo acadado por calquera parroquia e 1 o valor máximo, para cada unha das variables. Finalmente, para cada un dos instrumentos considerados, definiuse un indicador de potencial parroquial (IPP). Este indicador de potencial parroquial estima a idoneidade relativa desa parroquia, no contexto do GDR, para a aplicación dese instrumento. O indicador de potencial parroquial para cada instrumento calcúlase como a suma ponderada dos valores normalizados das variables relevantes (segundo as correspondencias das columnas 'Variable' e 'Instrumento a considerar' da Táboa 33).

Nivel de información dispoñible	Variable	Instrumento a considerar	Sentido interpretación da variable
Parroquial	Superficie abandonada en re-estruturación parcelaria (%)	Polígono agrof. de iniciativa pública Aldea modelo	Positivo
Parroquial	Superficie terra agraria infrautilizada (tipos 1-3%)	Polígono agrof. de iniciativa pública Aldea modelo Banco de Terras	Positivo

⁹ O GDR está a traballar na caracterización a nivel núcleo de asentamento. Así, esta caracterización parroquial considérase un *proxy* preliminar para identificar aquelas parroquias nas que priorizar a busca de aldeas susceptibles de cumprir os requisitos de 'Aldea Modelo'. Por outra banda, para definir os IPP para os instrumentos de Banco de Explotacións e Banco de Terras, precísase información non dispoñible na actualidade, coa fiabilidade suficiente, a nivel parroquial.

Parroquial	Superficie terra agraria infrautilizada (tipos 4-5%)	Polígono agrof. de iniciativa privada	Positivo
Parroquial	Superficie queimada período de referencia (%)	Polígono agrof. de iniciativa pública	Positivo
Parroquial	Tamaño medio de parcela xestionada (ha)	Aldea modelo	
		Polígono agrof. de iniciativa privada	Negativo
		Re-estruturación parcelaria	
		Permutas-AGRUPE	
Parroquial	Tamaño medio de explotación prioritaria (ha)	Polígono agrof. de iniciativa privada	Negativo
Municipal (proxy)	Nº Xefaturas de Explotación menores de 40 anos	Polígono agrof. de iniciativa privada	Positivo
Parroquial	Densidade explotacións agrarias prioritarias	Polígono agrof. de iniciativa privada	Positivo
		Re-estruturación parcelaria	
		Permutas-AGRUPE	
Municipal (proxy)	Nº Xefaturas de Explotación maiores de 60	Banco de Explotacións	Positivo
		Banco de Terras de Galicia	
Parroquial	Cabana gandeira de rumiantes	Polígono agrof. de iniciativa privada	Positivo
		Banco de Terras	
Parroquial	SAU (%)	Polígono agrof. de iniciativa privada	Positivo
		Re-estruturación parcelaria	
		Permutas-AGRUPE	
Parroquial	Superficie MVMC infrautilizada (tipos 1-5 (%))	Dinamización MVMC (exclúe outros)	Positivo

Táboa 33. Variables caracterización parroquial para guiado instrumentos iniciativa aterra (E.P.)

A continuación amósanse as parroquias que acadan, segundo a metodoloxía explicada, os valores máis elevados do IPP para os instrumentos de Polígonos Agroforestais de iniciativa pública e Aldeas Modelo, Polígonos Agroforestais de iniciativa privada e Permutas (incluíndo a posibilidade do uso da ferramenta AGRUPE), Reestruturación parcelaria, Banco de Terras e dinamización dos MVMC. O GDR completará a estimación dos IPP, a medida que inventaríe a información necesaria ao nivel parroquial. Podendo enriquecerse con outras variables que se entendan como necesarias tal como o *relevo xeracional nas explotacións agrarias* ou o *número de explotacións activas con orientación de mercado con interese*.

A base de datos empregada (ver resumo no [anexo](#)) será dinámica e evolucionará medida que **aterra** vaia dispoñendo de maior autonomía e datos en campo.

No visor do SITLA pode consultarse a variación territorial de cada un dos IPP.

Polígono agroforestal de iniciativa pública

Variable	Factor de ponderación
Rúa Portelo, 4 2º andar 32660 Allariz 988 442 535 604 026 618 coordinadora@limia-arnoia.gal Praza das Pitas, 4 32800 Celanova 604 014 511 técnico@limia-arnoia.gal Avda. Ourense, 19 32630 Xinzo de Limia 988 688 779 604 027 382 administración@limia-arnoia.gal	

Superficie abandonada en re-estruturación parcelaria (%)	0.5
Superficie terra agraria infrautilizada (tipo 2 %)	1
Superficie terra agraria infrautilizada (tipo 3 %)	0.5
Superficie queimada período de referencia (%)	0.3

Parroquia	Valor IPP
Cantoña (San Mamede)	1,17
Rabal (San Salvador)	1,14
Entrimo (Santa María a Real)	1,07
Couciero (San Vicente)	0,76
San Martiño de Grou (San Martiño)	0,62
Corvelle (Santa María)	0,60
San Martiño de Porqueira (San Martiño)	0,59
Vilanova dos Infantes (San Salvador)	0,53
Carpazás (San Pedro)	0,52
Padreda (San Miguel)	0,50

Aldea Modelo

Variable	Factor de ponderación
Superficie terra agraria infrautilizada (tipos 1-3%)	1
Superficie queimada período de referencia (%)	0,5
Superficie abandonada en re-estruturación parcelaria (%)	0,5

Parroquia	Valor IPP
Cantoña (San Mamede)	2,08
San Martiño de Grou (San Martiño)	1,26
Couciero (San Vicente)	1,23
Rabal (San Salvador)	1,19
A Cela (Santa María)	1,18
San Paio de Araúxo (San Paio)	1,12
Entrimo (Santa María a Real)	0,98
A Illa (San Lourenzo)	0,76
Seoane de Oleiros (San Xoán)	0,73
San Martiño de Porqueira (San Martiño)	0,63

Polígono agroforestal de iniciativa privada

Variable	Factor ponderación
Superficie terra agraria infrautilizada (tipos 4-5%)	2
Tamaño medio de parcela xestionada (ha)	-0,5
Tamaño medio de explotación prioritaria (ha)	-0,2
Nº Xefaturas de Explotación menores de 40 anos	1
Densidade explotacións prioritarias	1
Cabana gandeira de rumiantes	0,5
SAU (%)	0,5

Parroquia	Valor IPP
	3,41
Vila (Santa María)	
Novás (San Nicolao)	3,07
Boado (San Pedro)	2,89
Calvos (Santiago)	2,86
Golpellás (San Xoan)	2,83
Castelaus (San Martiño)	2,65
Sobreganade (San Mamede)	2,65
Gudín (San Miguel)	2,65
Texós (Santa María)	2,59
Seoane de Oleiros (San Xoán)	2,59

Permutas – AGRUPE

Variable	Factor ponderación
Tamaño medio de parcela xestionada (ha)	-0,5
Densidade de explotacións agrarias prioritarias (exp./km2)	0,5
SAU (%)	1

Concello	Parroquia	IPP
Xinzo de Limia	Lamas (Santa María)	1,34
Vilar de Barrio	Bóveda (Santa María)	1,24
Trasmiras	Vilaseca (San Román)	1,10
Sarreaus	Lodoselo (Santa María)	1,07
Xinzo de Limia	Morgade (San Tomé)	1,04

Xinzo de Limia	Faramontaos (San Salvador)	1,04
Xinzo de Limia	Piñeira Seca (Santo André)	0,98
Xinzo de Limia	Xinzo de Limia (Santa Mariña)	0,95
Xinzo de Limia	Damil (San Salvador)	0,94
Xinzo de Limia	Ganade (San Bartolomeu)	0,91

Reestruturación parcelaria

Variable	Factor ponderación
Tamaño medio de parcela xestionada (ha)	-0,4
Densidade de explotacións agrarias prioritarias (exp./km2)	0,6
SAU (%)	1

Concello	Parroquia	IPP
Xinzo de Limia	Lamas (Santa María)	1,42
Vilar de Barrio	B ³ / ₄ veda (Santa María)	1,35
Sarreaus	Lodoselo (Santa María)	1,14
Trasmiras	Vilaseca (San Román)	1,13
Xinzo de Limia	Faramontaos (San Salvador)	1,12
Xinzo de Limia	Morgade (San Tomé)	1,10
Xinzo de Limia	Piñeira Seca (Santo André)	1,08
Xinzo de Limia	Damil (San Salvador)	1,01
Xinzo de Limia	Xinzo de Limia (Santa Mariña)	1,00
Trasmiras	Trasmiras (San Xoán)	0,95

Dinamización MVMC

Variable	Factor ponderación
Superficie MVMC infrautilizada (tipos 1-5 (%))	1

Concello	Parroquia	IPP
Bande	Calvos (Santiago)	1,00
Maceda	Castro de Escuadro (Santa Baia)	0,73
Bande	Carpazás (San Pedro)	0,73
Verea	Cexo (Santo Adrao)	0,65
Calvos de Randín	Golpellás (San Xoán)	0,56

Bande	Nigueiroá (Santiago)	0,51
Muiños	Xermeade (San Miguel)	0,51
Bande	Güín (Santiago)	0,51
Vilar de Barrio	Rebordechau (Santa María)	0,48
Calvos de Randín	Vila (Santa María)	0,47

Banco de terras

Variable	Factor ponderación
Superficie terra agraria infrautilizada (tipos 1-3%)	0,5
Nº de Xefaturas de Explotación maiores de 60	0,5
Cabana gandeira de rumiantes	0,5

Concello	Parroquia	IPP
Xinzo de Limia	Xinzo de Limia (Santa Mariña)	1,19
Rairiz de Veiga	Rairiz de Veiga (San Xoán)	0,84
Xinzo de Limia	Faramontaos (San Salvador)	0,73
Baños de Molgas	Lama Má (San Cibrao)	0,71
Xinzo de Limia	Lamas (Santa María)	0,68
Xinzo de Limia	Laroá (Santa María)	0,68
Xinzo de Limia	Moreiras (San Tomé)	0,66
Xinzo de Limia	Damil (San Salvador)	0,64
Xinzo de Limia	Ganade (San Bartolomeu)	0,63
Sarreaus	Lodoselo (Santa María)	0,61

E.4.4 Marco de ordenación de incidencia potencial

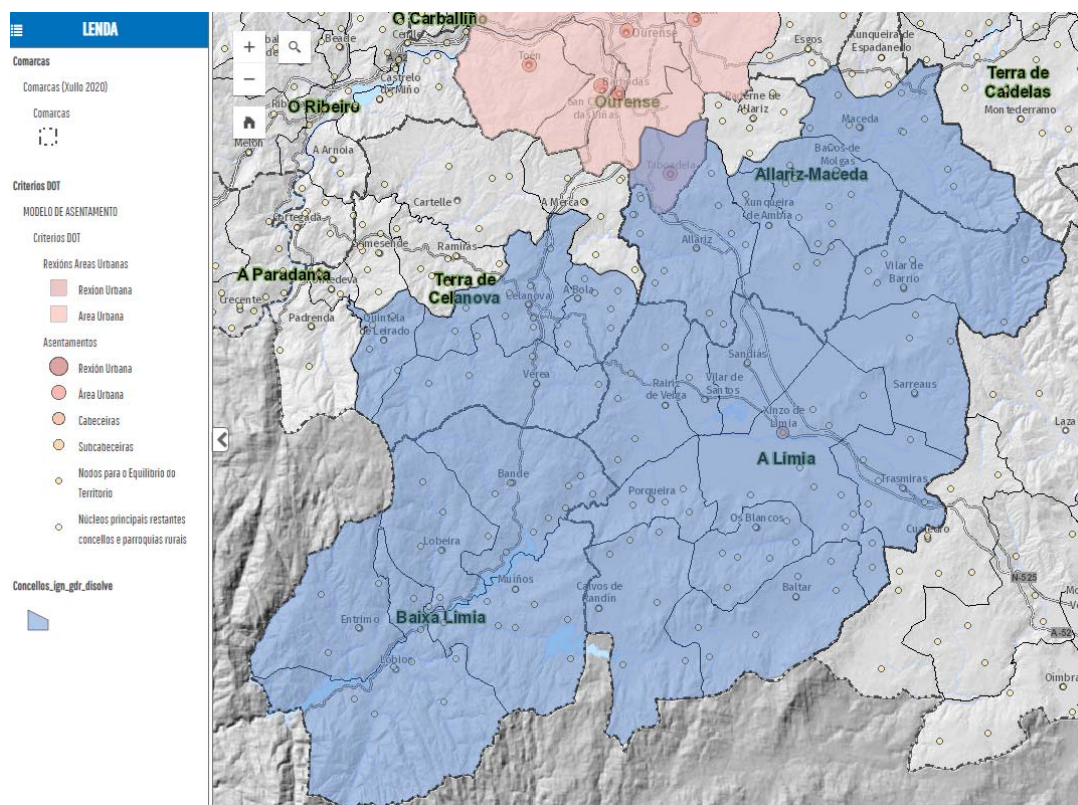
Directrices de Ordenación do Territorio (DOT)

Teñen como finalidade precisar a definición dun modelo territorial para Galicia, establecendo as pautas espaciais de asentamento das actividades. O modelo territorial proposto nas DOT está configurado por:

- Sistema de grandes cidades
- Nodos do sistema urbano intermedio
- Nodos para o equilibrio do territorio
- Núcleos principais dos restantes concellos e das parroquias rurais

Figura 32. Territorio de actuación do GDR Limia-Arnoia no sistema de asentamentos das DOT

Fonte: Plan Básico Autonómico (visor PBA SIX, <http://mapas.xunta.gal/visores/pba/>)

No territorio de actuación do GDR, o sistema urbano intermedio Limia-Baixa Limia é un ámbito clave para o equilibrio territorial, a cohesión social, e posibilitar un aproveitamento integral das oportunidades de actividade de todo o territorio. O ámbito deste sistema vai dende a ampla depresión situada na comarca da Limia chegando ata a comarca Baixa Limia, caracterizado aquí por unha orografía máis acorde coa de alta montaña. A vila de Xinzo de Limia, situada no centro da chaira, rolda os 7.000 habitantes, sendo o foco da actividade económica e de servizos deste sistema territorial intermedio.

O seguinte nivel descendente na ordenación dos asentamentos de poboación son os nodos para o equilibrio do territorio. Estes ámbitos, con influencia supramunicipal, desempeñan un papel esencial para o desenvolvemento económico das zonas rurais da súa contorna e como soporte de equipamentos e servizos. As estratexias a aplicar neles deberán axustarse ás circunstancias concretas de cada caso, como no caso de Allariz cunha localización vantaxosa en canto a eixos de comunicación, e o nodo Bande cun potencial de especialización agraria local.

Por último, o resto de asentamentos de poboación distribúense de xeito disperso no territorio, diferenciando tres tipos de espazos rurais segundo a súa proximidade ás áreas urbanas: integrados, intermedios e periféricos. Por outra parte, as DOT identifican unha serie de asentamentos singulares polas súas características morfolóxicas, patrimoniais culturais, paisaxísticas, etc., pertencentes ó espazo rural periférico e vinculados aos agrosistemas tradicionais ou integrados en áreas naturais protexidas. Denomínanse núcleos interiores vinculados ao patrimonio rural e no territorio do GDR figuran: Entrimo, Lobios, Muíños e Calvos de Randín.

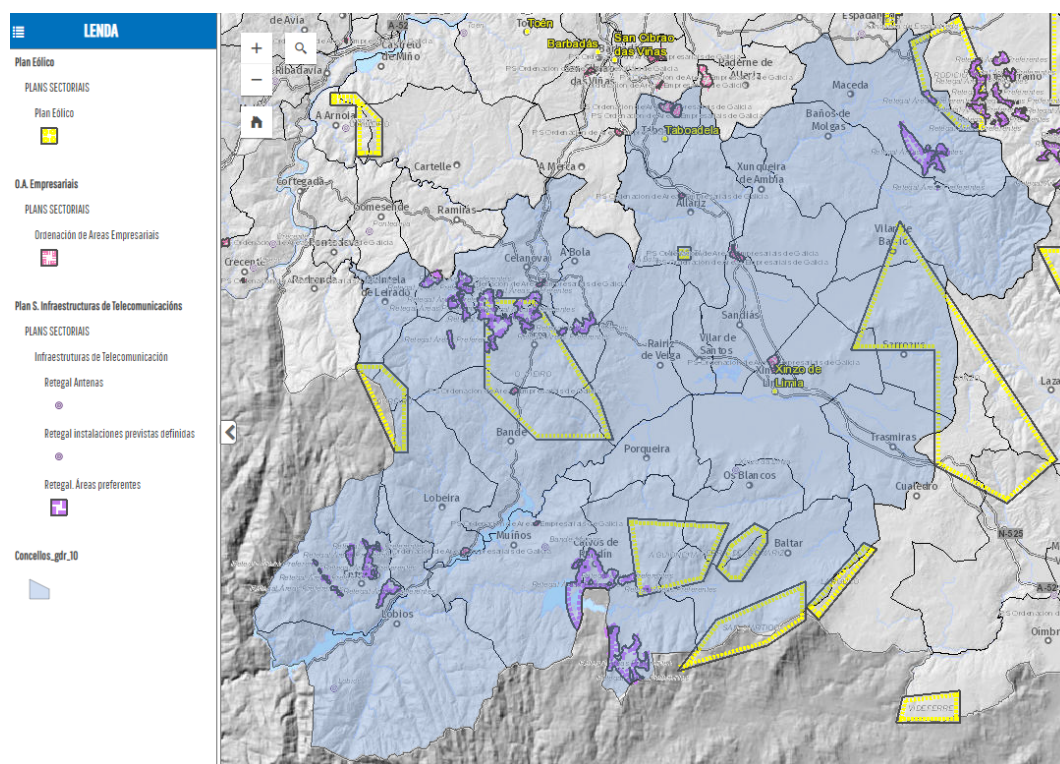
No SIT-Limia-Arnoia está dispoñible para a súa visualización a capa denominada Criterios DOT, co modelo de asentamento proposto.

Plan Básico Autonómico (PBA)

No ámbito do territorio do GDR e co fin de planificar actuacións, considérase adecuado identificar a diversidade de instrumentos de ordenación do territorio e as afeccións derivadas das lexislacións sectoriais que actúan no mesmo. Estas determinacións, xunto coa de identificar os asentamentos de poboación existentes e a regulación xeral dos usos do solo e da edificación, son as que recolle o Plan Básico Autonómico.

Utilizarase este instrumento de planeamento urbanístico como fonte de información de plans e proxectos de incidencia supramunicipal, da relación das afeccións da normativa sectorial, particularmente no eido ambiental, así como tamén proporciona as capas de información xeográfica relacionadas, dispoñibles para a súa visualización no SIT-Limia-Arnoia.

Figura 33. Plans de incidencia supramunicipal

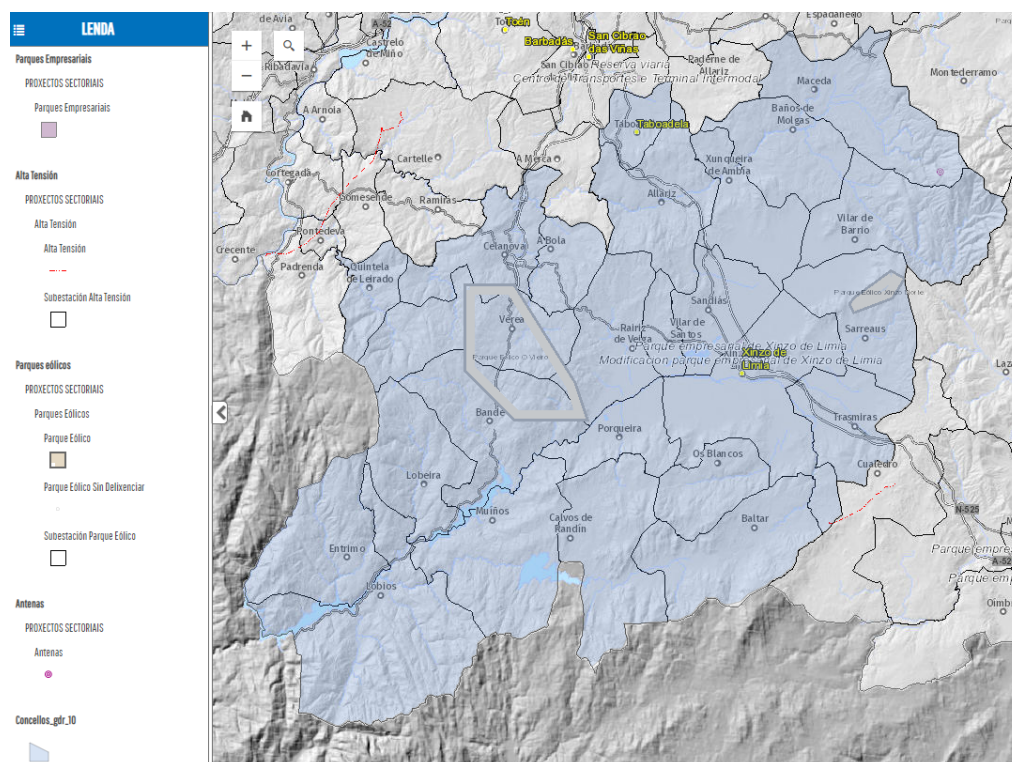

Fondo Europeo Agrícola de
Desenvolvemento Rural:
Europa inviste no rural

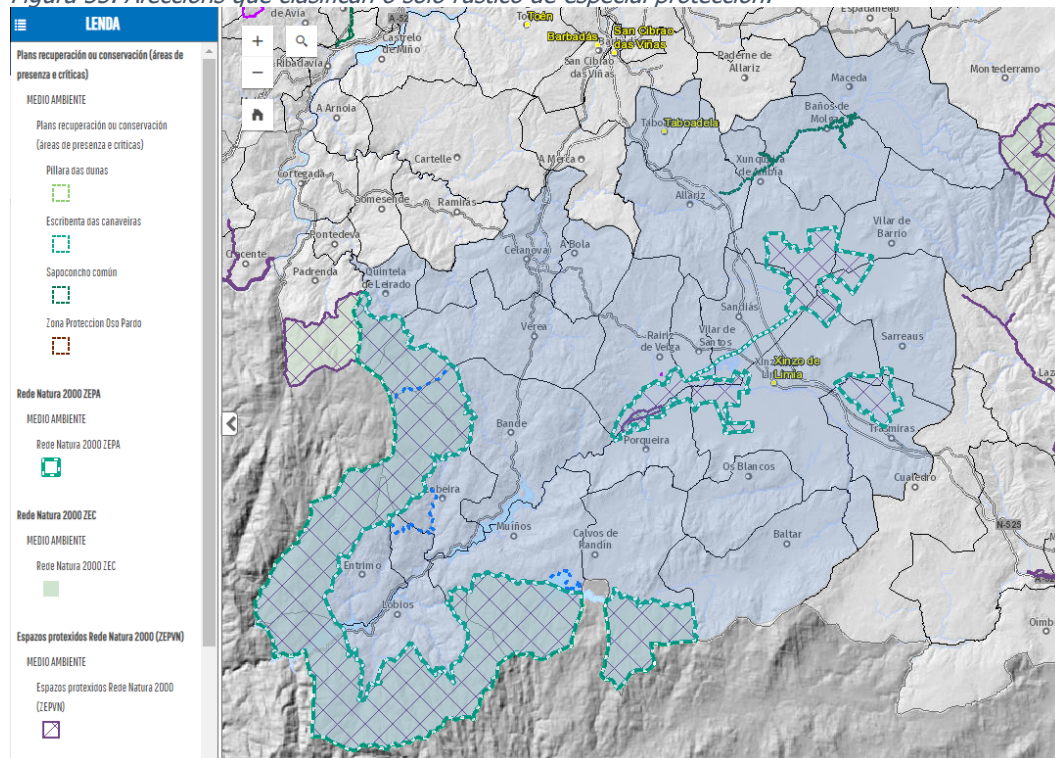

Figura 34. Proxectos de incidencia supramunicipal

Afeccións da normativa sectorial, particularmente no eido ambiental

Figura 35. Afeccións que clasifícan o solo rústico de especial protección:

Determinación das Directrices de paisaxe de Galicia

As Directrices de paisaxe de Galicia establecen as determinacións derivadas do Catálogo das Paisaxes de Galicia, dentro da posta en marcha da Estratexia da Paisaxe Galega. Neste Catálogo, as Grandes áreas Paisaxísticas, as Comarcas Paisaxísticas e a delimitación das Áreas de Especial Interese Paisaxístico, son o resultado da primeira etapa de planificación da paisaxe despois do proceso de análise e diagnose.

Catálogos das paisaxes de Galicia no ámbito do GDR

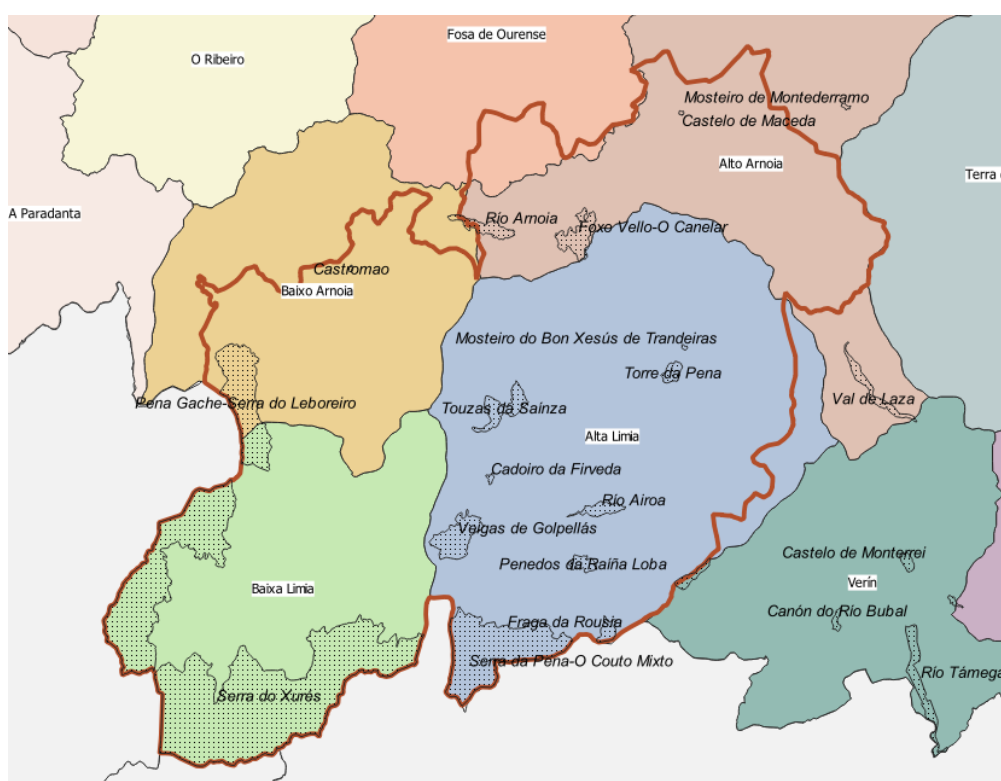
O territorio de actuación do GDR Limia-Arnoia está contido en case toda a súa totalidade na gran área paisaxística Chairas, Fosas e Serras Ourensás, quedando unha pequena parte recollida na área Ribeiras Encaixadas do Miño e do Sil, correspondente ó concello de Taboada. En canto as comarcas paisaxísticas definidas para este ámbito figuran a Alta Limia, Alto Arnoia, Baixa Limia, Baixo Arnoia e unha pequena parte da Fosa de Ourense.

As Áreas de Especial Interese Paisaxístico delimitadas en función dos valores naturais ou ecolóxicos, culturais ou patrimoniais e panorámicos ou estéticos, segundo a metodoloxía aplicada nos Catálogos, son as seguintes:

COD_AEIP	NOME_AEIP	AREAAEIP (m2)
AEIP_04_01	Castelo de Maceda	109.975
AEIP_04_03	Río Arnoia	3.846.480
AEIP_04_04	Castromao	143.956
AEIP_04_05	Pena Gache-Serra do Leboreiro	22.223.863
AEIP_04_06	Touzas da Saínza	5.578.453
AEIP_04_07	Torre da Pena	1.815.648
AEIP_04_08	Mosteiro do Bon Xesús de Trandeiras	130.525
AEIP_04_10	Montes do Quinxo e Serra de Queguas	53.402.903
AEIP_04_11	Cadoiro da Firveda	310.127
AEIP_04_12	Veigas de Golpellás	8.242.442
AEIP_04_13	Río Airoa	2.545.508
AEIP_04_14	Penedos da Raíña Loba	1.955.483
AEIP_04_15	Penas da Serra do Larouco	1.819.669
AEIP_04_19	Serra do Xurés	119.214.267
AEIP_04_20	Serra da Pena-O Couto Mixto	35.358.896
AEIP_04_21	Fraga da Rousia	1.836.219
AEIP_04_23	Foxo Vello-O Canelar	6.045.013

Figura 36. Comarcas paisaxísticas e AEIP no ámbito do GDR Limia-Arnoia

Fonte: elaboración propia a partir do visor do Catálogos das Paisaxes de Galicia

A información xeográfica relacionada cos Catálogos das Paisaxes de Galicia pode visualizarse mediante o [visor habilitado](#) pola Consellería de Medio Ambiente Territorio e Vivenda. Así mesmo, a capa Áreas de Especial Interese Paisaxístico figura no SIT-Limia-Arnoia no grupo afeccións sectoriais.

Directrices de paisaxe

Mediante o Decreto 238/2020, do 29 de decembro, aprobáronse as Directrices de paisaxe de Galicia, consistentes unha serie de determinacións, baseadas nos Catálogos da paisaxe, que definen e precisan para cada unidade de paisaxe os obxectivos de calidade paisaxística que se pretenden acadar.

"As Directrices de paisaxe, a través das normas e recomendacións, integraranse nos plans urbanísticos e sectoriais e nas estratexias rexionais e locais encamiñadas a un desenvolvemento sustentable do territorio, co fin de integrar neles os obxectivos de calidade paisaxística."

(...)

"Polo que respecta ás «estratexias rexionais ou locais encamiñadas a un desenvolvemento sustentable do territorio», estamos ante actuacións tendentes a deseñar, executar e avaliar as políticas de desenvolvemento territorial."

"Os entes rexionais e locais deben ter en conta as normas e recomendacións nestes instrumentos de xestión do territorio para levar a cabo tanto unha planificación estratéxica como para desenvolver ferramentas a curto prazo con que garantir a consideración da paisaxe en todas as actuacións con incidencia no territorio."

Tendo en conta o alcance e as funcións da estratexia do GDR Limia-Arnoia, o desenvolvemento de proxectos e actuacións que impliquen a xestión do territorio deben de

integrar as determinacións que figuran no apartado 4.2.2. e para actuacións en elementos da paisaxe seguiranse as actuacións do apartado 4.2.4. Por outra parte, segundo o tipo de paisaxe identificado, así como as áreas de especial interese paisaxístico, deberanse de ter en conta as directrices específicas do apartado 4.3.

Determinacións da Estratexia da galega de infraestrutura verde e da conectividade e a restauración ecolóxicas

Este instrumento de OT aínda está pendente de aprobación, polo que aínda non ten incidencia. Porén, prevese que a proposta de infraestrutura verde teña que integrarse no marco de planificación estratéxica.

Zonificación dos usos do solo: planeamento urbanístico

Para analizar a situación do planeamento urbanístico nos concellos que conforman o GDR Limia-Arnoia utilízase o Sistema de Información de Ordenación do Territorio e Urbanismo (SIOTUGA).

Despois de consultar a información documental e cartográfica dispoñible para cada concello, o resumo para cada un deles figura na seguinte táboa:

Táboa 34. Situación do planeamento nos concello do GDR

Concello	Figura	Data de aprobación	Lei	Contido cartográfico no visor SIOTUGA	Clasificación SRPA/SRPF (ha)
32001-Allariz	PXOM	09/04/2003	2002	Todas as clases e categorías	6.381,97
	MP	11/07/2008	2002	Solo urbano	-
	MP	14/04/2009	2002	-	-
	MP	09/10/2009	2002	Solo urbano non consolidado, Solo urbanizable	-
32005-Baltar	DSNR	09/10/2009	2002	-	-
	DSNR	09/10/2009	2002	-	-
	DSNR	09/10/2009	2002	-	-
	DSNR	26/03/2010	2002	-	-
	DSNR	23/09/2014	2010	-	-
	DSNR	21/01/2016	2010	-	-
32006-Bande	NNSSP	28/04/1987	1985	Solo de núcleo rural, solo urbano	-
	MP	12/07/1994	1992	-	-
32007-Baños de Molgas	PXOM	31/07/2020	2016	Todas as clases e categorías	1.137,56
32012-Os Blancos	-	-	-	-	-
32014-A Bola	DSNR	22/12/2006	-	-	-
32016-Calvos de Randín	POMR	27/08/1999	1997	Solo de núcleo rural	-
	MP	14/11/2007	2002	-	-
32024-Celanova	PXOU	09/05/1995	1985	Solo de núcleo rural, solo urbano	-
	MP	13/04/2005	2002	-	-
	MP	18/05/1999	1997	-	-
	MP	28/04/1999	1997	-	-
	MP	14/10/1997	1997	-	-
32030-Entrimo	PXOM	29/08/2014	2010	Todas as clases e categorías	2.708,09
32032-Xinzo de Limia	PXOM	12/05/2003	2002	Todas as clases e categorías	9.033,93
	MP	RSU. 10/02/2004	2002	-	-
	MP	Nº4. 07/02/2006	2002	Solo urbanizable	-
	MP	SU. 01/12/2016	2002	Solo urbano non consolidado	-
32036-Xunqueira de Ambía	PXOM	10/10/2005	2002	Todas as clases e categorías	5.184,86
32041-Lobeira	DSNR	18/12/2013	2010	-	-
	DSNR	14/04/2008	2002	-	-

Concello	Figura	Data de aprobación	Lei	Contido cartográfico no visor SIOTUGA	Clasificación SRPA/SRPF (ha)
	DSNR	02/11/2006	2002	-	-
32042-Lobios	PXOM	12/11/2001	1997	SNR sen categorizar, SR sen categorizar	-
	MP	06/11/2008	2002	-	-
32043-Maceda	PXOM	12/04/2002	1997	Solo rústico sen categorizar, SNR	-
	MP	19/07/2005	2002	-	-
	MP	29/09/2004	2002	Solo urbano non consolidado	-
32051-Muíños	PXOM	12/06/2015	2010	Todas as clases e categorías	3.460,26
32062-Porqueira	DSNR	01/06/2017	2010	-	-
32066-Quintela de Leirado	NNSSP	27/01/1987	1985	Solo de núcleo rural, solo urbano	-
32067-Rairiz de Veiga	PXOM	23/09/2010	2002	Todas as clases e categorías	5.630,49
32077-Sandiás	PXOM	13/07/2007	2002	Todas as clases e categorías	3.984,34
32078-Sarreaus	DSNR	11/06/2010	2002	-	-
32079-Taboadela	PXOM	11/07/2008	2002	Todas as clases e categorías	1.595,83
	MP	04/11/2015	2010	Solo de núcleo rural	-
	MP	04/11/2015	2010	Solo de núcleo rural	-
	MP	05/08/2011	2010	Solo urbanizable	-
32082-Trasmiras	PXOM	08/01/2019	2002	Todas as clases e categorías	3.854,09
32084-Verea	NNSSP	24/09/1996	1985	Solo de núcleo rural, solo urbano	-
32089-Vilar de Barrio	PXOM	18/06/2009	2002	Todas as clases e categorías	7.636,41
32090-Vilar de Santos	PXOM	07/12/2001	2002	Solo de núcleo rural sen categorizar, Solo rústico sen categorizar	-
	MP	Nº1. 23/10/2003	2002	SNRT, SNR sen categorizar, SRPA	-

A cartografía do planeamento urbanístico xeral coa clasificación do solo para cada un dos concellos, facilitada dende o SIOTUGA, figura no visor SIT-Limia-Arnoia.

E.5. Identificación de axentes ou iniciativas interesadas na posta en produción de terra agraria ou no desenvolvemento de actividades de transformación e comercialización de produtos agroforestais .

Dentro da iniciativa aterra enmárcanse unha serie de traballos de identificación de axentes. Ver apartado L da EDL.

[1] No repositorio de información pode atoparse información alfanumérica asociada ao apartado E da plantilla, agrupada nas mesmas categorías de datos que as capas no propio visor xeográfico.

[2] https://www.miteco.gob.es/es/cartografia-y-sig/ide/descargas/biodiversidad/mfe_galicia.aspx

[3] Os datos do SIXPAC ofrecen unha visión razonable para as clases de uso que comprenden SAU, pero previsiblemente menor precisión e actualización para as restantes clases.

[4] Capa 'Liña declaración 2021 SIXPAC'

[5] <https://mediorural.xunta.gal/gl/recursos/estadisticas/estadisticas-forestais>

[6] Estase analizando a posibilidade de acceder e procesar esta información para dispoñibilizar algunha variable de interese a través do visor

**Fondo Europeo Agrícola de
Desenvolvemento Rural:**
Europa inviste no rural

[7] <http://sit.usc.es/gl/datos-0> (Corbelle Rico, E., Vila García, D. e Crecente Maseda, R. (2014). Mapa dixital de capacidade produtiva dos solos de Galicia. Laboratorio do Territorio, Universidade de Santiago de Compostela. Versión en formato dixital de: Díaz-Fierros. e Gil Sotres)

[8] A utilización deste mapa de referencia, se ben moi interesante pola súa cobertura de todo o territorio e o seu enfoque holístico, ten certas limitacións se se queren identificar terras de aptitude produtiva para cultivos moi específicos e a escalas territoriais de moito detalle.

[9] A nivel de retrospectiva a comparación de Censos Agrarios previos plantexa dificultades metodolóxicas dado que a poboación censada, ademais doutros aspectos metodolóxicos, difire dunhas edicións ás outras e complica a interpretación da comparación, especialmente a escalas territoriais menores (como os municipios). Non obstante, en ausencia doutra fonte, pode recurrirse aos resumos a nivel municipal xa calculados polo INE. Complementariamente, especialmente para os sectores gandeiros, o IGE ofrece series homoxéneas que permiten observar tendencias na cabana gandeira (aínda que non así na súa interacción co territorio).

[10] E dispoñible para descarga en formato shape en <http://mapas.xunta.gal/visores/pba/>

ANEXO

Distribución usos SIOSE 2017 no ámbito do GDR 10

Clasificación	Sup ha (2017)	%
Arbolado e pasto arbolado	13245,79	6,97
Coníferas	13982,32	7,36
Construción deportiva	39,09	0,02
Cultivos e cultivos herbáceos e prados	26070,37	13,72
Cursos de agua, lagos, etc	2641,03	1,39
Descoñecido	0,02	0,00
Edificación e outras construcións	1077,80	0,57
Frondosas	36718,63	19,33
Frutais e asociacións	569,44	0,30
Horta	5,32	0,00
Matorral	33,95	0,02
Olivar e asociacións	3,19	0,00
Pastizal e pastizal-matorral	69691,35	36,69
Piscinas, balsas e estanques	7,96	0,00
Prados	14962,36	7,88
Rede de transporte terrestre	6787,91	3,57
Solo non edificado	211,65	0,11
Terreos con escasa ou nula vexetación	2195,32	1,16
Viñedo e asociacións	206,47	0,11
Zona aberta	757,35	0,40
Zona verde Artificial e arborado urbano	30,28	0,02
Zonas de extracción e vertido	88,38	0,05
Zonas pavimentadas	623,83	3,05

Táboa 34. Distribución de usos SIOSE 2017

Distribución dos cambios de uso SIOSE 2005 -2014 por concellos

Concello	Uso SIOSE 2005	Uso SIOSE 2014	Sup (ha)
Allariz	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	234,66
Allariz	Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	9,38
Allariz	Agrícola ou asimilable	Mato	75,14
Allariz	Agrícola ou asimilable	Outros	6,80

Allariz	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	18,96
Allariz	Bosque de coníferas	Bosque de frondosas	3,27
Allariz	Bosque de coníferas	Bosque mixto	8,17
Allariz	Bosque de coníferas	Mato	45,51
Allariz	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	19,00
Allariz	Bosque de frondosas	Bosque mixto	63,75
Allariz	Bosque de frondosas	Mato	94,50
Allariz	Bosque de frondosas	Outros	0,17
Allariz	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	3,25
Allariz	Bosque mixto	Agrícola o asimilable	0,54
Allariz	Bosque mixto	Bosque de frondosas	13,15
Allariz	Bosque mixto	Mato	2,62
Allariz	Bosque mixto	Urbano, artificial ou asimilable	0,00
Allariz	Mato	Agrícola o asimilable	196,42
Allariz	Mato	Bosque de coníferas	47,66
Allariz	Mato	Bosque de frondosas	203,07
Allariz	Mato	Bosque mixto	53,85
Allariz	Mato	Outros	82,81
Allariz	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	3,96
Allariz	Outros	Mato	0,86
Allariz	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	2,37
Allariz	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,47
Allariz	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque mixto	0,00
Allariz	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	5,12
Allariz	Urbano, artificial ou asimilable	Outros	0,00
Baltar	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	237,45
Baltar	Agrícola ou asimilable	Mato	237,35
Baltar	Agrícola ou asimilable	Outros	0,64
Baltar	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	2,16
Baltar	Bosque de coníferas	Agrícola o asimilable	0,20
Baltar	Bosque de coníferas	Bosque de frondosas	0,00
Baltar	Bosque de coníferas	Mato	25,12
Baltar	Bosque de coníferas	Outros	6,27
Baltar	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	31,09
Baltar	Bosque de frondosas	Bosque de coníferas	2,42
Baltar	Bosque de frondosas	Mato	18,77
Baltar	Bosque de frondosas	Outros	0,80
Baltar	Mato	Agrícola o asimilable	224,52
Baltar	Mato	Bosque de coníferas	504,02
Baltar	Mato	Bosque de frondosas	113,47
Baltar	Mato	Outros	121,98
Baltar	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	0,83

Baltar	Outros	Agrícola o asimilable	15,17
Baltar	Outros	Bosque de coníferas	0,00
Baltar	Outros	Bosque de frondosas	7,01
Baltar	Outros	Mato	405,59
Baltar	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	0,00
Baltar	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,00
Baltar	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,00
Bande	Agrícola ou asimilable	Bosque de coníferas	1,81
Bande	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	400,49
Bande	Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	2,54
Bande	Agrícola ou asimilable	Mato	189,54
Bande	Agrícola ou asimilable	Outros	13,62
Bande	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	2,97
Bande	Bosque de coníferas	Bosque de frondosas	8,05
Bande	Bosque de coníferas	Mato	62,58
Bande	Bosque de coníferas	Outros	0,00
Bande	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	7,28
Bande	Bosque de frondosas	Mato	7,98
Bande	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	1,51
Bande	Bosque mixto	Bosque de coníferas	2,29
Bande	Bosque mixto	Bosque de frondosas	6,48
Bande	Bosque mixto	Mato	26,56
Bande	Mato	Agrícola o asimilable	157,50
Bande	Mato	Bosque de coníferas	127,67
Bande	Mato	Bosque de frondosas	488,96
Bande	Mato	Bosque mixto	27,11
Bande	Mato	Outros	100,55
Bande	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	1,32
Bande	Outros	Agrícola o asimilable	15,36
Bande	Outros	Bosque de coníferas	6,15
Bande	Outros	Bosque de frondosas	75,48
Bande	Outros	Mato	102,24
Bande	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	0,00
Bande	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,00
Bande	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque mixto	0,00
Bande	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	1,21
Baños de Molgas	Agrícola ou asimilable	Bosque de coníferas	13,54
Baños de Molgas	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	378,11
Baños de Molgas	Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	8,22
Baños de Molgas	Agrícola ou asimilable	Mato	334,44

Baños de Molgas	Agrícola ou asimilable	Outros	2,89
Baños de Molgas	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	55,18
Baños de Molgas	Bosque de coníferas	Mato	5,34
Baños de Molgas	Bosque de coníferas	Outros	1,09
Baños de Molgas	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	27,01
Baños de Molgas	Bosque de frondosas	Bosque de coníferas	7,75
Baños de Molgas	Bosque de frondosas	Bosque mixto	35,76
Baños de Molgas	Bosque de frondosas	Mato	5,91
Baños de Molgas	Bosque de frondosas	Outros	0,05
Baños de Molgas	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	34,45
Baños de Molgas	Bosque mixto	Bosque de coníferas	10,17
Baños de Molgas	Bosque mixto	Mato	2,60
Baños de Molgas	Mato	Agrícola o asimilable	32,55
Baños de Molgas	Mato	Bosque de coníferas	35,61
Baños de Molgas	Mato	Bosque de frondosas	67,44
Baños de Molgas	Mato	Bosque mixto	107,81
Baños de Molgas	Mato	Outros	24,51
Baños de Molgas	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	9,50
Baños de Molgas	Outros	Agrícola o asimilable	1,79
Baños de Molgas	Outros	Bosque de frondosas	24,53
Baños de Molgas	Outros	Bosque mixto	0,46
Baños de Molgas	Outros	Mato	356,89
Baños de Molgas	Outros	Urbano, artificial ou asimilable	16,56
Baños de Molgas	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	0,00
Baños de Molgas	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,00
Baños de Molgas	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,56
Os Blancos	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	107,94
Os Blancos	Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	5,75
Os Blancos	Agrícola ou asimilable	Mato	77,33
Os Blancos	Agrícola ou asimilable	Outros	0,82
Os Blancos	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	10,82
Os Blancos	Bosque de coníferas	Mato	0,02
Os Blancos	Bosque de coníferas	Outros	1,97
Os Blancos	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	1,78
Os Blancos	Bosque de frondosas	Mato	1,63
Os Blancos	Bosque de frondosas	Outros	0,07
Os Blancos	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	6,25
Os Blancos	Mato	Agrícola o asimilable	40,82
Os Blancos	Mato	Bosque de coníferas	26,22
Os Blancos	Mato	Bosque de frondosas	290,08
Os Blancos	Mato	Outros	29,34
Os Blancos	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	0,00
Os Blancos	Outros	Bosque de coníferas	1,42

Os Blancos	Outros	Mato	20,49
Os Blancos	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	0,00
Os Blancos	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,00
Os Blancos	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,00
A Bola	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	216,51
A Bola	Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	4,08
A Bola	Agrícola ou asimilable	Mato	63,28
A Bola	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	15,60
A Bola	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	10,62
A Bola	Bosque de frondosas	Mato	13,50
A Bola	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	1,63
A Bola	Bosque mixto	Agrícola o asimilable	0,25
A Bola	Mato	Agrícola o asimilable	23,99
A Bola	Mato	Bosque de coníferas	9,09
A Bola	Mato	Bosque de frondosas	11,28
A Bola	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	2,92
A Bola	Outros	Bosque de frondosas	3,65
A Bola	Outros	Mato	70,01
A Bola	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	4,67
A Bola	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	1,24
A Bola	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,00
Calvos de Randín	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	264,63
Calvos de Randín	Agrícola ou asimilable	Mato	294,83
Calvos de Randín	Agrícola ou asimilable	Outros	3,79
Calvos de Randín	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	7,19
Calvos de Randín	Bosque de coníferas	Bosque de frondosas	2,09
Calvos de Randín	Bosque de coníferas	Mato	35,40
Calvos de Randín	Bosque de coníferas	Outros	9,68
Calvos de Randín	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	5,71
Calvos de Randín	Bosque de frondosas	Bosque de coníferas	10,28
Calvos de Randín	Bosque de frondosas	Mato	44,90
Calvos de Randín	Bosque de frondosas	Outros	0,78
Calvos de Randín	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	0,00
Calvos de Randín	Mato	Agrícola o asimilable	140,21
Calvos de Randín	Mato	Bosque de coníferas	54,90
Calvos de Randín	Mato	Bosque de frondosas	513,17
Calvos de Randín	Mato	Outros	186,83
Calvos de Randín	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	0,23
Calvos de Randín	Outros	Agrícola o asimilable	30,00
Calvos de Randín	Outros	Bosque de coníferas	16,22
Calvos de Randín	Outros	Bosque de frondosas	47,49

Calvos de Randín	Outros	Mato	213,90
Calvos de Randín	Outros	Urbano, artificial ou asimilable	1,93
Calvos de Randín	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	0,02
Calvos de Randín	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,00
Calvos de Randín	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,00
Celanova	Agrícola ou asimilable	Bosque de coníferas	5,37
Celanova	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	184,43
Celanova	Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	41,48
Celanova	Agrícola ou asimilable	Mato	88,55
Celanova	Agrícola ou asimilable	Outros	2,41
Celanova	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	73,61
Celanova	Bosque de coníferas	Agrícola o asimilable	0,00
Celanova	Bosque de coníferas	Mato	7,69
Celanova	Bosque de coníferas	Urbano, artificial ou asimilable	0,37
Celanova	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	8,64
Celanova	Bosque de frondosas	Bosque de coníferas	0,37
Celanova	Bosque de frondosas	Bosque mixto	52,53
Celanova	Bosque de frondosas	Mato	12,19
Celanova	Bosque de frondosas	Outros	7,50
Celanova	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	34,33
Celanova	Bosque mixto	Agrícola o asimilable	6,78
Celanova	Bosque mixto	Bosque de coníferas	0,62
Celanova	Bosque mixto	Bosque de frondosas	21,84
Celanova	Bosque mixto	Mato	14,11
Celanova	Bosque mixto	Urbano, artificial ou asimilable	14,36
Celanova	Mato	Agrícola o asimilable	130,94
Celanova	Mato	Bosque de coníferas	25,65
Celanova	Mato	Bosque de frondosas	80,18
Celanova	Mato	Bosque mixto	25,84
Celanova	Mato	Outros	0,00
Celanova	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	6,62
Celanova	Outros	Agrícola o asimilable	9,59
Celanova	Outros	Bosque de frondosas	31,83
Celanova	Outros	Mato	61,78
Celanova	Outros	Urbano, artificial ou asimilable	0,17
Celanova	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	23,53
Celanova	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	17,40
Celanova	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque mixto	0,77
Celanova	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	5,64
Entrimo	Agrícola ou asimilable	Bosque de coníferas	148,32

Entrimo	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	29,34
Entrimo	Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	10,73
Entrimo	Agrícola ou asimilable	Mato	10,94
Entrimo	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	6,13
Entrimo	Bosque de coníferas	Bosque de frondosas	8,82
Entrimo	Bosque de coníferas	Bosque mixto	4,19
Entrimo	Bosque de coníferas	Mato	31,53
Entrimo	Bosque de coníferas	Urbano, artificial ou asimilable	0,00
Entrimo	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	4,24
Entrimo	Bosque de frondosas	Bosque de coníferas	12,31
Entrimo	Bosque de frondosas	Bosque mixto	224,86
Entrimo	Bosque de frondosas	Mato	6,01
Entrimo	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	0,00
Entrimo	Bosque mixto	Agrícola o asimilable	0,00
Entrimo	Bosque mixto	Bosque de frondosas	14,15
Entrimo	Bosque mixto	Urbano, artificial ou asimilable	0,35
Entrimo	Mato	Agrícola o asimilable	14,66
Entrimo	Mato	Bosque de coníferas	153,94
Entrimo	Mato	Bosque de frondosas	87,76
Entrimo	Mato	Bosque mixto	25,60
Entrimo	Mato	Outros	185,22
Entrimo	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	0,00
Entrimo	Outros	Agrícola o asimilable	0,00
Entrimo	Outros	Bosque mixto	12,94
Entrimo	Outros	Mato	100,35
Entrimo	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	28,58
Entrimo	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de coníferas	0,87
Entrimo	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	3,19
Entrimo	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque mixto	0,00
Entrimo	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,00
Entrimo	Urbano, artificial ou asimilable	Outros	0,00
Xinzo de Limia	Agrícola ou asimilable	Bosque de coníferas	1,97
Xinzo de Limia	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	194,14
Xinzo de Limia	Agrícola ou asimilable	Mato	77,69
Xinzo de Limia	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	27,35
Xinzo de Limia	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	12,33
Xinzo de Limia	Bosque de frondosas	Mato	13,97
Xinzo de Limia	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	0,11
Xinzo de Limia	Mato	Agrícola o asimilable	238,79
Xinzo de Limia	Mato	Bosque de coníferas	9,77
Xinzo de Limia	Mato	Bosque de frondosas	493,00

Xinzo de Limia	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	4,65
Xinzo de Limia	Outros	Agrícola o asimilable	13,65
Xinzo de Limia	Outros	Bosque de frondosas	2,60
Xinzo de Limia	Outros	Mato	240,95
Xinzo de Limia	Outros	Urbano, artificial ou asimilable	1,69
Xinzo de Limia	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	0,00
Xinzo de Limia	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,00
Xinzo de Limia	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,05
Xinzo de Limia	Urbano, artificial ou asimilable	Outros	0,68
Xunqueira de Ambía	Agrícola ou asimilable	Bosque de coníferas	2,57
Xunqueira de Ambía	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	170,02
Xunqueira de Ambía	Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	4,46
Xunqueira de Ambía	Agrícola ou asimilable	Mato	131,86
Xunqueira de Ambía	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	9,90
Xunqueira de Ambía	Bosque de coníferas	Agrícola o asimilable	4,01
Xunqueira de Ambía	Bosque de coníferas	Bosque de frondosas	5,36
Xunqueira de Ambía	Bosque de coníferas	Urbano, artificial ou asimilable	4,66
Xunqueira de Ambía	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	11,19
Xunqueira de Ambía	Bosque de frondosas	Bosque de coníferas	3,47
Xunqueira de Ambía	Bosque de frondosas	Bosque mixto	16,66
Xunqueira de Ambía	Bosque de frondosas	Mato	2,63
Xunqueira de Ambía	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	4,88
Xunqueira de Ambía	Mato	Agrícola o asimilable	243,84
Xunqueira de Ambía	Mato	Bosque de coníferas	23,78
Xunqueira de Ambía	Mato	Bosque de frondosas	273,50
Xunqueira de Ambía	Mato	Bosque mixto	0,00
Xunqueira de Ambía	Mato	Outros	27,07
Xunqueira de Ambía	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	13,15
Xunqueira de Ambía	Outros	Bosque de coníferas	2,89
Xunqueira de Ambía	Outros	Bosque de frondosas	3,71
Xunqueira de Ambía	Outros	Mato	85,50
Xunqueira de Ambía	Outros	Urbano, artificial ou asimilable	0,36
Xunqueira de Ambía	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	1,47
Xunqueira de Ambía	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,00
Xunqueira de Ambía	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,00
Lobeira	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	176,91
Lobeira	Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	34,60
Lobeira	Agrícola ou asimilable	Mato	96,17
Lobeira	Agrícola ou asimilable	Outros	6,94
Lobeira	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	4,64

Lobeira	Bosque de coníferas	Bosque de frondosas	9,50
Lobeira	Bosque de coníferas	Mato	57,54
Lobeira	Bosque de coníferas	Outros	0,00
Lobeira	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	2,06
Lobeira	Bosque de frondosas	Mato	11,72
Lobeira	Bosque de frondosas	Outros	0,52
Lobeira	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	0,78
Lobeira	Bosque mixto	Agrícola o asimilable	4,06
Lobeira	Bosque mixto	Bosque de frondosas	26,41
Lobeira	Bosque mixto	Mato	6,94
Lobeira	Bosque mixto	Urbano, artificial ou asimilable	0,00
Lobeira	Mato	Agrícola o asimilable	24,08
Lobeira	Mato	Bosque de coníferas	123,01
Lobeira	Mato	Bosque de frondosas	147,44
Lobeira	Mato	Outros	49,53
Lobeira	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	0,10
Lobeira	Outros	Bosque de coníferas	6,30
Lobeira	Outros	Bosque de frondosas	21,75
Lobeira	Outros	Mato	234,85
Lobeira	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	0,00
Lobeira	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de coníferas	0,00
Lobios	Agrícola ou asimilable	Bosque de coníferas	8,41
Lobios	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	62,65
Lobios	Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	21,84
Lobios	Agrícola ou asimilable	Mato	47,63
Lobios	Agrícola ou asimilable	Outros	1,38
Lobios	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	9,70
Lobios	Bosque de coníferas	Bosque de frondosas	24,08
Lobios	Bosque de coníferas	Bosque mixto	19,96
Lobios	Bosque de coníferas	Mato	30,09
Lobios	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	0,55
Lobios	Bosque de frondosas	Bosque mixto	0,00
Lobios	Bosque de frondosas	Mato	5,28
Lobios	Bosque de frondosas	Outros	0,03
Lobios	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	0,28
Lobios	Bosque mixto	Agrícola o asimilable	2,67
Lobios	Bosque mixto	Bosque de frondosas	7,48
Lobios	Bosque mixto	Mato	7,85
Lobios	Bosque mixto	Outros	3,34
Lobios	Bosque mixto	Urbano, artificial ou asimilable	1,64
Lobios	Mato	Agrícola o asimilable	37,44
Lobios	Mato	Bosque de coníferas	412,28
Lobios	Mato	Bosque de frondosas	32,94

Lobios	Mato	Bosque mixto	260,01
Lobios	Mato	Outros	469,50
Lobios	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	4,16
Lobios	Outros	Agrícola o asimilable	1,46
Lobios	Outros	Bosque de coníferas	0,67
Lobios	Outros	Bosque de frondosas	5,42
Lobios	Outros	Bosque mixto	19,38
Lobios	Outros	Mato	103,22
Lobios	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	12,27
Lobios	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de coníferas	0,00
Lobios	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,46
Lobios	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque mixto	0,43
Lobios	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	6,93
Maceda	Agrícola ou asimilable	Bosque de coníferas	36,39
Maceda	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	252,95
Maceda	Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	10,18
Maceda	Agrícola ou asimilable	Mato	340,01
Maceda	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	810,30
Maceda	Bosque de coníferas	Agrícola o asimilable	0,00
Maceda	Bosque de coníferas	Bosque de frondosas	25,81
Maceda	Bosque de coníferas	Bosque mixto	0,25
Maceda	Bosque de coníferas	Mato	148,07
Maceda	Bosque de coníferas	Outros	5,24
Maceda	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	86,22
Maceda	Bosque de frondosas	Bosque de coníferas	1,43
Maceda	Bosque de frondosas	Bosque mixto	4,63
Maceda	Bosque de frondosas	Mato	56,61
Maceda	Bosque de frondosas	Outros	0,22
Maceda	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	72,53
Maceda	Bosque mixto	Bosque de frondosas	7,80
Maceda	Bosque mixto	Mato	10,72
Maceda	Mato	Agrícola o asimilable	144,86
Maceda	Mato	Bosque de coníferas	78,78
Maceda	Mato	Bosque de frondosas	197,85
Maceda	Mato	Bosque mixto	5,92
Maceda	Mato	Outros	36,07
Maceda	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	55,45
Maceda	Outros	Agrícola o asimilable	3,54
Maceda	Outros	Mato	192,66
Maceda	Outros	Urbano, artificial ou asimilable	2,91
Maceda	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	3,33

Maceda	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	3,41
Maceda	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,06
Muíños	Agrícola ou asimilable	Bosque de coníferas	2,49
Muíños	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	180,49
Muíños	Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	15,41
Muíños	Agrícola ou asimilable	Mato	322,62
Muíños	Agrícola ou asimilable	Outros	1,80
Muíños	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	4,19
Muíños	Bosque de coníferas	Agrícola o asimilable	0,00
Muíños	Bosque de coníferas	Bosque de frondosas	15,12
Muíños	Bosque de coníferas	Mato	72,83
Muíños	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	2,88
Muíños	Bosque de frondosas	Mato	2,22
Muíños	Bosque de frondosas	Outros	0,07
Muíños	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	0,49
Muíños	Mato	Agrícola o asimilable	47,33
Muíños	Mato	Bosque de coníferas	346,68
Muíños	Mato	Bosque de frondosas	89,75
Muíños	Mato	Bosque mixto	21,16
Muíños	Mato	Outros	112,41
Muíños	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	1,59
Muíños	Outros	Agrícola o asimilable	2,19
Muíños	Outros	Bosque de coníferas	11,00
Muíños	Outros	Bosque de frondosas	11,08
Muíños	Outros	Mato	124,54
Muíños	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	0,00
Muíños	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de coníferas	0,00
Muíños	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,23
Muíños	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,00
Muíños	Urbano, artificial ou asimilable	Outros	0,00
Porqueira	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	119,89
Porqueira	Agrícola ou asimilable	Mato	101,01
Porqueira	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	6,17
Porqueira	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	5,92
Porqueira	Bosque de frondosas	Bosque de coníferas	0,31
Porqueira	Bosque de frondosas	Mato	1,74
Porqueira	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	1,10
Porqueira	Mato	Agrícola o asimilable	25,77
Porqueira	Mato	Bosque de coníferas	73,25
Porqueira	Mato	Bosque de frondosas	402,13

Porqueira	Mato	Outros	5,56
Porqueira	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	3,85
Porqueira	Outros	Agrícola o asimilable	8,28
Porqueira	Outros	Bosque de coníferas	13,66
Porqueira	Outros	Mato	9,19
Porqueira	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	0,14
Porqueira	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,00
Porqueira	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,37
Porqueira	Urbano, artificial ou asimilable	Outros	10,43
Quintela de Leirado	Agrícola ou asimilable	Bosque de coníferas	0,94
Quintela de Leirado	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	31,75
Quintela de Leirado	Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	58,33
Quintela de Leirado	Agrícola ou asimilable	Mato	5,92
Quintela de Leirado	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	14,71
Quintela de Leirado	Bosque de coníferas	Bosque de frondosas	3,78
Quintela de Leirado	Bosque de frondosas	Bosque de coníferas	0,00
Quintela de Leirado	Bosque de frondosas	Mato	7,23
Quintela de Leirado	Bosque de frondosas	Outros	1,57
Quintela de Leirado	Bosque mixto	Agrícola o asimilable	0,24
Quintela de Leirado	Bosque mixto	Bosque de frondosas	0,29
Quintela de Leirado	Bosque mixto	Outros	1,10
Quintela de Leirado	Mato	Agrícola o asimilable	0,23
Quintela de Leirado	Mato	Bosque de coníferas	59,10
Quintela de Leirado	Mato	Bosque de frondosas	24,25
Quintela de Leirado	Mato	Bosque mixto	5,53
Quintela de Leirado	Outros	Bosque de frondosas	0,00
Quintela de Leirado	Outros	Mato	24,25
Quintela de Leirado	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,00
Rairiz de Veiga	Agrícola ou asimilable	Bosque de coníferas	0,53
Rairiz de Veiga	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	609,73
Rairiz de Veiga	Agrícola ou asimilable	Mato	303,22
Rairiz de Veiga	Agrícola ou asimilable	Outros	2,30
Rairiz de Veiga	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	6,59
Rairiz de Veiga	Bosque de coníferas	Agrícola o asimilable	9,80
Rairiz de Veiga	Bosque de coníferas	Mato	9,12
Rairiz de Veiga	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	83,31
Rairiz de Veiga	Bosque de frondosas	Bosque de coníferas	0,75
Rairiz de Veiga	Bosque de frondosas	Mato	48,76
Rairiz de Veiga	Bosque de frondosas	Outros	0,86
Rairiz de Veiga	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	0,20
Rairiz de Veiga	Mato	Agrícola o asimilable	145,23
Rairiz de Veiga	Mato	Bosque de coníferas	137,39

Rairiz de Veiga	Mato	Bosque de frondosas	395,69
Rairiz de Veiga	Mato	Bosque mixto	20,30
Rairiz de Veiga	Mato	Outros	19,34
Rairiz de Veiga	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	1,32
Rairiz de Veiga	Outros	Agrícola o asimilable	1,02
Rairiz de Veiga	Outros	Mato	18,25
Rairiz de Veiga	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	1,36
Rairiz de Veiga	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,00
Rairiz de Veiga	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,00
Sandiás	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	29,79
Sandiás	Agrícola ou asimilable	Mato	137,85
Sandiás	Agrícola ou asimilable	Outros	2,63
Sandiás	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	15,93
Sandiás	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	6,65
Sandiás	Bosque de frondosas	Mato	5,37
Sandiás	Bosque de frondosas	Outros	0,38
Sandiás	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	5,40
Sandiás	Mato	Agrícola o asimilable	64,01
Sandiás	Mato	Bosque de frondosas	62,55
Sandiás	Mato	Outros	25,83
Sandiás	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	6,22
Sandiás	Outros	Agrícola o asimilable	14,03
Sandiás	Outros	Bosque de frondosas	1,24
Sandiás	Outros	Mato	53,77
Sandiás	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	0,00
Sandiás	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,00
Sandiás	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	4,75
Sarreaus	Agrícola ou asimilable	Bosque de coníferas	9,93
Sarreaus	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	133,92
Sarreaus	Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	103,18
Sarreaus	Agrícola ou asimilable	Mato	71,51
Sarreaus	Agrícola ou asimilable	Outros	0,06
Sarreaus	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	33,93
Sarreaus	Bosque de coníferas	Agrícola o asimilable	8,05
Sarreaus	Bosque de coníferas	Bosque de frondosas	11,79
Sarreaus	Bosque de coníferas	Bosque mixto	7,51
Sarreaus	Bosque de coníferas	Mato	36,72
Sarreaus	Bosque de coníferas	Outros	0,25
Sarreaus	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	6,79
Sarreaus	Bosque de frondosas	Bosque de coníferas	79,74
Sarreaus	Bosque de frondosas	Bosque mixto	51,81

Sarreaus	Bosque de frondosas	Mato	3,30
Sarreaus	Bosque de frondosas	Outros	1,18
Sarreaus	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	1,14
Sarreaus	Bosque mixto	Mato	0,00
Sarreaus	Bosque mixto	Outros	0,04
Sarreaus	Mato	Agrícola o asimilable	66,69
Sarreaus	Mato	Bosque de coníferas	585,26
Sarreaus	Mato	Bosque de frondosas	73,95
Sarreaus	Mato	Bosque mixto	33,14
Sarreaus	Mato	Outros	55,83
Sarreaus	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	2,15
Sarreaus	Outros	Agrícola o asimilable	5,05
Sarreaus	Outros	Bosque de coníferas	0,29
Sarreaus	Outros	Mato	9,74
Sarreaus	Outros	Urbano, artificial ou asimilable	1,08
Sarreaus	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	22,98
Sarreaus	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,78
Sarreaus	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,98
Taboadela	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	93,23
Taboadela	Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	11,36
Taboadela	Agrícola ou asimilable	Mato	29,87
Taboadela	Agrícola ou asimilable	Outros	4,40
Taboadela	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	5,11
Taboadela	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	2,32
Taboadela	Bosque de frondosas	Bosque mixto	98,04
Taboadela	Bosque de frondosas	Mato	12,35
Taboadela	Bosque de frondosas	Outros	0,23
Taboadela	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	5,02
Taboadela	Bosque mixto	Agrícola o asimilable	1,11
Taboadela	Mato	Agrícola o asimilable	91,25
Taboadela	Mato	Bosque de frondosas	123,21
Taboadela	Mato	Bosque mixto	7,38
Taboadela	Mato	Outros	3,06
Taboadela	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	8,62
Taboadela	Outros	Mato	3,88
Taboadela	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	0,54
Taboadela	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,82
Taboadela	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,00
Trasmiras	Agrícola ou asimilable	Bosque de coníferas	1,48
Trasmiras	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	370,60
Trasmiras	Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	13,65

Trasmiras	Agrícola ou asimilable	Mato	166,78
Trasmiras	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	12,54
Trasmiras	Bosque de coníferas	Mato	0,21
Trasmiras	Bosque de coníferas	Outros	0,02
Trasmiras	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	12,50
Trasmiras	Bosque de frondosas	Bosque de coníferas	0,49
Trasmiras	Bosque de frondosas	Mato	3,75
Trasmiras	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	2,44
Trasmiras	Mato	Agrícola o asimilable	157,31
Trasmiras	Mato	Bosque de coníferas	19,90
Trasmiras	Mato	Bosque de frondosas	471,88
Trasmiras	Mato	Outros	2,49
Trasmiras	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	3,78
Trasmiras	Outros	Agrícola o asimilable	0,01
Trasmiras	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	1,11
Trasmiras	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,05
Trasmiras	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,00
Verea	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	180,34
Verea	Agrícola ou asimilable	Mato	106,12
Verea	Agrícola ou asimilable	Outros	0,50
Verea	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	19,57
Verea	Bosque de coníferas	Agrícola o asimilable	3,20
Verea	Bosque de coníferas	Mato	0,00
Verea	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	19,15
Verea	Bosque de frondosas	Bosque de coníferas	0,00
Verea	Bosque de frondosas	Mato	27,77
Verea	Bosque de frondosas	Outros	1,55
Verea	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	4,67
Verea	Mato	Agrícola o asimilable	38,12
Verea	Mato	Bosque de coníferas	126,01
Verea	Mato	Bosque de frondosas	287,24
Verea	Mato	Outros	83,88
Verea	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	11,21
Verea	Outros	Agrícola o asimilable	3,05
Verea	Outros	Mato	216,56
Verea	Outros	Urbano, artificial ou asimilable	2,18
Verea	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	0,00
Verea	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,00
Verea	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,00
Vilar de Barrio	Agrícola ou asimilable	Bosque de coníferas	10,12
Vilar de Barrio	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	152,90

Vilar de Barrio	Agrícola ou asimilable	Bosque mixto	6,55
Vilar de Barrio	Agrícola ou asimilable	Mato	43,00
Vilar de Barrio	Agrícola ou asimilable	Outros	0,19
Vilar de Barrio	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	14,76
Vilar de Barrio	Bosque de coníferas	Agrícola o asimilable	1,30
Vilar de Barrio	Bosque de coníferas	Bosque de frondosas	22,40
Vilar de Barrio	Bosque de coníferas	Bosque mixto	2,87
Vilar de Barrio	Bosque de coníferas	Mato	403,55
Vilar de Barrio	Bosque de coníferas	Outros	8,64
Vilar de Barrio	Bosque de coníferas	Urbano, artificial ou asimilable	6,00
Vilar de Barrio	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	27,02
Vilar de Barrio	Bosque de frondosas	Bosque de coníferas	22,64
Vilar de Barrio	Bosque de frondosas	Mato	43,15
Vilar de Barrio	Bosque de frondosas	Urbano, artificial ou asimilable	24,53
Vilar de Barrio	Bosque mixto	Bosque de coníferas	8,24
Vilar de Barrio	Bosque mixto	Mato	28,68
Vilar de Barrio	Mato	Agrícola o asimilable	170,19
Vilar de Barrio	Mato	Bosque de coníferas	841,70
Vilar de Barrio	Mato	Bosque de frondosas	87,82
Vilar de Barrio	Mato	Bosque mixto	63,64
Vilar de Barrio	Mato	Outros	69,77
Vilar de Barrio	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	21,22
Vilar de Barrio	Outros	Agrícola o asimilable	3,09
Vilar de Barrio	Outros	Bosque de coníferas	3,50
Vilar de Barrio	Outros	Bosque de frondosas	1,08
Vilar de Barrio	Outros	Mato	224,11
Vilar de Barrio	Outros	Urbano, artificial ou asimilable	0,45
Vilar de Barrio	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	0,76
Vilar de Barrio	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de coníferas	0,38
Vilar de Barrio	Urbano, artificial ou asimilable	Bosque de frondosas	0,50
Vilar de Barrio	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	8,80
Vilar de Santos	Agrícola ou asimilable	Bosque de frondosas	33,80
Vilar de Santos	Agrícola ou asimilable	Mato	23,18
Vilar de Santos	Agrícola ou asimilable	Urbano, artificial ou asimilable	35,60
Vilar de Santos	Bosque de frondosas	Agrícola o asimilable	8,74
Vilar de Santos	Bosque de frondosas	Mato	0,73
Vilar de Santos	Bosque de frondosas	Outros	1,18
Vilar de Santos	Mato	Agrícola o asimilable	23,37
Vilar de Santos	Mato	Bosque de frondosas	14,83
Vilar de Santos	Mato	Outros	85,04
Vilar de Santos	Mato	Urbano, artificial ou asimilable	0,46
Vilar de Santos	Outros	Bosque de frondosas	1,52

Vilar de Santos	Urbano, artificial ou asimilable	Agrícola o asimilable	0,00
Vilar de Santos	Urbano, artificial ou asimilable	Mato	0,00

Táboa 35. Cambios de uso no GDR entre o SIOSE 2005 e o SIOSE 2014

Superficie con re-estruturación parcelaria abandonada (% de superficie parroquial)

A superficie media de concentración / reestruturación parcelaria abandonada por parroquia (considerando só as que teñen CP abandonada) é do 6,6%.

Concello	Parroquia	% CP abandonada
	San Mamede de Urrós (San Mamede)	7,29
Allariz	Baltar (San Bartolomeu)	5,01
Baltar	Garabelos do Bouzo (Santiago)	20,56
Baltar	Niñodagua (San Lourenzo)	27,51
Baltar	Texós (Santa María)	22,83
Baltar	Vilamaior da Boullosa (Santa María)	6,82
Bande	Nigueiroá (Santiago)	12,13
Calvos de Randín	Calvos (Santiago)	33,81
Calvos de Randín	Castelaus (San Martiño)	23,22
Calvos de Randín	Feás (San Miguel)	6,42
Calvos de Randín	Golpellás (San Xoán)	6,92
Calvos de Randín	Lobás (San Vicente)	4,98
Calvos de Randín	Randín (San Xoán)	35,57
Calvos de Randín	Rioseco (Santa Mariña)	12,10
Calvos de Randín	Rubiás dos Mixtos (Santiago)	1,94
Celanova	Acevedo do Río (San Xurxo)	0,23
	Alcázar de Milmanda (Santa Eufemia)	15,01
Celanova	Milmanda (Santa Eufemia)	7,62
Celanova	Rabal (San Salvador)	4,23
Cualedro	Atás (Santa María)	0,16
Cualedro	Cualedro (Santa María)	4,72
Maceda	Piúca ou Araúxo (Santa María)	1,59
Muíños	As Maus de Salas (Santa Baia)	0,20
Muíños	Barxús (Santa María)	0,00
Muíños	Couso de Salas (Santiago)	3,08
Muíños	Farnadeiros (San Pedro)	0,01
Muíños	Muíños (San Pedro)	3,45
Muíños	Porqueirós (Santo André)	1,92
Os Blancos	Covelas (Santa María)	3,79
Os Blancos	Nocedo (San Cibrao)	1,33
Paderne de Allariz	Figueiroá (San Xillao)	0,54

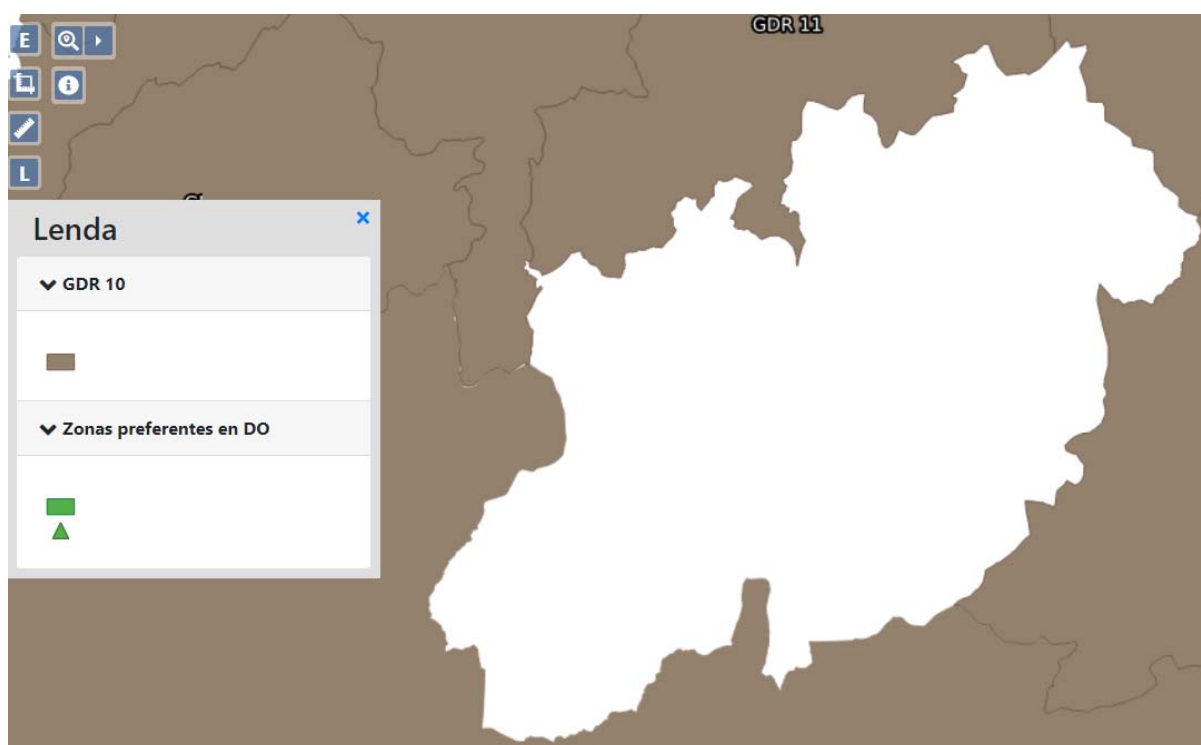
Porqueira	Porqueira (Santa María)	4,39
Porqueira	Sabucedo (San Salvador)	6,73
	San Martiño de Porqueira (San Martiño)	9,48
Porqueira	Sobreganade (San Mamede)	6,27
Quintela de Leirado	Leirado (San Pedro)	0,15
Rairiz de Veiga	Guillamil (Santo André)	2,79
Rairiz de Veiga	Ordes (Santa María)	1,22
Rairiz de Veiga	Rairiz de Veiga (San Xoán)	0,01
Ramirás	Paizás (San Salvador)	4,22
Sandiás	Couso de Limia (Santa María)	0,05
Sandiás	Piñeira de Arcos (San Xoán)	0,75
Sarreaus	Bresmaus (San Bartolomeu)	5,43
Trasmiras	Chamosiños (Santa Baia)	4,06
Trasmiras	Lobaces (Santa María)	2,88
Trasmiras	Trasmiras (San Xoán)	5,58
Trasmiras	Vila de Rei (San Salvador)	6,26
Trasmiras	Vilar de Lebres (San Salvador)	9,35
Trasmiras	Vilaseca (San Román)	5,65
Verea	Albos (San Mamede)	0,06
Verea	Cexo (Santo Adrao)	1,63
Verea	DomÚs (San Martiño)	0,02
Verea	Portela (Santa Baia)	1,33
Verea	Santa María de Cexo (Santa María)	0,01
Verea	Verea (Santiago)	13,53
Vilar de Santos	Parada de Outeiro (Santa María)	2,02
Vilar de Santos	Vilar de Santos (San Xoán)	7,65
Xinzo de Limia	Cima de Ribeira (San Miguel)	2,32
Xinzo de Limia	Gudín (San Miguel)	0,27
Xinzo de Limia	Lamas (Santa María)	2,96
Xinzo de Limia	Laroá (Santa María)	0,19
Xinzo de Limia	Novás (San Nicolao)	4,62
Xinzo de Limia	San Pedro de Laroá (San Pedro)	3,60
Xunqueira de Ambía	A Abeleda (San Vicente)	1,25
Xunqueira de Ambía	A Graña (Santiago)	3,77
Xunqueira de Ambía	Bobadela a Pinta (Santa Mariña)	3,14
Xunqueira de Ambía	Bobadela a Pinta (Santa Mariña)	3,14

Superficie a recuperar DO/IXP

O GDR 10 non conta con zonas preferentes en denominacións de orixe.

Figura 37. Zonas preferente en DO

Fonte: Elaboración propia a partir do visor <https://estratexiasgdr.laborate.es/visor/>

Superficie terra agraria infrautilizada

A Capa “terra agraria infrautilizada” elaborouse a partir do SIOSE 5k (2017) proporcionado pola Consellería de Medio Rural, seleccionando os valores que para este traballo se consideraron asimilables a mato, e que se corresponden no campo Id_cobertura maxima cos valores 300,301,302 e 320. Unha vez seleccionados estes valores, realizouse unha intersección co mapa dixitalizado da capacidade produtiva dos solos de Galicia, desbotando

aquelas xeometrías que non se solapan con aptitudes A1, A2 ou A3 para millo ou prado, e reclasificando segundo os seguintes criterios:

Valor 1: A1 millo e A1 prado

Valor 2: A2 millo e A1 prado

Valor 3: A3 millo e A1 ou A2 prado

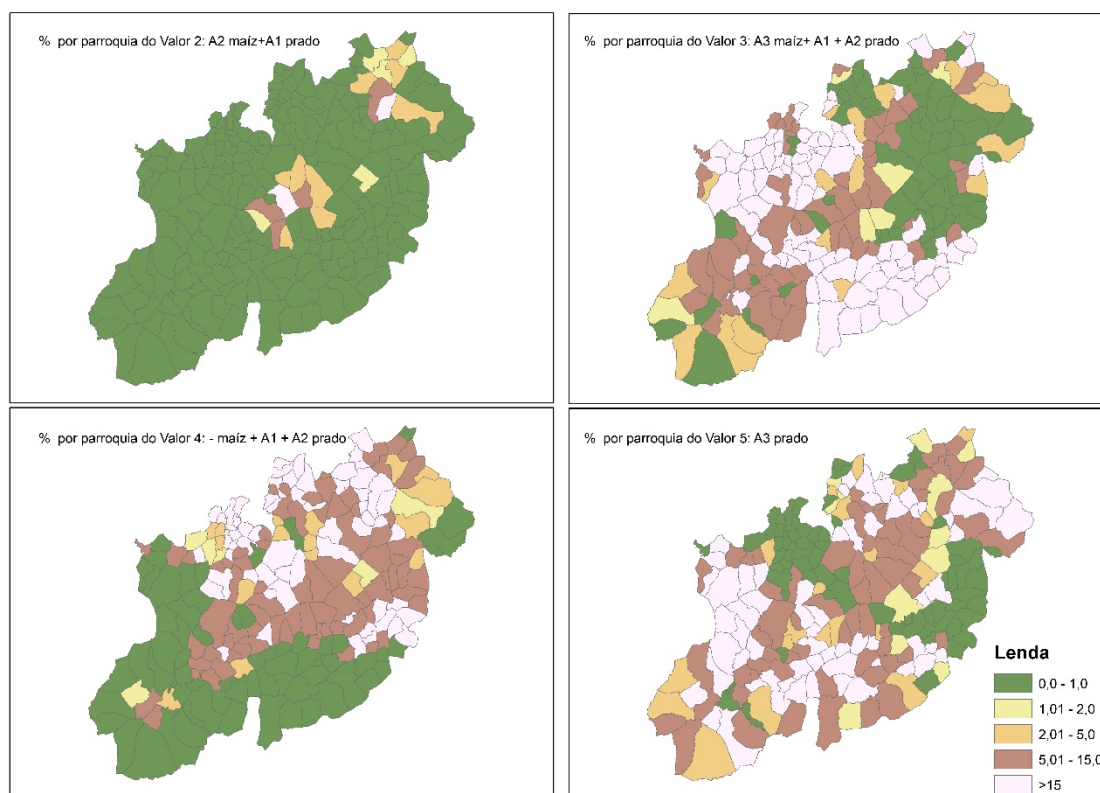
Valor 4: sen aptitude para millo e A1 ou A2 prado

Valor 5: sen aptitude para millo e A3 prado

Posteriormente calculouse a porcentaxe de superficie para cada parroquia do GDR, neste caso para os valores 2,3,4 e 5 ó non contar co valor 1 esta ámbito territorial.

Os resultado son os que se mostran na seguinte figura

Figura 38. Porcentaxe por parroquia da superficie de terra agraria infrautilizada

Fonte: Elaboración propia a partir da capa terra agraria infrautilizada do visor
<https://estratexiasgdr.laborate.es/visor/>

Destaca a parroquia de Lama Má (Baños de Molgas) cun 20% para o valor 2 e un 21% para o valor 3, seguida de Rairiz de Veiga (Rairiz de Veiga) cun 18,5% para o valor 2 e un 16% para o valor 3.

Figura 399. Porcentaxe por parroquia da superficie de terra agraria infrautilizada para os valores 2, 3

Concello	Parroquia	2porcent	3porcent
Baños de Molgas	Lama Má (San Cibrao)	20,051079	21,704172
Rairiz de Veiga	Rairiz de Veiga (San Xoán)	18,521453	16,842999
Vilar de Santos	Vilar de Santos (San Xoán)	9,123264	5,858355
Porqueira	Porqueira (Santa María)	8,52559	6,745068
Baños de Molgas	Vide (San Xoán)	8,272916	26,775592
Rairiz de Veiga	Ordes (Santa María)	7,911624	7,914122
Sandiás	Couso de Limia (Santa María)	4,771125	7,693709
Maceda	Tioira (Santa María)	3,661275	4,312976
Rairiz de Veiga	Sabariz (San Pedro)	3,277183	36,164401
Vilar de Barrio	Arnude (Santa María)	3,233182	1,768743
Porqueira	San Martiño de Porqueira (San Martiño)	3,151836	7,773187
Maceda	Asadur (Santa Mariña)	2,597716	11,782463
Vilar de Santos	Parada de Outeiro (Santa María)	2,258549	18,724303
Baños de Molgas	Baños de Molgas (San Salvador)	2,219157	23,794364
Xinzo de Limia	Lamas (Santa María)	2,013301	7,525029
Maceda	Foncuberta (Santa María)	1,953719	7,884197
Rairiz de Veiga	Congostro (Santa Mariña)	1,869098	9,742745
Maceda	A Costa (Santiago)	1,426092	7,199211
Maceda	Maceda (San Pedro)	1,166823	14,566786
Xinzo de Limia	A Pena (San Pedro)	1,130441	1,679567

Concello	Parroquia	2porcent	3porcent
Taboadela	A Mezquita (San Pedro)	0	78,687044
Taboadela	A Touza (San Xurxo)	0	50,839989
Taboadela	Santiago da Rabeda (Santiago)	0	45,292668
Maceda	Piúca ou Araúxo (Santa María)	0	41,434933
Xunqueira de Ambía	Sobradelo (San Román)	0	41,209464
Rairiz de Veiga	Sabariz (San Pedro)	3,277183	36,164401
Celanova	Orga (San Miguel)	0	34,767347
Xinzo de Limia	Faramontaos (San Salvador)	0	32,586252
Allariz	Meire (Santa María)	0	29,03993
Baños de Molgas	Almoite (Santa María)	0	29,007401
Celanova	Freixo (Santa Cristina)	0	28,872711
Celanova	Fechas (Santa María)	0	28,509856
Verea	Verea (Santiago)	0	28,124712
Celanova	A Veiga (San Paio)	0	27,474315
Baños de Molgas	Vide (San Xoán)	8,272916	26,775592
Taboadela	Taboadela (San Miguel)	0	26,462126
Xunqueira de Ambía	Bobadela a Pinta (Santa Mariña)	0	26,236685
Bola, A	Podentes (Santa María)	0	26,102429
Rairiz de Veiga	Lampaza (Santa María)	0	25,920193
Rairiz de Veiga	Zapeaus (Santo Adrao)	0	25,756729
Trasmiras	Lobaces (Santa María)	0	25,755011
Taboadela	Soutomaior (Santiago)	0	25,577093
Trasmiras	Abavides (San Martiño)	0	25,414533
Verea	Pitelos (Santa María)	0	24,721236
Trasmiras	Trasmiras (San Xoán)	0	24,654629
Xinzo de Limia	Moreiras (San Tomé)	0	24,298853

Fonte: Elaboración propia a partir da capa terra agraria infrautilizada do visor
<https://estrategiasgdr.laborate.es/visor/>

Figura 40. Porcentaxe por parroquia da superficie de terra agraria infrautilizada para os valores 4 e 5

Concello	Parroquia	4porcent	5porcent
Trasmiras	Vilar de Lebres (San Salvador)	65,098108	0
Celanova	Cañón (San Lourenzo)	64,083345	0
Celanova	Amoroce (Santiago)	54,677248	3,365123
Bande	Calvos (Santiago)	52,27848	22,933624
Bola, A	San Martiño de Berredo (San Martiño)	48,544559	0
Bola, A	Berredo (San Miguel)	47,096527	0
Xinzo de Limia	Gudín (San Miguel)	46,536751	1,023463
Celanova	Castromao (Santa María)	44,534766	0
Celanova	Alcázar de Milmanda (Santa Eufemia)	43,581826	8,821927
Verea	Santa María de Cexo (Santa María)	43,37654	29,128101
Xinzo de Limia	Novás (San Nicolao)	41,106095	17,889088
Bola, A	Pardavedra (Santiago)	40,932994	0
Trasmiras	Vila de Rei (San Salvador)	37,335119	0
Calvos de Randín	Lobás (San Vicente)	36,550735	21,961065
Verea	Cexo (Santo Adrao)	35,799876	30,188095
Maceda	As Chás (San Xoán)	33,524772	4,113038
Calvos de Randín	Rioseco (Santa Mariña)	32,906765	7,207934
Calvos de Randín	Vila (Santa María)	32,358821	57,523129
Baltar	Niñodagua (San Lourenzo)	31,934228	0
Verea	Portela (Santa Baia)	31,86073	7,006917
Baltar	Texós (Santa María)	31,501832	16,525741
Trasmiras	Chamosiños (Santa Baia)	30,343652	10,643884
Verea	Albos (San Mamede)	30,01381	8,933984
Rairiz de Veiga	Guillamil (Santo André)	29,448189	5,082829
Celanova	Vilanova dos Infantes (San Salvador)	29,428231	0
Sarreaus	Paradiña (Santa María Madanela)	29,129127	0
Verea	Ouille (San Pedro)	28,208238	5,327384
Baltar	Garabelos do Bouzo (Santiago)	28,140922	30,158701
Celanova	Milmanda (Santa Eufemia)	27,861149	8,901828
Allariz	San Vitoiro da Mezquita (San Vitoiro)	27,669736	4,722057
Muiños	Farnadeiros (San Pedro)	27,562053	6,532991
Celanova	Ansemil (Santa María)	27,422355	0

Concello	Parroquia	4porcent	5porcent
Xinzo de Limia	Laroá (Santa María)	9,783529	22,437097
Lobeira	San Xes de Vilariño (San Xes)	8,305084	22,398623
Calvos de Randín	Lobás (San Vicente)	36,550735	21,961065
Quintela de Leirado	Redemuños (San Salvador)	21,873968	21,826626
Allariz	Seoane (San Xoán)	19,146501	21,619514
Verea	Bangueses (San Miguel)	20,458413	21,478622
Porqueira	Paradela de Abeleda (San Xoán)	18,47645	20,787464
Quintela de Leirado	Leirado (San Pedro)	18,890838	20,424816
Vilar de Barrio	Vilar de Barrio (San Pedro Fiz)	0	20,334129
Baltar	Tosende (San Lourenzo)	18,992383	20,235679
Lobeira	A Fraga (San Bartolomeu)	0	20,149358

Fonte: Elaboración propia a partir da capa terra agraria infrautilizada do visor
<https://estrategiasgdr.laborate.es/visor/>

Resumo da base de datos empregada para o cálculo do IPP

O GDR conta cunha base de datos que permite, facer unha caracterización a nivel parroquial da idoneidade de priorización de cada instrumento de recuperación de terras en base a unha serie de variables. Está deseñada para permitir de maneira áxil actualizar ou incluír novas variable así como modificar os pesos para cada instrumento.

Figura 41. Capturas da base de datos empregada para o cálculo de IPP

Parroquia	Shape_Leng	Shape_Area	2percent	3percent	4percent	5percent	cp_abn	TMPdecl	TMEdecl	SQ_Por	Exp_km2	Sup_exp
Augas Santas (Santa Mariza)	0,1955	0,0000	0,2333	0,0000	0,2633	0,0000	0,0149	0,0299	0,0082	0,0000	0,0000	0,0000
Allariz (Santo Estevo)	0,1708	0,0000	0,0364	0,1818	0,3019	0,0000	0,0239	0,0969	0,0019	0,2969	0,0700	0,0000
Allariz (Santiago)	0,2242	0,0000	0,1725	0,0394	0,0895	0,0000	0,0263	0,0668	0,0020	0,0756	0,7242	0,0000
Coedo (Santiago)	0,0745	0,0000	0,0598	0,2153	0,0849	0,0000	0,0198	0,1195	0,5692	0,0000	0,0000	0,0000
Os Espiñeiros (San Breixo)	0,1107	0,0000	0,1877	0,0000	0,3293	0,0000	0,0188	0,0440	0,0008	0,0000	0,0000	0,0000
Folgoso (Santiago)	0,0989	0,0000	0,2092	0,0000	0,2220	0,0000	0,0212	0,0860	0,0383	0,3394	0,1900	0,0000
San Vitoiro da Mezquita (San Vi	0,0445	0,0000	0,1614	0,4250	0,0821	0,0000	0,0143	0,0039	0,4953	0,2428	0,0000	0,0000
San Martiño de Paz% (San Marti	0,1885	0,0000	0,0001	0,2336	0,3989	0,0000	0,1198	0,1648	0,0013	0,1795	0,0564	0,0000
Queirolos (San Breixo)	0,1531	0,0000	0,1802	0,0059	0,0438	0,0000	0,0239	0,0864	0,0105	0,0000	0,0000	0,0000
Requeixo de Valverde (Santa M	0,0892	0,0000	0,0815	0,1204	0,1764	0,0000	0,0247	0,0640	0,0003	0,0000	0,0000	0,0000
San Trocado (San Trocado)	0,0501	0,0000	0,0466	0,2899	0,0047	0,0000	0,0000	0,0000	0,0457	0,0000	0,0000	0,0000
Seoane (San Xoán)	0,1141	0,0000	0,0310	0,2941	0,3758	0,0000	0,0712	0,2272	0,0001	0,0000	0,0000	0,0000
Torneiros (San Miguel)	0,1013	0,0000	0,0612	0,1489	0,1472	0,0000	0,0157	0,1128	0,0028	0,0000	0,0000	0,0000

TI_MVMC	TI_MVMC	TI_MVMC	TI_MVMC	TI_MVMC	JEANAC_M60	RN_porce	SAU_porce	SAUM2	UGM_RUN
0,0011	0,0000	0,0000	0,0000	0,0015	0,2744	0,0000	0,2716	0,1530	0,0778
0,0640	0,0000	0,0000	0,0122	0,0795	0,2744	0,0000	0,1358	0,0658	0,4619
0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,2744	0,0000	0,1975	0,1277	0,2483
0,1114	0,0000	0,0096	0,1441	0,0144	0,2744	0,0000	0,1728	0,0370	0,0896
0,0004	0,0000	0,0000	0,0000	0,0006	0,2744	0,0000	0,1975	0,0619	0,0236
0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,2744	0,0000	0,1728	0,0476	0,0633
0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,2744	0,0000	0,2593	0,0326	0,1557
0,1061	0,0000	0,0000	0,0116	0,1402	0,2744	0,0000	0,1852	0,0983	0,0072
0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,2744	0,0000	0,2593	0,1141	0,0000
0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,2744	0,0000	0,2469	0,0621	0,0059
0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,2744	0,0000	0,2840	0,0407	0,0000
0,3204	0,0000	0,0000	0,0728	0,3864	0,2744	0,0000	0,3580	0,1174	0,0860
0,0645	0,0000	0,0365	0,0422	0,0368	0,2744	0,0000	0,3333	0,0968	0,1056
0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,2744	0,0000	0,2222	0,0429	0,1228

Vilar de Santos (San Xoán)	9211248	9,12	5,85835503910	5,94798166027	6,93812733026	7,64798623390	0,90174764541
MIN	83920,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MAX	46634714,7	20,1	78,7	65,1	57,5	35,6	349,2
AVG	8224317,8	3,5	14,0	15,9	14,9	6,2	2,3
10*AVG	82243178	35	140	159	149	62	23
MAX/AVG	6	6	6	4	4	6	153